

Parempi vaihtoehto

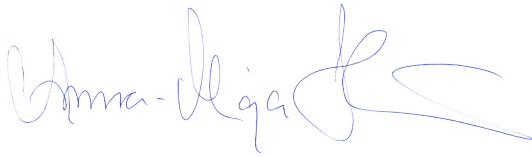
RUOTSALAISEN EDUSKUNTARYHMÄN VAIHTOEHTOBUDJETTI VUODELLE 2018

SFP RKP

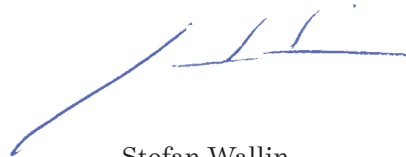
KANNUSTAVA, OIKEUDENMUKAINEN, HUOLEHTIVA

Politiikassa on kyse arvovalinnoista. Aina on mahdollista priorisoida ja valita toisin. Me haluamme vaihtoehtobudjetissamme osoittaa, että on mahdollista tehdä vastuullista talouspolitiikkaa ilman massiivisia ja lyhytnäköisiä leikkauksia koulutukseen, tutkimukseen, opintotukeen ja kehitysyhteistyöhön. Haluamme myös osoittaa, että arvovalintojen kautta on mahdollista toteuttaa välttämättömiä uudistuksia, kuten perhepoliittinen kokonaisuudistus ja perintö- ja lahjaveron poistaminen sukupolvenvaihdoksissa.

Vaihtoehtobudjettimme ei lisää valtion velkaantumista enemmän kuin hallituksen talousarvioehdotus. Politiikassa on aina vaihtoehtoja. Meidän talousarvioehdotuksemme on parempi vaihtoehto Suomelle.

Anna-Maja Henriksson

Stefan Wallin

TARVITSEMME PERHE- POLIITTISEN KOKONAIS- UUDISTUKSEN

Haluamme helpottaa työn ja perhe-elämän yhteensovittamista ja pienentää naisten ja miesten välisiä palkka ja eläke-eroja. Samalla haluamme parantaa isien mahdollisuuksia perhevapaisiin ja saada yhä useampi lapsi osallistumaan varhaiskasvatukseen. Siksi ehdotamme kolmiosaista perhepoliittista kokonaisuudistusta, joka muodostuu perhevapaiden uudistuksesta 6 + 6 + 6 mallin mukaisesti, kotihoidon tuen lyhentämisestä ja siitä, että jokaisella yli kolmevuotiaalla lapsella on oikeus maksuttomaan varhaiskasvatukseen neljä tuntia päivässä.

PALKANSAAJALLE ON JÄÄTÄVÄ ENEMMÄN KÄTEEN

Tarvitsemme veropolitiikan, jossa palkansaajalle jää enemmän käteen kuin tällä hetkellä. Olemme vakuuttuneita siitä, että kotitaloudet, joilla on enemmän tuloja käytettävissään, vauhdittavat taloutta ja luovat siten pohjan monipuolisemmalle palveluntarjonnalle. Meistä on oikein laskea työn verotusta, kunhan se tapahtuu sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla.

Alv-korotusta pidetään usein huonona vaihtoehtona matalapalkkaisille, eläkeläisille ja opiskelijoille. Meidän mallimme ei ole sitä. Meidän mallissamme korotamme takuueläkettä enemmän kuin hallitus, poistamme kansaneläkkeen indeksijäädytyksen, alennamme päivähoitomaksuja ja korotamme opintotuen sille tasolle, jolla se oli ennen hallituksen leikkauksia.

Verotuksen tulee kannustaa työntekoon ja yrittäjyyteen. Suomen talous vetää tällä hetkellä hyvin. Verouudistuksellamme haluamme vauhdittaa taloutta entisestään. Kyse on toimenpiteestä, joka sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä hyödyttää tavallisia palkansaajia.

MIELENTERVEYSTYÖ KANSAL- LISEKSI YKKÖSHANKKEEKSI

Mielenterveysongelmat aiheuttavat inhimillistä kärsimystä ja miljardien eurojen kustannukset yhteiskunnalle vuosittain. Valitettavasti mielen-terveystyö on sote-uudistuksessa jäänyt varjoon. Tarvitsemme kansallisen pitkän aikavälin mielen-terveysohjelman mutta myös välittömiä lisäresursseja varhaisen puuttumisen palveluihin ja riittävään määrään psykiatrisia sairaanhoitajia terveyskeskuk-
sissa.

Mielenterveyteen tulee kiinnittää huomiota jo varhaisessa vaiheessa. Esim. neuvoloihin, kouluihin ja perusterveydenhuoltoon tarvitaan enemmän osaamista mielen-terveyden tukemiseksi ja riskien tunnistamiseksi. Suomeen tarvitaan matalan kynnyksen vastaanottoja, jonne kuka tahansa voi mennä

silloin, kun hän tarvitsee apua. Mielenterveystyössä mahdollisuus käyttää omaa äidinkieltä on erityisen tärkeä.

POISTETAAN PERINTÖ- JA LAHJAVERO SUKUPOLVEN- VAIHDOKSISSA

Esitämme, että perheyriyksissä tapahtuvat sukupolvenvaihdokset vapautetaan perintö- ja lahjaveroista. Uudet työpaikat Suomessa syntyvät etenkin pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Monet näistä ovat perheyriyksisiä, joissa sujuva sukupolvenvaihdos on edellytys liiketoiminnan jatkumiselle. Onnistunut sukupolvenvaihdos on siten myös työllisyyskysymys, jonka suurimpia haasteita on juuri verotus.

KOULUTUS, OSAAMINEN JA TUTKIMUS OVAT AVAIN SUOMEN MENESTYKSEEN

Maksuton ja laadukas koulutus sekä korkeata-
soinen tutkimus ovat avain Suomen menestyk-
seen. Me emme voi hyväksyä sitä, että hallitus leik-
kaa valtavasti yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen rahoituksesta, että yliopisto- ja ammattikorkeakou-
luindeksit jäädytetään tai että Business Finlandilla on riittämättömät tutkimusmäärärahat. Lisäämme myös määrärahoja vapaan sivistystyön ja peruskoulun laadun sekä tasa-arvon parantamiseen. Haluamme myös, että toisen asteen ammatillisen koulutuksen alueellinen saatavuus ja lähiopetus on turvattu.

UUDET TYÖPAIKAT OVAT TIE PAREMPAAN TALOUTEEN JA HYVINVOINTIIN

Kestävä talouskasvu ja korkea työllisyysaste, joka luoo verotuloja, ovat ainoat keinot turvata hyvin-
vointiyhteiskuntamme pysyvyys pitkällä aikavälillä. Hallituksen tavoite luoda 110 000 uutta työpaikkaa ja nostaa työllisyysaste 72 prosenttiin on oikea. Valit-
tavasti hallitus ei ole onnistunut muuttamaan sanoja teoiksi. Siksi olemme luoneet oman työllisyyspaketin, jossa on toimenpide-ehdotuksia työllisyyden paran-
tamiseksi. Samalla esitämme hallitusta kunnianhi-
moisemman työllisyystavoitteen.

KANNAMME HUOLTA VANHUKSISTA

Pienituloiset eläkeläiset ovat ryhmä, jonka hu-
mioimme erityisesti vaihtoehtobudjetissamme. Hallitus ehdottaa, että takuueläkettä korotetaan 15 euroa kuukaudessa. Me esitämme tämän päälle 10 euron lisäkorotusta niin, että takuueläke nousee ensi vuonna yhteensä 25 euroa kuukaudessa.

Tämän lisäksi haluamme parantaa pienituloisten eläkeläisten asemaa poistamalla kansaneläkeindeksin jäädytyksen. Haluamme myös lisätä kuntoutuksen

määrärahoja. Korotamme erityisesti veteraaneille annettavan kuntoutuksen määrärahaa.

VAHVISTAMME SOSIAALITURVAA

Sosiaaliturvaa tulee vahvistaa. Yksinhuoltajaperheillä on useita haasteita yhteiskunnassamme. Siksi panostamme lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen ja muutamme sääntelyä niin, että lapsilisän yksinhuoltajakorotus ei enää pienennä toimeentulotukea. Tällä tavalla yksinhuoltajien taloudellinen tilanne voi parantua.

Tuemme myös naisia, jotka ovat joutuneet seksuaalisen tai muun väkivallan kohteeksi perustamalla 18 uutta turvakotia ja kolme raiskauskriisikeskusta. Nuorten syrjäytymisen riskiä pienennetään lisäämällä nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön määrärahoja.

KAIKILLA LAPSILLA TULEE OLLA OIKEUS VARHAISKASVATUKSEEN JA YHDENVERTAISEEN KOULUUN

Maksuton koulutus on yhdenvertaisen Suomen perusta. Samalla tiedämme, että perheen sosioekonominen tausta on saanut entistä suuremman merkityksen koulumenestykselle. Haluamme pysäyttää tämän kehityksen ja antaa kaikille lapsille samat edellytykset menestyä. Siksi esitämme lisämäärärahoja yhdenvertaisemman peruskoulun hyväksi. Lasten yhdenvertaisten edellytysten perusta luodaan jo varhaiskasvatuksessa. Siksi esitämme myös, että kaikilla yli kolmevuotiailla lapsilla tulee olla oikeus neljään tuntiin maksutonta varhaiskasvatusta päivässä.

OPINTORAHAA ON KOROTETTAVA JA OPISKELIJOIDEN RANKAISEMINEN TULEE LOPETTAA

Kaikilla tulee olla samat mahdollisuudet korkeakouluopintoihin sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Emme hyväksy hallituksen opintotukileikkauksia. Minkään muun väestöryhmän toimeentuloa ei ole tämän vaalikauden aikana leikattu yhtä paljon kuin opiskelijoiden. Siksi haluamme peruuttaa hallituksen leikkaukset ja palauttaa opintorahan aikaisemmalle tasolle. Lisäksi työtä tekevien opiskelijoiden rankaiseminen tulee lopettaa. Siksi esitämme, että opintotuen tulorajoja korotetaan 50 prosentilla.

NOSTETAAN PAKOLAISKIINTIÖTÄ JA KEHITYSAPURAHOJA

Suomen on kannettava kansainvälinen vastuunsa. Emme hyväksy hallituksen häpeällisiä kehitysyhteistyöleikkauksia. Siksi esitämme kehitysyhteistyömäärärahojen korottamista 213 miljoonalla eurolla. Pakolaisten määrä maailmassa ei tule vähentymään, päinvastoin. Humanitäärinen kriisi Syyriassa ja Irakissa on hälyttävä. Siksi haluamme nostaa pakolaiskiintiön 750:stä 2 500:aan.

NÄIN RAHOITAMME VAIHTOEHTOBUJETTIMME – KYSE ON VALINNOISTA

Esitämme hallituksen kärkihankkeiden puolittamista, koska osa kärkihankkeista näyttäytyy enemmän rahoilla kikkailuna kuin todellisina panostuksina johonkin uuteen. Mielestämme tehoton energiaverotuki energiaintensiivisille yrityksille ja päästökaupan kustannusten kompensaatiotuki tulisi poistaa, kuten muun muassa VATT on suosittanut. Mielestämme valtion ei tule rahoittaa yksityisomistusta ja siksi olemme valmiita poistamaan ensiasunnon oston verovapauden. Samalla 140 miljoonaa euroa, jonka hallitus on varannut kehitysyhteistyön lainoihin ja finanssisijoituksiin, tulisi käyttää varsinaiseen kehitysyhteistyöhön. Katsomme myös, että autoveron alentaminen, mikä vähentää valtion verotuloja arviolta 117 miljoonaa euroa, ei ole perusteltu.

A young boy in a red t-shirt and dark jeans stands on a large, flat rock by a lake, flying a colorful kite. The kite is pink, yellow, and black with a face-like pattern. The background shows a calm lake, green trees, and a blue sky with light clouds. A blue banner with white text is overlaid on the image.

SOSIAALITURVAA TULEE VAHVISTAA

VEROT JA VÄHENNYKSET

ANSIOTULOVEROTUKSEN ALENNUS JA
KANSANELÄKKEEN TASOKOROTUS, 432 M€

ALV:N KOROTUS, 434 M€

AUTOVEROALENNUKSEN POISTO, 117 M€

ENSIASUNNON VEROVAPAUDEN POISTO, 95 M€

PERINTÖ- JA LAHJAVERON SUKUPOLVENVAIHDOKSISSA, 74 M€

KOTITALOUSVÄHENNYKSEN KOROTUS, 90 M€

HARMAAN TALOUDEN VASTAISTEN TOIMENPITEIDEN JA KOTI-
TALOUSVÄHENNYKSEN KOROTUKSEN TUOMAT TULOT, 180M€

KOULUTUS JA TUTKIMUS

PANOSTETAAN YLIOPISTOIHIN, 68,3 M€

APTEEKKIVERON LEIKKAUKSEN PALAUTUS, 31,7 M€

PANOSTETAAN AMMATTIKORKEAKOULUIHIN, 32 M€

OPINTORAHA JA ASUMISLISÄ, 77 M€

PAREMPI PERUSKOULU KAIKILLE, 32 M€

PANOSTETAAN AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN, 20 M€

PANOSTETAAN VAPAASEEN SIVISTYSTYÖHÖN, 5 M€

PANOSTUKSET TUTKIMUKSEEN JA INNOVAATIOIHIN
(MM. BUSINESS FINLAND), 44,35 M€

PERHEPOLIITTINEN KOKONAISUUDISTUS, 252 M€

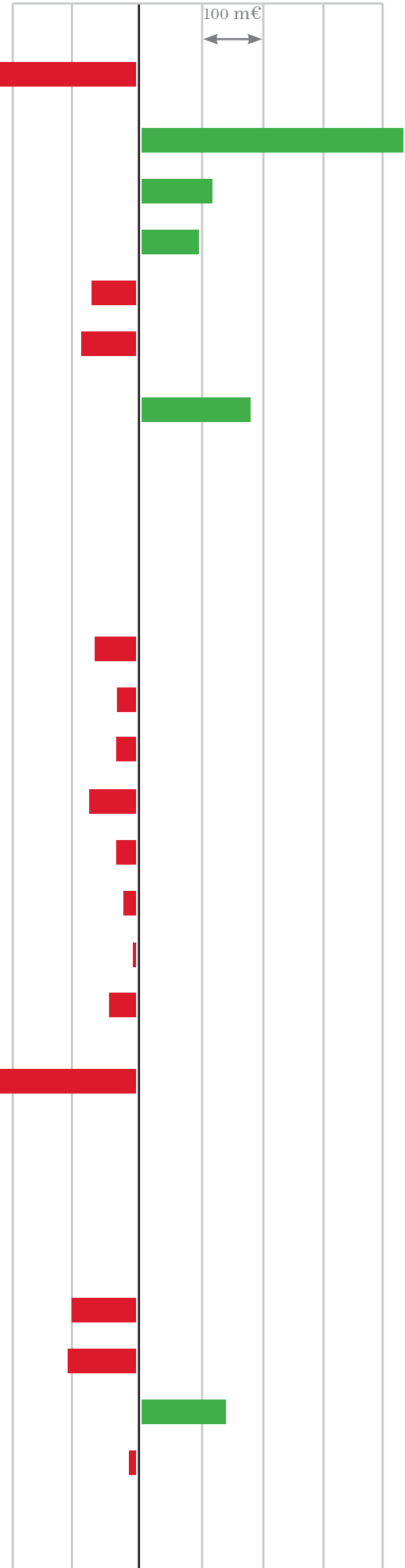
SUOMI MAAILMALLA

SÄILYTETÄÄN KEHITYSAPU KANSALAIJÄRJ. KAUTTA, 100 M€

SÄILYTETÄÄN YK-TUKI NAISILLE JA LAPSIKILLE, 113 M€

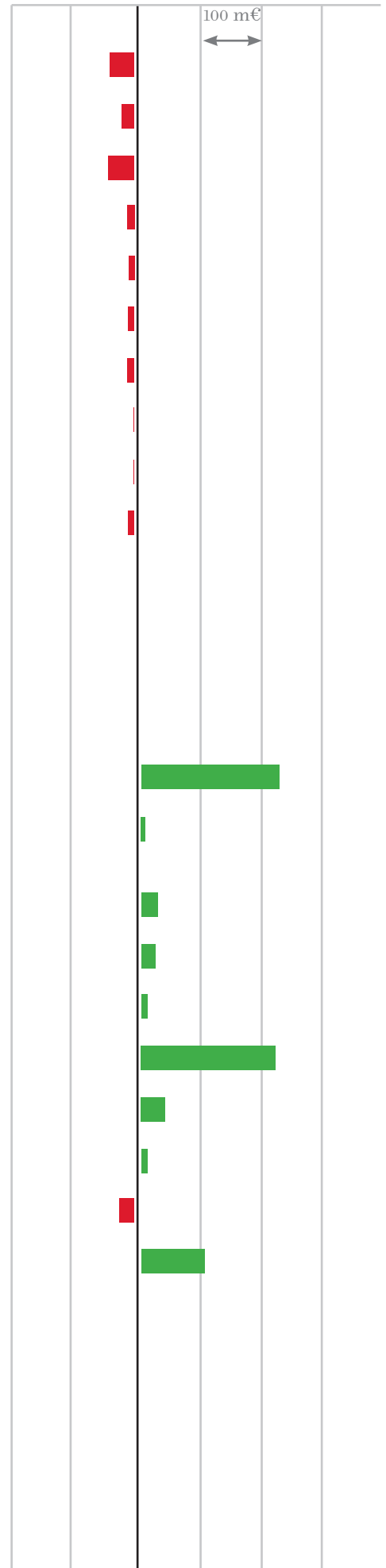
KEHITYSYHTEISTYÖN LAINAT JA RAHOITUSINVESTOINNIT, 140 M€

KOROTETAAN PAKOLAISKIINTIÖ 2 500: AAN, 11,9 M€

SOSIAALINEN TURVA JA VANHUSTENHUOLTO

- PANOSTUKSIA MIELENTERVEYSTYÖHÖN, 40 M€
- KOULUTERVEYDENHUOLTO, -KURAATTORIT JA -PSYKOLOGIT, 20 M€
- TUKEA YKSINHUOLTAJILLE, 43 M€
- KORKEAMPI TAKUUELÄKE, 12 M€
- KUNTOOUTUSTA PAREMMAN TYÖHYVINVOINNIN PUOLESTA, 10 M€
- KUNTOOUTUSTA KAIKILLE VETERAANEILLE, 10 M€
- UUSIA TURVAKOTEJA, 11 M€
- UUSIA RAISKAUSKRIISIKESKUKSIA, 0,9 M€
- ÄITIYSPAKKAUS TURVAPAIKANHAKIJOILLE, 0,04 M€
- ETSIVÄ NUORISOTYÖ, 10 M€

VÄHEMMÄN BYROKRATIAA, LISÄÄ SÄÄSTÖJÄ

- ENERGIAVEROTUEN POISTO, 230 €
- ANNETAAN YLIOPISTOJEN HOITAA VALTIONEUVOSTON TUTKIMUSTOIMINTA, 7 M€
- POISTETAAN PÄÄSTÖKAUPAN KOMPENSAATIOTUKI, 27 M€
- OPINTOLAINAN VALTIONTAKUU, 23 M€
- LABORATORIOTOIMINTOJEN YKSINKERTAISTAMINEN, 10 M€
- KÄRKIHANKKEIDEN LEIKKAAMINEN, 223,8 M€
- KANNUSTAVAMPI TYÖMARKKINATUKI, 40 M€
- TEHOKAS TYÖNVÄLITYS, 10 M€
- TUKEA VAPAAEHTOISILLE KUNTALIITOKSILLE, 25 M€
- KUNTIEN NORMITALKOOT, 105 M€

MUUT LISÄT

AHVENANMAAN TASOITUSMAKSU, 15 M€

SATOVAHINKOKORVAUS, 11 M€

HARMAAN TALOUDEN TORJUNTA, 20 M€

OIKEUSLAITOS, 7 M€

MAATALOUSNEUVONTA, 2,4 M€

JÄRJESTÖT SUKUPUOLTEN TASA-ARVOTYÖN PUOLESTA, 0,45 M€

VAPAAEHTOISEN PUOLUSTUSTYÖN JÄRJESTÖT, 0,403 M€

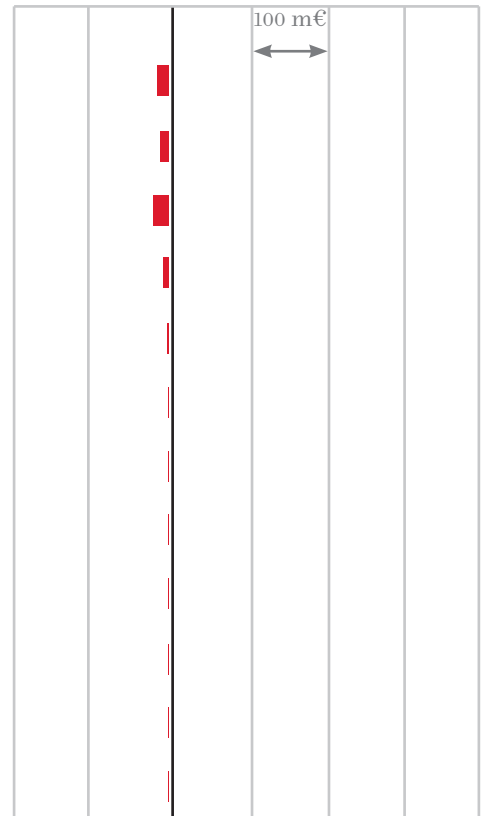
KALASTUS, 0,2 M€

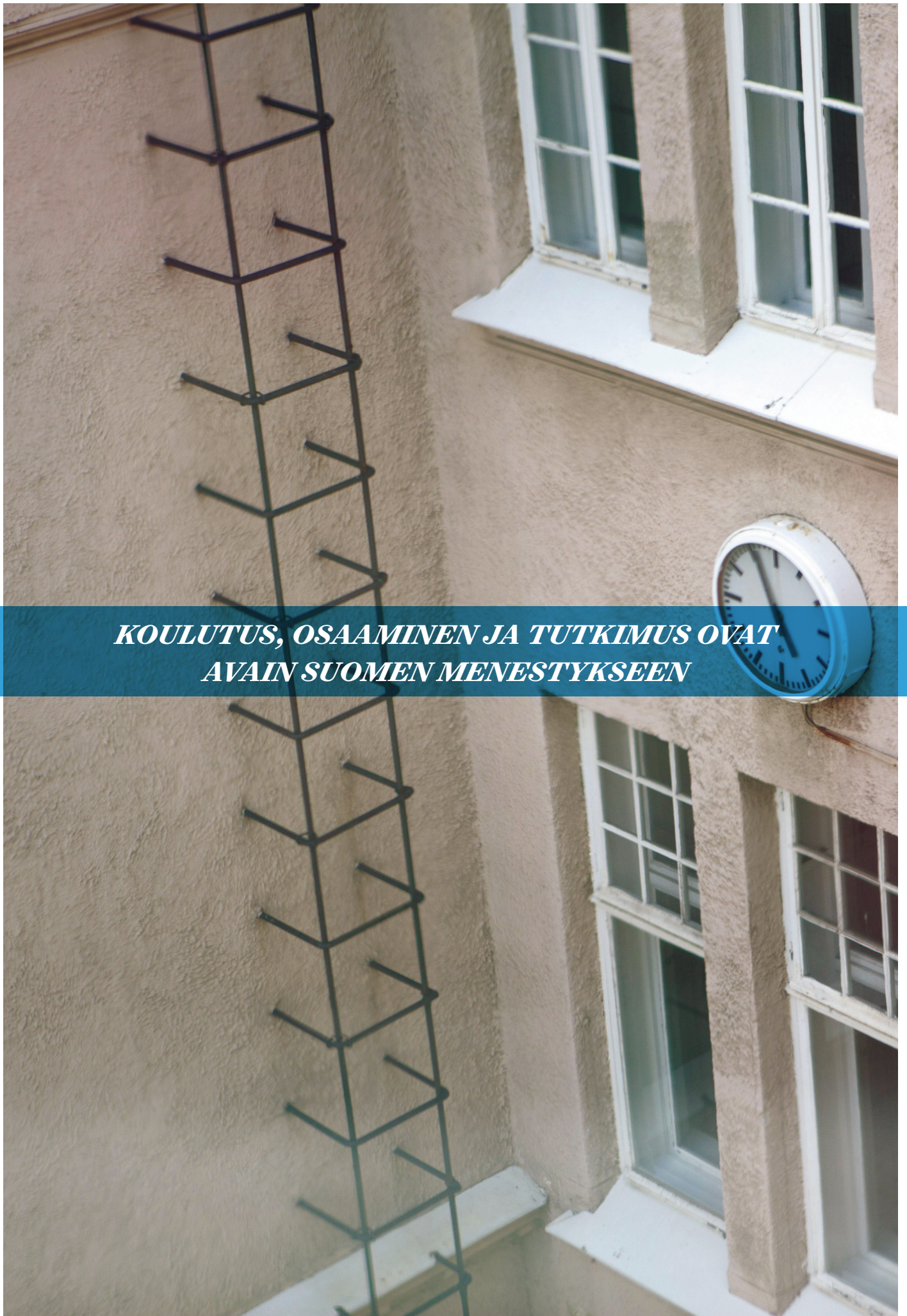
FOLKTINGET, 0,102 M€

4H, 0,6 M€

SAAMELAISKÄRÄJÄT, 0,41 M€

VIEXPO, 0,15 M€

***KOULUTUS, OSAAMINEN JA TUTKIMUS OVAT
AVAIN SUOMEN MENESTYKSEEN***

VEROKEVENNYKSEMME HYÖDYTTÄÄ KAIKKIA, MYÖS PIENITULOISIA

Tarvitsemme veropolitiikan, jossa palkansaajalle jää enemmän rahaa käteen kuin tällä hetkellä. Olemme vakuuttuneita siitä, että kotitaloudet, joilla on enemmän tuloja käytettävissään, vauhdittavat taloutta ja luovat siten pohjan monipuolisemmalle palveluntarjonnalle. Meistä on oikein laskea työn verotusta, kunhan se tapahtuu sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla.

Esittämämme verouudistus toteutetaan niin, että tuloerot yhteiskunnassamme eivät kasva. Verouudistuksemme laskee työn verotusta ja korottaa hieman kulutuksen verotusta. Varovaisen 0,5 prosentin arvonlisäverokorotuksen myötä luomme tilaa ansiotuloerotuksen kevennyksille, jotka ovat suuremmat kuin hallituksen ehdotukset.

Alv-korotusta pidetään usein huonona vaihtoehtona matalapalkkaisille, eläkeläisille ja opiskelijoille. Meidän mallimme ei ole sitä. Meidän mallissamme

korotamme takuueläkettä enemmän kuin hallitus, poistamme kansaneläkkeen indeksijäädytyksen ja korotamme opintotuen sille tasolle, jolla se oli ennen hallituksen leikkauksia.

Arvonlisäverokorotuksemme kautta saamme noin 400 miljoona euroa lisää verotuloa. Tämän summan käytämme veronkevennyksiin mutta myös muihin sellaisiin toimenpiteisiin, jotka lisäävät erityisesti pienituloisten ja eläkeläisten käytettävissä olevia tuloja.

Verotuksen tulee kannustaa työntekoon ja yrittäjyyteen. Suomen talous vetää tällä hetkellä hyvin. Verouudistuksellamme haluamme vauhdittaa taloutta entisestään. Kyse on toimenpiteestä, joka sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä hyödyttää tavallisia palkansaajia.

YLIOPISTO-OPETTAJA

4 400€/KK

471,57€ LISÄÄ KÄTEEN/VUOSI

ELÄKELÄINEN

1 200€/KK

119,42€ LISÄÄ KÄTEEN/VUOSI

LÄHIHOITAJA

2 550€/KK

330,58€ LISÄÄ KÄTEEN/VUOSI

VAIHTOEHTOBUDJETTIMME YHTEISVAIKUTUS

Eduskunnan tietopalvelu on selvittänyt vaihtoehtobudjettiimme sisältyvien ansiotuloverotuksen muutosten, arvonlisäverokantojen korotusten ja tulonsiirtojen yhteisvaikutukset.

Selvitys löytyy kokonaisuudessaan tämän vaihtoehtobudjetin liitteenä.

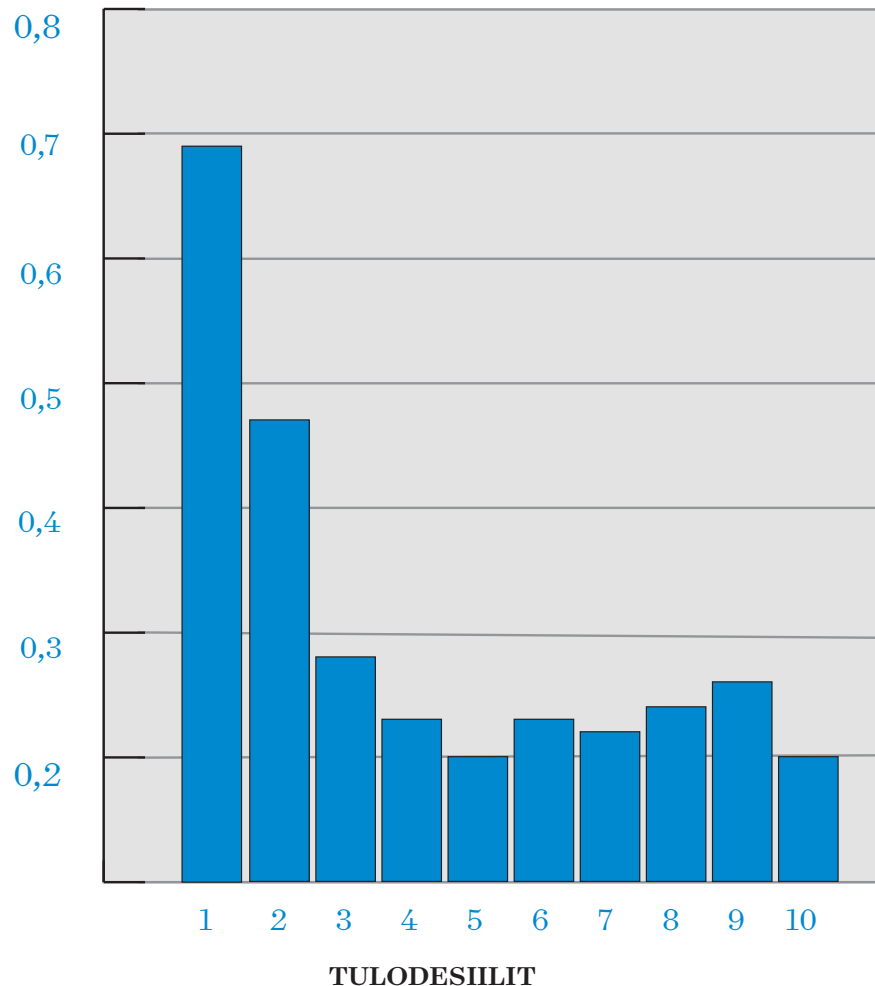
Yhteisvaikutus käytettävissä oleviin tuloihin on havainnollistettu alla olevassa kuviossa.

Kuvio osoittaa miten vaihtoehtobudjettiimme vaikuttaa eri tulokymmenysten (tulodesiili) käytettävissä

oleviin tuloihin verrattuna hallituksen talousarvioesitykseen 2018. Huomionarvoista on, että arvonlisäverokantojen ostovoimaa heikentävät vaikutukset on huomioitu kuviossa.

Tulodesiili 1 on se kymmennys väestöstä, jolla on matalimmat tulot. Tulodesiili 10 on se kymmennys väestöstä, jolla on korkeimmat tulot. Kuvio osoittaa siten, että meidän mallimme lisää käytettävissä olevia tuloja suhteessa talousarvioesitykseen kaikissa tulodesiileissä, ja erityisesti kahdessa alimmassa.

MUUTOS PROSENTEISSA

(Jokainen desiili vastaa 10 % väestöstä)

POISTETAAN PERINTÖ- JA LAHJAVERO SUKUPOLVENVAIHDOKSISSA

Uudet työpaikat Suomessa syntyvät etenkin pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Monet näistä ovat perheyrityksiä, joissa sujuva sukupolvenvaihdos on edellytys liiketoiminnan jatkumiselle. Onnistunut sukupolvenvaihdos on siten myös työllisyyskysymys, jonka suurimpia haasteita on juuri verotus.

Vuonna 2015 toimitetuissa perintö- ja lahjaverotuksissa sukupolvenvaihdoshuojennusta sovellettiin runsaan 400 perinnön- ja runsaan 3 600 lahjansaajan verotuksessa. Veronhuojennuksen yhteismäärä oli 141 miljoonaa euroa.

Hallitus on tämän hallituskauden aikana edistänyt sukupolvenvaihdoksia yrityksissä ja maataloissa keventämällä verotusta ensimmäisen veroluokan lahjaveroasteikossa. Haluamme tukea vielä enemmän näitä sukupolvenvaihdoksia poistamalla kokonaan perintö- ja lahjaverotuksen yritysten ja maatalojen sukupolvenvaihdoksista.

Ruotsi poisti perintö- ja lahjaveron vuoden 2004 lopussa. Alun perin perintö- ja lahjaverotusta pyrittiin vain yksinkertaistamaan mutta prosessin aikana kyseisestä verosta päätettiin luopua kokonaan. Perusteluina veron poistamiselle olivat perheyritysten sukupolvenvaihdokset, asuntojen korkea verotusarvo ja verosuunnittelun mahdollisuus. Vaikka perintöveron tarkoitus oli olla progressiivinen, kohdistui se käytännössä kaikista voimakkaimmin keskituloisiin.

Norjassa perintöverosta luovuttiin vuoden 2014 alussa. Kuten Ruotsissa, veron poistamista perustel-

tiin yritysten sukupolvenvaihdoksen helpottamisella, perintöverojen arvostuskäytäntöjen yksinkertaistamisella ja hallinnon kulujen pienentämisellä.

Samantyyppisellä uudistuksella Suomessa olisi myönteinen vaikutus valtiontalouteen. Samalla se olisi ratkaisu pieni- ja keskituloisten ongelmiin, kun maksukyky ei riitä kattamaan perintöveroa.

Pitkällä aikavälillä on perusteltua, että perintö- ja lahjaverotus korvataan luovutusvoittoverolla. Ensimmäinen askel on poistaa vero yritysten ja maatalojen sukupolvenvaihdoksissa. Uskomme, että yritystoimintaan sidotun varallisuuden siirtyminen ajoissa nuorempaan ja useimmiten aktiivisempaan omistukseen loisi uusia työpaikkoja ja verotuloja enemmän kuin mitä valtion kassaan nyt verotuksen kautta kertyy varoja.

Elinkeinoelämän keskusliiton kevään 2017 yrittäjäpaneelin mukaan 44 prosenttia yrittäjistä kokee perintö- ja lahjaverotuksen erittäin paljon tai paljon jarruttavana osa-alueena tavoitteiden saavuttamiseksi. Yhteensä 71 prosenttia yrittäjistä kokee sen jarruttavana, kun ainoastaan 29 prosenttia ei koe veron lainkaan vaikuttavan yrityksen tavoitteisiin.

Siksi Ruotsalainen eduskuntaryhmä ehdottaa, että yritysten sukupolvenvaihdoksia helpotetaan poistamalla perintö- ja lahjaverotuksen ja maatalojen sukupolvenvaihdoksissa. Valtion verotulot vähenisivät tällöin arviolta 74 miljoonaa euroa. (ks. HE 175/2016)

**70% SUOMEN YRITYKSISTÄ
ON PERHEYRITYKSIÄ
(JOISSA ON ENEMMÄN KUN YKSI
TYÖNTEKIJÄ), JA NE TYÖLLISTÄVÄT
YLI 500.000 HENKILÖÄ.**

***USKOMME, ETTÄ YRITYSTOIMINTAAN SIDOTUN
VARALLISUUDEN SIIRTYMINEN AJOISSA NUOREMPAAN
JA USEIMMITEN AKTIIVISEMPAAN OMISTUKSEEN LOISI
UUSIA TYÖPAIKKOJA JA ENEMMÄN VEROTULOJA.***

KAKSITOISTA TOIMENPIDETTÄ HEIKOIMMASSA ASEMASSA OLEVIENTEN AUTTAMISEKSI

Yhteiskunnan jakautuminen tulee pysäyttää. Haluamme estää ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja esitämme siksi 12 toimenpidettä kaikkein heikoimmassa asemassa olevien tilanteen parantamiseksi.

1. MIELENTERVEYSTYÖ KANSALLISEKSI YKKÖSHANKKEEKSI

Mielenterveysongelmat aiheuttavat inhimillistä kärsimystä ja miljardien eurojen kustannukset yhteiskunnalle vuosittain. Valitettavasti mielenterveys on sote-uudistuksessa jäänyt varjoon. Tarvitsemme kansallisen pitkän aikavälin mielenterveysohjelman, mutta myös välittömästi panostuksia mm. varhaisen puuttumisen palveluihin ja riittävään määrään psykiatrisia sairaanhoitajia terveyskeskuksissa.

2. ASUMISESTA EDULLISEMPAA

Suurimmalle osalle suomalaisista asuminen on kaikkein merkittävin menoerä. Asumiskustannusten hillitsemiseksi tarvitaan enemmän kaavoitettua tonttimaata, mikä johtaa suurempaan asuntotarjontaan. Kuntien on turvattava riittävä vuokra-asuntotuotanto. Samalla meidän on luotava uusia asumismuotoja ja toimivia työssäkäyntialueita. Meidän tulee kehittää määrätietoisesti joukkoliikennettä kasvuseuduilla, jotta suomalaisilla olisi mahdollisuus asua myös pidemmän välimatkan päässä kasvukeskuksista.

3. YKSIHUOLTAJIEN ASEMAA PARANNETTAVA

Lasten köyhyys kasvaa Suomessa ja kaikkein yleisintä se on yksinhuoltajaperheissä. Suurin osa yksinhuoltajista on naisia. Siksi korottaisimme lapsilisän yksinhuoltajakorotusta. Muuttaisimme myös lakia siten, että lapsilisän yksinhuoltajakorotus ei enää pienennä toimeentulotukea.

4. KAIKILLE KOLMEVUOTIAILLE LAPSELLE NELJÄ TUNTIA MAKSUTONTA VARHAIS- KASVATUSTA PÄIVÄSSÄ

Suomessa vain noin 75 prosenttia lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen. Tämä on hälyttävää ottaen huomioon, miten tärkeää varhaiskasvatus on lapsen oppimisen, sosiaalisten taitojen ja kehityksen kannalta. Siksi haluamme turvata kaikille lapsille laadukkaan varhaiskasvatuksen vanhempien taloudellisesta tilanteesta riippumatta.

5. KOROTETAAN TAKUUELÄKETTÄ KAIKKEIN VÄHÄVARAISIMPIEN ELÄKELÄISTEN AUTTAMISEKSI

Takuueläkkeellä elävät kuuluvat yhteiskuntamme heikoimmassa asemassa oleviin ja heistä on pidettävä huolta.

6. TURVATAAN OPISKELIJOIDEN TOIMEENTULO

Kaikilla suomalaisilla on oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet korkeakouluopintoihin sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Me palauttaisimme opintotuen opintorahapainotteiseksi. Korottaisimme myös opiskelijoiden tulorajoja 50 prosentilla. Opiskelijoita ei saa rangaista siitä, että he käyvät töissä.

7. TUKEA VÄKIVALLAN UHREILLE

Lähisuhdeväkivalta ja väkivalta naisia kohtaan on merkittävä yhteiskunnallinen ongelma, jolla on sosiaalisia, terveydellisiä ja taloudellisia seurauksia. Siksi perustaisimme kolme raiskauskriisikeskusta ja 18 uutta turvakotia.

8. POIKIEN JA NUORTEN MIESTEN SYRJÄYTYMINEN ON ESTETTÄVÄ

Korottaisimme etsivän nuorisotyön ja muun ennaltaehkäisevän toiminnan määrärahoja. Haluamme myös parantaa kouluterveydenhoitajan, -kuraattorin ja -psykologin palveluiden saatavuutta. Yksikään nuori ei saa jäädä ilman koulutusta tai kuntoutusta.

9. PAPERITTOMIEN TILANNETTA ON PARANNETTAVA

Kaikilla tulee olla oikeus peruspalveluihin, kuten terveydenhuoltoon. On myös tärkeää muistaa, että paperittomuus altistaa syrjäytymiselle ja pahimmassa tapauksessa radikalisoitumiselle. Paperittomien auttaminen on siksi sekä inhimillisestä että yhteiskunnallisesta näkökulmasta välttämätöntä. Hädässä olevan ihmisen auttaminen ei saa koskaan olla väärin.

10. NUORISOTYÖTTÖMYYS KURIIN MINITYÖMALLILLA

Minityömallissamme alle 30-vuotiaat nuoret saavat ansaita 500 euroa kuussa ilman, että se vaikuttaa tukiin tai muihin etuuksiin. Työnantajat maksavat puolestaan pienempiä työnantajamaksuja palkatessaan nuoren henkilön. Osa-aikatyöhön pääsy voi olla monelle tärkeä ensimmäinen askel paluussa työelämään. Esitämme siksi myös, että työttömyysturvan suojaosaa korotetaan, mikä lisäisi osa-aikaisen työn vastaanottamisen kannustavuutta. Haluamme tehdä sairaseläkkeellä olon ja osa-aikatyön yhdistämisen joustavammaksi.

11. YKSI MAKSUKATTO SAIRAAHOITOON LIITTYVILLE KUSTANNUKSILLE

Sen sijaan, että meillä on yksi maksukatto lääkkeille, yksi katto matkakustannuksille ja yksi katto asiakasmaksuille jne., voisi meillä tulevaisuudessa olla yhteinen maksukatto kaikille näille maksuille.

12. VELKANEUVONNALLE RIITTÄVÄT RESURSSIT JA KOHTUULLISEMMAT VOIMASSAOLOAJAT MAKSUHÄIRIÖMERKINNÖILLE

Ylivelkaantuminen ja maksuhäiriömerkinnät lisääntyvät Suomessa jatkuvasti. Velkaantumiseen ja syrjäytymiseen liittyvä vyyhti on moninainen, mutta oleellista olisi keskittyä velkaantuneiden auttamiseen, eikä heidän kuoppansa syventämiseen.

**18 VUOTTA TÄYTTÄNYT
KORKEAKOULUOPISEKELIJA
SAA
86,48€ LISÄÄ OPINTORAHAA/KK**

**”MIELENTERVEYSONGELMAT AIHEUTTAVAT
SUOMESSA 3 500 EURON KUSTANNUK-
SET PALKANSAAJAA KOHDEN JOKA VUOSI.
KYSEESSÄ ON SAIRAUSKATEGORIA, JONKA
KUSTANNUKSET OVAT KASVANEET KAIKISTA
NOPEITEN VIIMEISTEN 20 VUODEN AIKANA,
JOTEN KYSE ON TODELLA SUURESTA ONGEL-
MASTA.”**

- PROFESSORI GUY AHONEN VASABLADET-LEHDESSÄ 10.10.2017

TOIMENPITEITÄ TYÖLLISYYDEN PARANTAMISEKSI

Kestävä talouskasvu ja korkea työllisyysaste, joka luo verotuloja, ovat ainoat keinot turvata hyvinvointiyhteiskuntamme pysyvyys pitkällä aikavälillä. Hallituksen tavoite luoda 110 000 uutta työpaikkaa ja nostaa työllisyysaste 72 prosenttiin on oikea. Valitettavasti hallitus ei ole onnistunut muuttamaan sanoja teoiksi. Verrattuna muihin Pohjoismaihin, Suomen työllisyysaste on selvästi alempi.

Mielestämme hallituksen tavoite voisi olla vielä kunnianhimoisempi. Siksi olemme luoneet oman työllisyyspaketin, jossa on toimenpide-ehdotuksia työllisyyden parantamiseksi. Uskomme, että toimenpiteemme luovat tarpeeksi työpaikkoja hallituksen tavoitteen saavuttamiseksi ja pitkällä tähtäimellä voisivat johtaa jopa 80 %:n työllisyysasteeseen.

HELPOTETAAN YRITTÄJYYTTÄ

TARJOTAAN PALKKAHALLINTOA PIENYRITTÄJILLE

Palkkahallintoon tarvitaan sujuvampia rutiineja, erityisesti pienissä yrityksissä. Yrittäjät itse kertovat, että työntekijöiden palkkaaminen aiheuttaa paljon uutta hallinnollista työtä, mikä on selkeä kasvun hidaste. Ensimmäinen askel yrittäjyyden helpottamiseksi olisi, että erilaiset palkan sivukulut yhdistettäisiin. Valtio voisi vuosittain määrittää tietyn maksuprosentin, joka kattaisi kaikki palkan sivukulut. Yritykset maksaisivat tämän kokonaissumman Verohallinnolle, joka vastaisi maksujen hallinnoimisesta ja jakaisi summan edelleen oikeille tahoille.

KOHDENNETAAN TYÖNVÄLITYS PAREMMIN

Suuri ongelma työmarkkinoilla on, että työvoiman kysyntä ja tarjonta eivät kohta. Kun yksityisten työntekijöiden annetaan tukea julkisia työvoimatoimistoja, parannetaan työntekijöiden ja avointen työpaikkojen kohtaamista. Alueelliset kokeilut yksityisestä työntekijätyöstä Uudellamaalla ja Pirkanmaalla ovat osoittautuneet onnistuneiksi.

UUDISTETAAN KESKUSTELUKULTTUURIA JA LISÄTÄÄN PAIKALLISTA SOPIMISTA

Tarvitsemme täysin uudenlaisen keskustelukulttuurin työpaikoille. Siinä työnantaja ja työntekijä yhdessä keskustellen löytävät ne ratkaisut, jotka ovat yritykselle tai julkiselle työnantajalle parhaat. Uusia työpaikkoja syntyy pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Paikallisen sopimisen mahdollistaminen nykyistä laajemmin helpottaa työvoiman palkkaamista pienempiin yrityksiin.

KOROTETAAN KOTITALOUSVÄHENNYSTÄ

Kun kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennettävää osuutta korotetaan, lisätään sitä kautta verotuloja, tuetaan yrittäjyyttä, kannustetaan naisvoittoisten palvelualojen yrittäjiä ja parannetaan työllisyyttä. Samalla parannamme yksityisyrittäjien toimintaedellytyksiä ja ehkäisemme harmaata taloutta.

PANOSTETAAN TYÖNTEKIJÖIHIN

KEHITETÄÄN KANSALLINEN TYÖHYVINVOINTIOHJELMA

Taloutemme menettää vuosittain miljardeja työkyvyttömyyseläkkeiden, sairauspoissaolojen, sairaana työskentelyn ja työtapaturmien takia. Parempi työhyvinvointi säästää yhteiskunnalle miljardeja samalla kun se parantaa yksilöiden elämänlaatua. Kansallisen työhyvinvointiohjelman tekeminen tulee aloittaa pikemmiten.

POISTETAAN ULKOMAISEN TYÖVOIMAN TARVEHARKINTA

Suomi tarvitsee lisää osaajia. Tarveharkinnan poistaminen mahdollistaa työntekijöiden palkkaamisen aloille, joilla nyt vallitsee osaavan työvoiman pula. Erityisesti useat start up -yritykset kärsivät tarveharkinnasta. Yksi avaintekijä Ruotsin hyvässä menestyksessä on, että siellä on suuri tarjonta ulkomailta työvoimaa. Suomen tulisi poistaa työllistymisen esteet maahanmuuttajilta.

UUDISTETAAN PERHEVAPAAT

Me tarvitsemme tasa-arvoisemmat työmarkkinat. Uudistamalla perhevapaat voimme edistää naisten työllistymistä. Perhevapaat nykymuodossaan

lisäävät palkka- ja eläke-eroja miesten ja naisten välillä ja luovat esteitä tasa-arvoiselle urakehitykselle. Tilastot puhuvat selvää kieltä; erityisesti nuorten naisten työllisyysaste on kaikissa muissa Pohjoismaissa korkeampi kuin Suomessa.

KOROTETAAN OPINTOTUEN TULORAJOJA

Hallitus leikkaa parhaillaan opintotuesta mutta kieltää samalla opiskelijoita tienaamasta elantoaan asettamalla sanktioita. Opintotukien takaisinmaksubyrokraatiaan kuuluu vuosittain suuria määriä työtunteja. Työkokemus helpottaisi vastavalmistuneiden siirtymistä työelämään ja toimenpiteen dynaamiset vaikutukset parantaisivat maan taloutta.

TYÖLLISTETÄÄN NUORIA MINITYÖMALLILLA

Nuorisotyöttömyys on hälyttävällä tasolla ja sen korjaamiseen vaaditaan nyt toimenpiteitä. Meidän tulee luoda minityömalli, jossa alle 30-vuotiaat nuoret saavat ansaita 500 euroa kuussa ilman, että se vaikuttaa tukiin tai muihin etuuksiin. Työnantajat maksavat puolestaan pienempiä työnantajamaksuja palkatessaan nuoren henkilön.

TARTUTAAN TULEVAISUUDEN MAHDOLLISUUKSIIN

JÄTEDIREKTIIVI LUO TYÖPAIKKOJA

EU-komission mukaan EU:n uusi jätedirektiivi tulee luomaan yli 170 000 suoraa työmahdollisuutta materiaalikierrätysteollisuudessa vuoteen 2035 mennessä. Suomella pitäisi olla selkeä strategia sille, miten pidämme itsemme kierrätystalouden kehityksen kärjessä, jolla tulee olemaan korkea prioriteetti tulevaisuuden EU:ssa.

JAKAMISTALOUS ON TULEVAISUUTTA

Jakamistalouden suosio kasvaa tasaisesti kansan keskuudessa, mutta lainsäädäntö ei pysy perässä. Jakamistalouden mahdollisuudet ovat suuret, mutta koska monet alalla aktiiviset toimivat lainsäädännön harmaalla alueella, eivät ne saavuta täyttä potentiaaliaan. Suomen tulisi olla proaktiivinen toimija ja uusia lainsäädäntöä ja rakenteita, jotta eri tahojen oikeudet ja velvollisuudet olisivat selkeät. Myös verotusta tulee uudistaa.

UUDET ALAT VAATIVAT PANOSTUKSIA

Suomen talouskasvu riippuu suurilta osin siitä, miten yritykset pystyvät hyödyntämään uusia innovaatioita ja uutta tutkimusta. Kun keskeisiä poliittisia päätöksiä tehdään, täytyy samalla arvioida, miten päätökset vaikuttavat sellaiseen vientiin ja tuotantoon, jolla on korkea jalostusarvo. Esimerkiksi energiasektorin voimakkaat muutokset ja Pariisin ilmastopöytäkirjan luovat suuria mahdollisuuksia suomalaisille ympäristöteknologia- ja cleantech-yrityksille.

TALOUTEMME MENETTÄÄ VUOSITTAIN MILJARDEJA TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN, SAIRAUSSPOISSAOLOJEN, SAIRAANA TYÖSKENTELYN JA TYÖTAPATURMIEN TAKIA. PAREMPI TYÖHYVINVOINTI SÄÄSTÄÄ YHTEISKUNNALLE MILJARDEJA SAMALLA KUN SE PARANTAA YKSILÖIDEN ELÄMÄNLAATUA.

PERHEPOLIITTINEN KOKONAISUUDISTUS - ÄITIEN, ISIEN JA LASTEN ETU

Ehdotamme perhepoliittista kokonaisuudistusta, joka luo paremmat mahdollisuudet yhdistää perhe ja työnteko sekä vahvistaa naisten asemaa työelämässä. Keskeinen tavoite on parantaa isien mahdollisuuksia hyödyntää perhevapaata.

Ehdottamalla neljä tuntia maksutonta varhaiskasvatusta päivässä kaikille yli kolmevuotiaille lapsille haluamme antaa useammalle lapselle mahdollisuuden osallistua varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatus on erittäin tärkeää lasten kehityksen, sosiaalisten valmiuksien ja oppimiskyvyn kannalta. Onnistuneen koulunkäynnin edellytykset luodaan jo varhaiskasvatuksen aikana.

RUOTSALAISEN EDUSKUNTARYHMÄN UUDISTUS ON KOLMIOSAINEN:

1) Sovelletaan 6+6+6-mallia nykyisen ansiosidon-
naisen äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaan sijaan. Yhden vapaajakson käyttäisi äiti, yhden vanhemmat jakaisivat keskenään ja yhden käyttäisi isä.

6+6+6-malli kannustaa isiä osallistumaan perhevapaisiin. Jos molemmat vanhemmat käyttävät oikeuttaan perhevapaisiin täysmääräisesti, kasvaa ansiosidonnainen perhevapaa 18 kuukauteen.

6+6+6-malli pidentää maksimaalista ansiosidon-
naista osaa perhevapaasta 12 kuukauteen myös siinä tilanteessa, että vain toinen vanhemmista käyttää osansa (nyt maksimi on noin 10,5 kuukautta äideille).

6+6+6-järjestelmä maksaisi 52 miljoonaa euroa suhteessa nykyjärjestelmään, kun laskelmassa huomioidaan myös säästöt kotihoidontuen käytössä ja päivähoitopaikoissa. Tässä laskelmassa on arvioitu, että 30 prosenttia isistä hyödyntäisi vanhempainpäivärahan. Kustannus laskee se mukaan, mitä harvemmat tätä mahdollisuutta hyödyntävät ja nousee, mitä useammat tätä hyödyntävät.

Perhevapaata hyödyntävien piiriä tulee laajentaa niin, että perhevapaat koskevat myös isiä jotka eivät asu äidin kanssa.

2) Reformissa kotihoidon tuen kesto puolitetaisiin 13 kuukauteen nykyisestä noin 26 kuukaudesta. Puolittamisella haluamme parantaa naisten asemaa työmarkkinoilla ja saavuttaa suurempaa tasa-arvoa palkoissa ja eläkkeissä naisten ja miesten välillä.

Perheillä olisi oikeus joustavasti itse valita ajankohta, milloin lyhennettyä kotihoidontukea käytetään lapsen ollessa pieni.

Kokonaisuudistuksessa tämä tarkoittaa, että kotihoidontukea – jos sitä hyödynnetään yhtäjaksoisesti heti vanhempainvapaan jälkeen – voidaan maksimissaan hyödyntää, kunnes lapsi on täyttänyt 2 vuotta ja 6 kuukautta. Tämän jakson pituus riippuu siitä, miten paljon myös isät käyttävät perhevapaita. Vaikka isät eivät lainkaan hyödyntäisi oikeuttaan perhevapaisiin, taataan lapsille mahdollisuus kotihoitoon, kunnes lapsi täyttää 2 vuotta.

Eduskunnan tietopalvelu laskee, että puolittamisella julkiset menot kasvaisivat nettomääräisesti yhteensä arviolta 75 miljoonalla eurolla. Verotulot kasvaisivat, mutta vanhemmat kotihoidossa olevat sisarukset huomioiden päivähoitopaikkojen kysynnän arvioidaan kasvavan vuositasolla yhteensä 11 700 hoitopaikkaa vastaavalla määrällä, mikä johtaa siihen, että kuntien päivähoitojärjestämisestä aiheutuvien kustannusten arvioidaan kasvavan reippaasti yli sadan miljoonan. Tämän lisäksi työttömyysturvamenot kasvaisivat.

3) Lapsille taataan maksuton varhaiskasvatus kaikille yli kolmevuotiaille lapsille perhepoliittisessa kokonaisuudistuksessa.

Se tosiasia, että vain kolme neljästä (noin 75 prosenttia) suomalaisista kolme vuotta täyttäneistä lapsista osallistuu ohjattuun varhaiskasvatukseen, on aivan liian vähän. Suomi on selvästi alemmalla tasolla muihin Pohjoismaihin verrattuna, missä osallistuminen on 90 – 98 prosenttia.

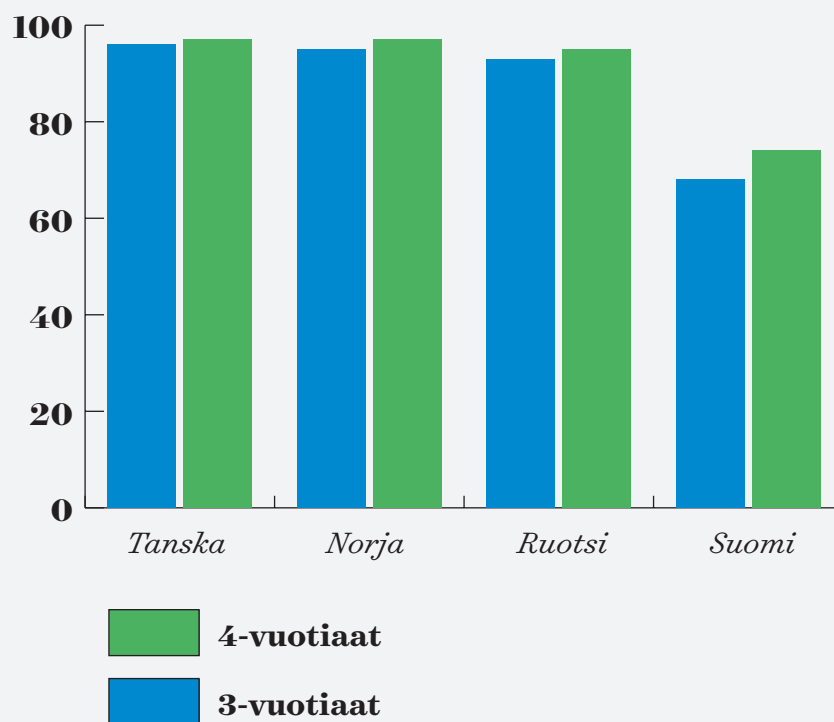
Ehdottamalla neljä tuntia maksutonta varhaiskasvatusta päivässä kaikille yli kolmevuotiaille lapsille haluamme antaa useammalle lapselle mahdollisuuden osallistua varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatus on erittäin tärkeää lasten kehityksen, sosiaalisten valmiuksien ja oppimiskyvyn kannalta.

Neljän tunnin maksuton varhaiskasvatus merkitsee sitä, että päivähoitomaksut alenevat kautta linjan ja kannustinloukut vähenevät. Tämä tarkoittaa myös suurempaa joustavuutta yhdistää perhe- ja työelämä. Myös mahdollisuudet ottaa vastaan osa-aikatyötä paranevat.

Kustannus tälle perhepoliittisen kokonaisuudistuksen osalle on 125 miljoonaa euroa, jos tämän päivän tuntihintaa hieman nostetaan. Jos tuntihinta pysyy ennallaan, maksu kokopäivähoitopaikasta lähes puolittuu. Meidän arviomme on, että niin suuri lasku päivähoitomaksussa ei ole tarkoituksenmukainen. Maltillisen tuntihinnan nosto johtaa myös siihen, että kokopäivähoidon maksu alenee kaikissa maksuluokissa verrattuna tämän päivän maksuihin.

Uudistuksessa pidetään kiinni subjektiivisesta päivähoito-oikeudesta. Kehotamme myös perheitä hyödyntämään enemmän olemassa olevia tukimuotoja. Yksityisen hoidon tuki antaa perheille mahdollisuuden tehdä yhteistyötä ja palkata yhteinen hoitaja. Myös joustava hoitoraha kannustaa lyhentämään työviikkoa.

OSALLISTUMINEN VARHAISKASVATUKSEEN POHJOISMAISSA

UUDISTUKSEN KUSTANNUKSET VUOSITASOLLA:

1) 6+6+6, netto	52 milj. euroa
2) Puolitettu kotihoidontuen kesto, netto	75 milj. euroa
3) Maksuton varhaiskasvatus yli kolmivuotiaille, netto	125 milj. euroa
Yhteensä	252 milj. euroa

Tämän lisäksi dynaamiset vaikutukset, jotka käytännössä alentavat kustannuksia.

PÄÄLUOKKA 11

VEROT JA VERON- LUONTEISET TULOT

Haluamme siirtää verotuksen painopistettä niin, että työn verotusta kevennetään ja kulutuksen verotusta nostetaan. Arvonlisäveron maltillinen korotus (0,5 prosenttiyksikköä) kaikissa alvluokissa mahdollistaa hallituksen esitystä suuremmat tuloverohelpotukset.

Vaihtoehtoisessa talousarviossamme olemme käyttäneet tuloverohelpotuksiin reilut 400 miljoonaa euroa, jonka saamme arvonlisäveron korottamisesta, sekä muihin toimenpiteisiin, jotka vahvistavat erityisesti pienituloisten työntekijöiden ja eläkeläisten tuloja. Verouudistus toteutuu niin, että yhteiskunnan tuloerot eivät kasva.

Kannustamme yrittämistä nostamalla kotitalousvähennyksen 2 400 eurosta 3 000 euroon. Lisäksi haluamme nostaa työkorvauksen vähennyskelpoista osuutta nykyisestä 50 prosentista 60 prosenttiin ja maksetun palkan vähennyskelpoista osuutta nykyisestä 20 prosentista 30 prosenttiin. Korotetun kotitalousvähennyksen arvioidaan vähentävän valtion tuloja 90 miljoonaa euroa.

Harmaan talouden torjuntaan annetuilla lisämäärärahoilla odotetaan yhdessä korotetun kotitalousvähennyksen kanssa olevan dynaamisia vaikutuksia. Palvelusektorin työpaikkojen lisääntyvän määrän ja harmaan talouden torjumisen odotetaan tuovan lisäverotuloja yhteensä 180 miljoonaa euroa.

Uskomme, että hallituksen autoveron alennus ei tässä taloudellisessa tilanteessa ole perusteltu ja ehdotammekin sen poistamista. Tämä lisää verotulojen määrää 117 miljoonalla eurolla.

Verotulojen lisäämiseksi esitämme, että valtio poistaa ensimmäisen kiinteistön ja asunto-osakkeen ostamisen verovapauden, minkä lasketaan tuovan valtion kassaan 95 miljoonaa euroa lisää.

Tämän lisäksi esitämme, että digitaalisen jakelun arvonlisäveron on oltava sama kuin alimman alv-kannan painetulla sisällöllä. Tämän yksittäisen digitaalisten julkaisujen tukitoimenpiteen lasketaan vähentävän valtion alv-tuloja 6 miljoonaa euroa.

KOTITALOUSVÄHENNYSTÄ KOROTETTAVA

Suomen työmarkkinat muuttuvat koko ajan. Vakitu-
sisessa työ- tai virkasuhteessa olevien palkansaajien osuus pienenee samanaikaisesti, kun freelancereiden ja yksinyrittäjien määrä kasvaa. Maamme yrittäjien parissa yksinyrittäjien ja ammatinharjoittajien osuus on noussut kahteen kolmasosaan. Tämä osoittaa sen, että yksityisyrittäjät ja freelancerit tekevät suuren osan siitä työstä, jonka aiemmin hoitivat palkansaajat.

Nykyisellään verojärjestelmässämme on monenlaisia verovähennyksiä. Osa vähennyksistä edistää yrittäjyyttä ja työllisyyttä, osa vähentää pimeää työtä ja osa edistää yhteiskunnassa vaikeassa asemassa

olevien ryhmien tilannetta. Kaikkia verovähennyksiä on tarkasteltava niiden arvioidun työllistävän vaikutuksen kannalta. Uusien vähennysten käyttöönotto on perusteltua, jos niiden arvioidaan elvyttävän työllisyyttä ja siten edistävän verotulojen muodostumista.

Kotitalousvähennys on hyvä esimerkki vähennysmuodosta, joka vaikuttaa verotulojen muodostumiseen, edistää yrittäjyyttä ja parantaa työllisyysastetta. Kotitalousvähennys auttaa lisäksi harmaan talouden torjunnassa. Aiemmat arviot ovat osoittaneet, että verotulojen väheneminen kotitalousvähennyksen vuoksi on maksanut itsensä takaisin, koska työllisyys ja näin ollen verotulot ovat kasvaneet. Tämän vuoksi haluamme korottaa kotitalousvähennyksen enimmäismäärän 2 400 eurosta 3 000 euroon. Tämän lisäksi haluamme lisätä nostaa vähennyskelpoisen osuuden työkorvauksesta 50 prosentista 60 prosenttiin ja vähennyskelpoisen osuuden maksetusta palkasta 20 prosentista 30 prosenttiin.

11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot

KUSTANNUS: 90 000 000

HARMAAN TALouden TORJUNNASTA JA KOROTETUS- TA KOTITALOUSVÄHENNYKSESTÄ SAATAVAT LISÄTULOT

Harmaasta taloudesta aiheutuu Suomessa suuria
verotulojen menetyksiä yhteiskunnalle. Lisäksi harmaa talous heikentää yleistä veromoraalia ja vaikeuttaa laillista toimintaa harjoittavien yritysten kilpailumahdollisuuksia. Eräiden tutkimusten mukaan (eduskunnan tarkastusvaliokunta 2010) harmaan talouden suuruusluokka on 10–14 miljardia euroa, mikä vastaa 5,5–7,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Tämä merkitsee, että harmaa talous aiheuttaa 4–6 miljardin euron taloudelliset menetykset yhteiskunnalle vuodessa. Harmaan talouden torjunta edellyttää valtiolta määrätietoisia toimenpiteitä. Keskeistä tavoitteiden saavuttamisen kannalta on rikosten tekemahdollisuuksien vähentäminen, kiinnijäämisriskin lisääminen sekä viranomaisen reagointikyvyn parantaminen harmaan talouden paljastamisessa ja torjunnassa. Poliisi, syyttäjälaitos, tuomioistuinlaitos, Tulli ja verohallinto tarvitsevat tämän vuoksi riittävät voimavarat harmaan talouden tehokkaaseen torjuntaan. On syytä muistaa, että panostukset harmaan talouden torjuntaan maksavat nopeasti itsensä moninkertaisesti takaisin verotuloina, joita ei muuten tulisi valtiolle. Siksi olemme valinneet laittaa 20 miljoonaa euroa lisää harmaan talouden torjumiseen, mistä voi arvioida saatavan noin 70 miljoonan euron lisätulot.

11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot

TULO: 70 000 000

Kotitalousvähennys on hyvä esimerkki verovähennyksestä, joka lisää verotuloja, edistää yrittäjyyttä ja parantaa työllisyysastetta. Kotitalousvähennys auttaa lisäksi harmaan talouden torjunnassa. Aikaisemmissa arvioinneissa on tullut esille, että

kotitalousvähennyksestä johtuva verotulojen pienentyminen lisää työllisyyttä ja näin ollen myös kokonaisuudessaan lisää verotuloja. Katsomme, että kotitalousvähennyksen korottaminen, joka itsessään pienentää valtion verotuloja, samanaikaisesti dynaamisten vaikutustensa kautta tuo lisätuloja 80 miljoonaa euroa.

11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot

TULO: 110 000 000

PALKANSAAJALLE ON JÄÄTÄVÄ ENEMMÄN KÄTEEN

Mielestämme verotuksemme tavoitteen tulee olla kerätä riittävästi varoja, jotta voimme ylläpitää pohjoismaista hyvinvointiyhteiskuntaamme. Veroja tulee kerätä tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti ja keräämisen tulee perustua maksukykyyn. Verotuksen on myös kannustettava ihmisiä työntekoon ja yrittämiseen, ja sen tulee edistää taloudellista kasvua ja työllisyyttä. Vain kestävä kasvun ja verotuloja tuottavan korkean työllisyysasteen avulla voidaan taata hyvinvointiyhteiskunnan jatkuminen myös pitkällä aikavälillä.

Suomen asema World Economic Forumin listalla maailman kilpailukykyisimpien maiden joukossa on viime aikoina laskenut kymmenennelle sijalle. Kilpailukykyemme ei ole riittävän hyvä, mikä näkyy muun muassa siinä, että Suomen Yrittäjien mukaan Suomen viennin kasvu on hitaampaa kuin kasvu vientimarkkinoilla yleisesti. Näin ollen meillä on hyvät mahdollisuudet taloutemme uudistamiselle. Yksi perusedellytys on, että työn vastaanottamisen ja työn tekemisen tulee aina olla kannattavaa. Tämän tavoitteen saavuttamiseen tarvitaan useita eri toimenpiteitä. Yksi niistä on työn verotuksen alentaminen. Verotuksen keventäminen pienentää erilaisten kannustinloukkujen riskiä ja alentaa työn vastaanottamisen kynnyksiä. Haluamme siirtää verotuksen painopistettä niin, että työn verotus kevenee ja vastaavasti kuluksen verotus kasvaa. Teemme tämän korottamalla kaikkia kolmea arvonlisäverokantaa 0,5 prosenttiyksiköllä. Suurimman osan arvonlisäveropohjasta muodostaa kotitalouksien kulutus, joka vastaa lähes 70:tä prosenttia arvonlisäverotuloista. Siksi meistä on täysin välttämätöntä, että arvonlisäverotuksen korotus tapahtuu esityksemme mukaisesti käsi kädessä tuloveron alentamisen kanssa. Siksi haluamme verotuksen painopistettä siirtämällä lisätä tuloja ja kasvattaa arvonlisäveroa 428 miljoonalla eurolla.

11.04.01. Arvonlisävero

TULO: 434 000 000

11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot

KUSTANNUS: 367 000 000

POISTETAAN PERINTÖ- JA LAHJA VERO SUKUPOLVENVAIHDOSTEN OSALTA

Esitämme, että perheyriyksissä tapahtuvat sukupolvenvaihdokset vapautettaisiin perintö- ja lahjaveroista. Uudet työpaikat Suomessa syntyvät etenkin pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Monet näistä ovat perheyriyksiiä, joissa sujuva sukupolvenvaihdos on edellytys liiketoiminnan jatkumiselle. Onnistunut sukupolvenvaihdos on siten myös työllisyyskysymys, jonka suurimpia haasteita on juuri verotus.

11.01.04 Perintö- ja lahjavero

KUSTANNUS: 74 000 000

AUTOVERON ALENNUS PERUTTAVA

Hallitus on ehdottanut, että autoveroa kevennetään yhteensä noin 200 miljoonan euron edestä tällä hallituskaudella. Kevennys suoritetaan asteittain vuosina 2016-2019. Tämän seurauksena autoveron tuotto laskisi vuonna 2018 yhteensä 117 000 000 euroa. Katsomme, että autoveron alentaminen ei ole perusteltu nykypäivän taloudellisessa tilanteessa emmekä usko, että muutoksella on odotettuja dynaamisia vaikutuksia. Mielestämme summa, jonka valtio menettää veron alentamisella, tulisi sen sijaan laittaa työllisyyttä parantaviin toimiin, mikä vuorostaan lisäisi verotuloja, joilla rahoitetaan hyvinvointia. Siksi ehdotamme, että autovero pidettäisiin vuoden 2015 tasolla.

11.10.03. Autovero

TULO: 117 000 000

ENSIASUNNON OSTAJAN VAPAUTUS VARAINSIIRTOVEROSTA POISTETTAVA

Yksi momentin suurimmista veromenoista on ensiasunnon oston varainsiirtoverovapaus, joka on arviolta 95 000 000 euroa. Taloudellisesti haasteellisina aikoina on tarvetta tarkastella julkisia menoja ja huolehtia siitä, että kaikki osallistuvat oikeudenmukaisesti taloustilanteen parantamiseen. Valtion ensisijainen tehtävä ei ole verohelpotusten avulla kannustaa yksityisomistukseen. Tämän vuoksi katsomme, että ensimmäisen kiinteistön ja ensimmäisen osakehuoneiston oston verovapaus on etuus, josta me suomalaiset voisimme luopua tässä tilanteessa. Sillä voi olla eräitä pienehköjä vaikutuksia asuntomarkkinoihin, mutta todennäköisesti muutos ei enemmälti vaikuta markkinoihin. Näin ollen katsomme, että voimme tehdä 95 000 000 euron säästön poistamalla ensiasunnon oston varainsiirtoverovapauden.

11.10.05 Varainsiirtovero

TULO: 95 000 000

PÄÄLUOKKA 23

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

POLITIIKAN EI TULE OHJATA TUTKIMUSTA

Tutkimuksen tulee edistää maamme kehitystä ja hyvinvointia. Tavoitteena tulee olla, että Suomessa on korkealaatuista ja tarkoituksenmukaista tutkimusta, joka synnyttää uusia ajatuksia ja innovaatioita. Jotta tutkimus- ja kehitysmäärärahat kohdistetaan oikein, tulee sellaisten tahojen arvioida ja päättää määrärahojen käyttämisestä, joilla on parhaat tiedot ja edellytykset tehdä hyvin perusteltuja ja tieteellisiä arvioita.

Näihin riippumattomiin tahoihin kuuluvat esim. Suomen Akatemia ja Tekes. Sen sijaan valtioneuvosto ei ole se taho, jolla on parhaat edellytykset arvioida miten tutkimusmäärärahat pitäisi kohdistaa eikä poliitikkojen tehtävä ole valita tulevia voittajia.

23.01.22 Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta

HALLITUKSEN BUDJETTI 11 400 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
4 400 000

SÄÄSTÖ 7 000 000

PÄÄLUOKKA 24

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Mielestämme Suomen on oltava aktiivinen ja luotettava toimija kansainvälisessä yhteistyössä, jonka tavoitteena on edistää rauhaa, turvallisuutta ja vakautta. Pohjoismaiset naapurimme ovat luonnollinen ensimmäinen taho kansainvälisessä yhteistyössä ja pohjoismainen yhteistyö on luonnollinen osa identiteettiämme.

Puolustamme ihannetta rajattomasta Euroopasta, Euroopasta mahdollisuuksien maanosana, jossa yksilön turvallisuus ja mahdollisuudet leimaavat poliittisia päätöksiä. EU-politiikan tulee perustua sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviin periaatteisiin asioissa, jotka koskevat globaalia taloutta, ympäristöä ja kansainvälistä turvallisuutta. Suomen on oltava aktiivinen kumppani pohjoismaisessa, eurooppalaisessa ja transatlanttisessa yhteistyössä, myös YK:n ja Etyjin jäsenenä.

Kehitysyhteistyömäärärahoissa tavoitteen on mielestämme oltava pitkällä tähtäimellä saavuttaa YK:n tavoite, että kehitysyhteistyöhön satsataan 0,7 prosenttia bruttokansantuotteesta. Suomi on jo pitkään ollut sitoutunut tähän tavoitteeseen, samoin kuin nykyinen hallitus. Samalla hallitus kuitenkin radikaalisti alentaa tuen määrää. Haluamme, että

Suomi on luotettava toimija kansainvälisessä kehitysyhteistyössä ja kansakunta, joka kantaa oman vastuunsa tukipolitiikassa. Me emme voi hyväksyä hallituksen tekemiä leikkauksia kehitysapuun.

KEHITYSYHTEISTYÖ TULEE TURVATA

Suomen on oltava luotettava toimija kansainvälisessä kehitysyhteistyössä ja kansakunta, joka kantaa oman vastuunsa tukipolitiikassa. Kotimaassamme meidän tulee ottaa vastaan ihmisiä, jotka on pakotettu pakenemaan kodeistaan, yhtä lailla kuin osallistumalla aktiivisesti globaaleihin ympäristö-, ilmasto- ja kehitysasioihin ja tukemalla kehitysmaiden taloudellista kehitystä kokonaisvaltaisesti. Emme halua, että Suomi vetää pois tukensa YK-järjestöiltä tai että kehitysapumäärärahoja leikataan erittäin rankasti. Emme voi hyväksyä sitä, että Suomi ei kannata globaalia vastuutaan ja että säästöjä tehdään niin, että maailman köyhimmät ja hädänalaisimmat unohdetaan.

Hallitus esittää vuoden 2018 talousarviossa 544 266 000 euroa kansainväliselle kehitysyhteistyölle. Vuosien 2016 ja 2017 radikaali tuen vähentämisen jälkeen vuoden 2018 määrärahojen lisäys tuntuu vähäiseltä. Kehitysyhteistyömäärärahojen tason lasketaan olevan arviolta 0,38 prosenttia bruttokansantuotteesta vuonna 2018, mikä todellisuudessa on alhaisempi kuin vuoden 2017 taso (0,40 prosenttia). Tämä tarkoittaa, että Suomi vetäytyy yhä kauemmas YK:n tavoitteesta, että kehitysyhteistyöhön satsataan 0,7 prosenttia bruttokansantuotteesta. Tämä on tavoite, johon Suomi on jo pitkään sitoutunut. Suomi ei ole saavuttanut tätä tavoitetta ja kehitysavun määrärahojen leikkaaminen viime vuosina vaikeuttaa merkittävästi tavoitteen toteutumista lähivuosina.

Suomen kehitysyhteistyöpolitiikassa haluamme kiinnittää enemmän huomiota kehitysmaiden oman yritystoiminnan ja oman verotuspohjan vahvistamiseen sekä kehitysyhteistyön tulosten, vaikutusten ja mitattavuuden parantamiseen. Näiden tavoitteiden selkeiden tulosten saavuttaminen tulee olemaan vaikeaa, koska hallituksen säästöt vaikuttavat erityisesti monenväliseen kehitysyhteistyöhön mutta myös kehitysyhteistyöhön yksittäisten maiden ja alueiden kanssa.

24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö

HALLITUKSEN BUDJETTI 546 266 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
759 266 000

LISÄPANOSTUS 213 000 000

VARSINAISTA KEHITYSYHTEISTYÖTÄ FINNFUNDIN SIJAAN

Tukipolitiikan tavoitteena on oltava ihmishenkien pelastaminen, inhimillisen kärsimyksen lievittäminen ja maailman heikoimmassa asemassa olevien auttaminen. Tämä toteutetaan parhaiten varsinaisel-

la kehitysyhteistyöllä. Hallitus esittää vuoden 2018 talousarvioesityksessä, että kansainvälisen kehitysyhteistyön määrärahoja alennetaan ja että kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin myönnetään 10 000 000 euroa määrärahaa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että toimintaa siirretään varsinaisesta kehitysyhteistyöstä Finnfundille, joka tarjoaa rahoitusta yksityisille yrityksille. Näin tehtiin suuremmissa mittakaavassa jo vuonna 2016 ja 2017.

Finnfund tarjoaa riskirahoitusta oman pääoman muodossa, pitkän aikavälin investointilainoja ja tietoa sijoittamisesta kehitysmaihin yli 30 vuoden kokemuksella. Tämä on toimintaa, jolla on hyvät tavoitteet ja jota tulee tukea, mutta ei suomalaisten järjestöjen rakentaman pitkän aikavälin tukityön kustannuksella. Varojen äkillinen ja suuri korotus tuskin tuottaa halluttua vaikutusta. Emme halua vesittää suomalaisten kansalaisjärjestöjen pitkäjänteistä työtä kehitysyhteistyösektorilla emmekä leikata YK:n järjestöjen rahoitusta hallituksen esittämällä tavalla.

24.30.88 Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 10 000 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME 0

SÄÄSTÖ 10 000 000

VARSINAISTA KEHITYSYHTEIS- TYÖTÄ FINANSSISJOITUSTEN SIJAAN

Tukipolitiikan tavoitteena on oltava ihmishenkien pelastaminen, inhimillisen kärsimyksen lievittäminen ja maailman heikoimmassa asemassa olevien auttaminen. Tämä toteutetaan parhaiten varsinaisella kehitysyhteistyöllä. Hallitus esittää vuoden 2018 talousarvioesityksessä, että kansainvälisen kehitysyhteistyön määrärahoja alennetaan ja että kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin myönnetään 130 000 000 euroa määrärahaa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kehitysyhteistyösektorin toimintaa halutaan siirtää pois varsinaisesta kehitysyhteistyöstä ja keskittää rahoitusta enemmän sijoituksiin kansainvälisissä kehitysyhteistyöpankeissa tai rahastoihin, joita hallinnoivat muut kehitysyhteistyösektorin toimijat ja jotka tukevat yksityistä sektoria. Me painotamme varsinaista kehitysyhteistyötä.

24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset

HALLITUKSEN BUDJETTI 130 000 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME 0

SÄÄSTÖ 130 000 000

PÄÄLUOKKA 25

OIKEUSMINISTERIÖ

Suomalaisen yhteiskunnan kantavia arvoja ovat oikeudenmukaisuus ja turvallisuus. Nämä ovat mahdollistaneet maamme kasvun niin kansalaisten kuin yritysten näkökulmasta. Emme saa ottaa kuitenkaan yhteiskunnan vakautta itsestäänselvyytenä. Siksi kohdistamme lisäresursseja poliisille, syyttäjille, tuomioistuimille, vankeinhoidolle ja ulosotolle. Nämä tahot ovat ratkaisevassa roolissa oikeudenhoidon sujuvuudessa. Samaten kohdistamme lisäresursseja myös harmaan talouden torjuntaan, joka on omiaan kasvattamaan moraalia ja uskoa suomalaiseen yhteiskuntaan. Näiden toimien lisäksi katsomme tärkeäksi, että saamelaisien asemaa ja kulttuuria vahvistetaan. Saamelaiskäräjillä on tässä olennainen rooli.

SAAMELAISKÄRÄJILLE LISÄRESURSSEJA

Saamelaiset ovat Suomen ja Euroopan ainut alkuperäiskansa. Heillä on suojeltu asema meidän perustuslaissamme ja Suomi on pitkään puhunut alkuperäiskansojen oikeuksien puolesta kansainvälisissä yhteyksissä.

Saamelaiskäräjät tekee työtä vahvan saamelaiskulttuurin ja -elinkeinon hyväksi. Tälle työlle on syytä antaa valtion tukea. On tosiasia, että saamelaisien edellytykset ylläpitää perinteisiä elinkeinoja ovat heikentyneet. Tämän myötä on myös riski, että saamelaiskulttuuri ja saamen kieli hitaasti katoavat. Tämä kehityskulku tulee pysäyttää. Siksi saamelaiskäräjien toiminnalle tulee taata riittävät määrärahat.

Saamelaiskäräjät tekee myös tärkeää työtä edistäessään tietämystä saamelaiskulttuurista. Tämän työn lisäksi saamelaiskäräjät tarvitsee riittävät resurssit parlamentaarisen ja kansainvälisen toiminnan vahvistamiseksi.

25.01.50 Erityismenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 8 362 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME

8 772 000

LISÄPANOSTUS 410 000

OIKEUDENHOIDOLLA TULEE OLLA RIITTÄVÄSTI RESURSSEJA

Oikeudenhoito on demokraattisen oikeusvaltion me peruspilareita. Oikeudenhoidon toimivuus edellyttää myös, että kaikki ketjun osat eli poliisi, syyttäjä, tuomioistuin, vankeinhoito ja ulosotto toimivat. Tämä tarkoittaa, että esim. syyttäjälaitoksen resurssiongelmien näkyvät myöhäisemmässä vaiheessa tuomioistuimissa, koska asiat jäävät odottamaan eli ketjuun syntyy eräänlainen tukos. Tämä puolestaan johtaa käsittelyaikojen pitenemiseen, mikä heikentää kansalaisten oikeusturvaa. Toimiva oikeudenhoito on ratkaiseva maamme kilpailukyvyille. Yritysten on voi-

YKSITYISKOHTAISET EHDOTUKSET

tava luottaa siihen, että niiden asiat käsitellään joustavasti ja tehokkaasti tuomioistuimissa. Maallamme ei ole varaa vaarantaa oikeuslaitoksen toimivuutta ja ihmisten perusoikeutta oikeusturvaan. Tämän vuoksi oikeudenhoidon riittävän resurssitason turvaaminen on erittäin tärkeää.

Ennen eduskuntavaaleja 2015 poliittisten puolueiden välillä oli suuri yksimielisyys oikeudenhoidon tarvitsemasta tasokorotuksesta. Valitettavasti hallitus ei ole toteuttanut tätä tavoitetta riittävän suuressa määrin.

LISÄPANOSTUS YHTEENSÄ 7 000 000

HARMAAN TALOUDEN TORJUNTA EDELLYTTÄÄ RESURSSEJA

Harmaasta taloudesta aiheutuu Suomessa suuria verotulojen menetyksiä yhteiskunnalle. Lisäksi harmaa talous heikentää yleistä veromoraalia ja vaikeuttaa laillista toimintaa harjoittavien yritysten kilpailumahdollisuuksia. Eräiden tutkimusten mukaan (eduskunnan tarkastusvaliokunta 2010) harmaan talouden suuruusluokka on 10–14 miljardia euroa, mikä vastaa 5,5–7,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Tämä merkitsee, että harmaa talous aiheuttaa 4–6 miljardin euron taloudelliset menetykset vuodessa yhteiskunnalle.

Harmaan talouden torjunta edellyttää valtiolta määrätietoisia toimenpiteitä. Keskeistä tavoitteiden saavuttamisen kannalta on rikosten tekemahdollisuuksien vähentäminen, kiinnijäämisriskin lisääminen sekä viranomaisten reagointikyvyn parantaminen harmaan talouden paljastamisessa ja torjunnassa. Poliisi, syyttäjälaitos, tuomioistuinlaitos, Tulli ja verohallinto tarvitsevat tämän vuoksi riittävät voimavarat harmaan talouden tehokkaaseen torjuntaan. On syytä muistaa, että lisäpanostukset harmaan talouden torjuntaan maksavat nopeasti itsensä moninkertaisesti takaisin verotuloina, joita ei muuten tulisi valtiolle.

LISÄPANOSTUS YHTEENSÄ 20 000 000

25.10.03 Muiden tuomioistuinten toimintamenot
HALLITUKSEN BUDJETTI 250 147 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 257 315 000

LISÄPANOSTUS (OIKEUDENHOITO) 3 668 000

LISÄPANOSTUS (HARMAA TALOUS) 3 500 000

25.20.01 Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot
HALLITUKSEN BUDJETTI 100 522 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 102 186 000

LISÄPANOSTUS (OIKEUDENHOITO) 1 164 000

LISÄPANOSTUS (HARMAA TALOUS) 500 000

25.30.01 Syyttäjälaitoksen toimintamenot
HALLITUKSEN BUDJETTI 44 205 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME (YHTEENSÄ) 47 373 000

LISÄPANOSTUS (OIKEUDENHOITO) 2 168 000

LISÄPANOSTUS (HARMAA TALOUS) 1 000 000

26.10.01 Poliisitoimen toimintamenot
HALLITUKSEN BUDJETTI 720 682 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
725 682 000

LISÄPANOSTUS (HARMAA TALOUS) 5 000 000

28.10.01 Verohallinnon toimintamenot
HALLITUKSEN BUDJETTI 368 601 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
373 601 000

LISÄPANOSTUS (HARMAA TALOUS) 5 000 000

28.10.02 Tullin toimintamenot
HALLITUKSEN BUDJETTI 163 018 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 169 518 000

LISÄPANOSTUS (HARMAA TALOUS) 5 000 000

LISÄPANOSTUS
(ELINTARVIKETURVALLISUUS) 1 500 000
(Kts. 28.10.02)

PÄÄLUOKKA 26

SISÄMINISTERIÖ

PAKOLAISKIINTIÖTÄ TULEE KOROTTA

Suomen pakolaiskiintiö on vuosina 2014 ja 2015 ollut 1 050 pakolaista vuodessa ja 750 pakolaista vuosina 2016-2017. Ensi vuodeksi hallitus esittää 750 pakolaisen kiintiötä. Tämä päätös syntyy aikana, jolloin pakolaisvirrat ovat suurimmat sitten toisen maailmansodan päättymisen. Nykyään joka kolmas sekunti jonkun täytyy paeta kodistaan. Pakolaisten määrä on jo noussut 65,9 miljoonaan. Pakolaisista 51 % on lapsia. Suurimmat vastaanottajamaat vuoden 2016 lopulla olivat Turkki (2,9 miljoonaa), Pakistan (1,4 miljoonaa), Libanon (1,0 miljoonaa), Iran (979 400), Uganda (940 800) ja Etiopia (791 600). Eurooppa ottaa vastaan noin 17 prosenttia maailman pakolaisista.

Suomi on yksi maailman rikkaimmista ja tasa-arvoisimmista maista, ja meidän on osoitettava solidaarisuutta huonommassa asemassa oleville. On meidän vuoromme tarjota toisille sitä turvaa, mikä aikaisemmin on annettu meille. Pakolaispolitiikan on perustuttava inhimillisyyteen ja ihmisoikeuksien suojeluun. Ketään ei saa pakottaa elämään turvattuudessa ja kurjuudessa. Pakolaiskiintiön tuntuva korottaminen on hyvä tapa kauaskantoisesti auttaa vaikeassa asemassa olevia ihmisiä.

Haluamme, että pakolaiskiintiötä korotetaan tuntuvasti ja asteittain. Tällä hetkellä Suomi ottaa vastaan paljon turvapaikanhakijoita, minkä vuoksi pakolaiskiintiötä voidaan hetkellisesti pitää matalammalla tasolla kuin mikä on tavoite pidemmällä aikavälillä. Tämän vuoksi ruotsalainen eduskuntaryhmä ehdottaa, että pakolaiskiintiötä korotetaan 750 pakolaisesta 2 500 pakolaiseen. (Ks. myös työ- ja elinkeinoministeriön momentti 32.70.30)

26.40.21 Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto

HALLITUKSEN BUDJETTI 137 594 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
140 794 000

LISÄPANOSTUS 3 200 000

PÄÄLUOKKA 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖ

Mielestämme Suomen turvallisuuspolitiikan Mon perustuttava uskottavaan kansalliseen puolustukseen. Yleinen asevelvollisuus on Suomen puolustuksen kulmakivi ja koulutuksen laatu ja riittävä aineellinen suorituskyky on turvattava. Haluamme syventää pohjoismaista puolustusyhteistyötä ja jatkaa Suomen ja Ruotsin puolustusvoimien integraatiota. Mielestämme Suomen ja Ruotsin entistä tiiviimpi puolustusyhteistyö ja puolustustemme pitkälle menevä yhteensovittamispotentiaali hyödyttävät molempia valtioita.

Suomen puolustuskykyä tukee laaja ja korkealuokkainen vapaaehtoinen maanpuolustustyö. Sotilaallinen valmius on vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen keskeinen osa, mutta työ tukee myös muita viranomaisia kuin puolustusvoimien valmiustyötä. Haluamme, että kansalaisten halukkuutta osallistua vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön tuetaan.

VAPAAEHTOINEN MAAN- PUOLUSTUSKOULUTUS TULEE TURVATA

Suomessa on äskettäin toteutettu puolustusvoimien Suudistus, jonka tavoitteena on ollut pienemmät ja tehokkaammat puolustusvoimat. Koska puolustusvoimien kertausharjoituksiin kutsuttava sodan ajan reservi on nyt huomattavasti pienempi, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) ja sen jäsenten harjoittama toiminta on entistä tärkeämpää. MPK:n toiminta perustuu kansalaisten haluun käyttää vapaa-aikaansa kouluttaakseen ja kehittääkseen suomalaisten puolustustaitoja, mitä pitäisi kannustaa eikä vaikeuttaa. Lisäksi se mahdollistaa laajemman valmiuden ja korkeamman osaamistason suhteellisen edulliseen hintaan. Yleishyödyllistä tarkoitusta palvelevaa ja julkista toimintaa tukevaa vapaaehtoistoimintaa on tuettava.

Vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta hoitaa Suomessa ensisijaisesti MPK ja sen jäsenjärjestöt. Vuonna 2015 lähes 25 000 kansalaista osallistui MPK:n kursseille. Koulutuspäiviä oli yhteensä noin 44 000, mikä merkitsee noin 1 000 vuorokauden kasvua edellisvuoteen verrattuna.

Vapaaehtoisen maanpuolustustoiminnan määrärahat hallituksen talousarvioesityksessä eivät ole olleet vakaita viime vuosina. Ruotsalainen eduskuntaryhmä ei halua heikentää vapaaehtoista maanpuolustustoimintaa eikä vaikeuttaa valmius- ja turvallisuuskoulutuksen suunnittelua ja toteutumista.

27.10.50 Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 2 029 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
2 432 000

LISÄPANOSTUS 403 000

PÄÄLUOKKA 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden saaminen tasapainoon edellyttää hyvinvoinnin turvaamisen kannalta keskeisten tehtävien asettamista etusijalle. Kohdennettujen toimien painopisteen on oltava heissä, joilla on suurimmat tarpeet, erityisesti lapsissa ja nuorisessa sekä vanhemmissa avuntarvitsijoissa. Julkisen talouden tilanne on hälyttävä. Väestön ikääntyessä hoidon ja huolenpidon tarve kasvavat. Meillä ei ole varaa hyvinvointiyhteiskuntaan, joka toteutetaan kestävämmällä velanotolla. Nyt otettavat lainat tulevat meidän lastemme ja lastenlastemme maksettaviksi. Tulevilta sukupolvilta lainaaminen on ongelma niin talouden kuin moraalisen näkökulmasta. Kestävä talouspolitiikka on paras tae toimiville julkisille palveluille. Ilman tervettä julkista taloutta meillä ei ole toimivaa vanhustenhuoltoa, neuvolatoimintaa eikä maailmanluokan koululaitosta.

Meidän on myös tarkasteltava normeja, jotka kuormittavat palveluiden tuottamista. Kehitystä ja aloitteita on rohkaistava ja tuettava. Siksi byrokratiaa on tarkasteltava tarkoituksenmukaisuuden näkökulmasta niin, että joustavuus lisääntyy ja talouden pysähtyneisyys voidaan välttää. Samalla myös erilaisia maksettavia tukimuotoja on tarkasteltava kriittisesti ja arvioitava niiden vaikutuksia. Elinvoimaisia kuntia, joissa lähidemokratia toimii, on suositettava keskitettyjen palvelu- ja päätöksentekokeskittymien sijasta. Valtion ei pidä säästää siirtämällä tehtäviä kunnille. Haluamme, että Suomessa on tulevaisuudessa vahva kuntakenttä.

ELINTARVIKETURVALLISUUS JA VIRANOMAISTOIMINNAN TEHOSTAMINEN

Viranomaisten toimintaa on tarve tehostaa elintarviketurvallisuuden saralla. Osana tehostamista on sellaisten tehtävien vähentäminen, joissa kaksi viranomaista hoitaa käytännössä samaa toimintaa. Elintarviketurvallisuusviraston toimintaa voitaisiin tehostaa kahdessa kohdassa. Ensimmäinen on elintarviketurvallisuuden laboratoriopalvelut Elintarviketurvallisuusvirastossa ja Tullissa. Siirtämällä laboratoriopalvelut Tullille toimintaa voitaisiin tehostaa vaarantamatta kuluttajien turvallisuutta. Laboratoriopalveluiden siirtäminen edellyttäisi Tullin toimintamenojen lisäämistä 1 500 000 eurolla. Tästä voitaisiin saada kolmen miljoonan euron säästö.

Toisena on eläinten hyvinvoinnin sekä eläin- ja kasviterveysten valvonta. Tällä hetkellä sekä Elintarviketurvallisuusviraston että ELY-keskuksen valvojat voivat käydä tiloilla tarkastamassa samoja eläimiä ja papereita, tosin eri päivinä. Siirtämällä valvonta ELY-keskuksiin tilakäyntejä pystytään koordinoimaan paremmin ja niiden määrää voidaan vähentää. Tällöin toiminta tehostuisi ja tulisi kustannustehokkaammaksi. Lisäksi tämä helpottaisi elämää tiloilla. Leikkaamalla 14 miljoonaa voitaisiin ELY-keskuksille

siirtää 7 miljoonaa niiden lisääntyviin tehtäviin ja edelleen saataisiin 7 miljoonan säästö.

28.10.02 Tullin toimintameno

HALLITUKSEN BUDJETTI 163 018 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
164 518 000

LISÄPANOSTUS 1 500 000

KOROTETAAN AHVENANMAALLE TEHTÄVIÄ SIIRTOJA

Ahvenanmaalle tehtävien siirtojen korotus on nostettu keskusteluun moneen otteeseen. Vuonna 2016 Ahvenanmaan maakuntahallituksen ja valtion hallituksen välisten neuvottelujen jälkeen oli selvää, että hallitus aikoi valmistella päätöksen tasoitusmaksuperusteen korotuksesta 0,45 prosentista 0,48 prosenttiin ennen valtion vuoden 2017 talousarvion käsittelyä. Syyskuussa 2017 käytyjen budjettineuvotteluiden jälkeen hallitus kuitenkin ilmoitti, ettei tarkistusta ole valtion talousarviossa 2017 eikä sitä ole huomioitu myöskään vuoden 2018 budjettiesityksessä.

Siitä huolimatta, että hallitus ei tehnyt korotusta valtion talousarvioon, maakunnalle siirrettävien varojen korotuksen puolesta on vahvoja oikeutettuja perusteita. Niiden muutosten lisäksi, jotka ovat tapahtuneet valtion tilinpäätöksen perusteissa niiden valtion toimintojen yhtiöittämisen seurauksena, jotka vaikuttavat Ahvenanmaan maakuntaan, on esimerkiksi oltava selvää, että suurempi väestö tarkoittaa julkisten palvelujen suurempia ylläpitokustannuksia. Itsehallintolain voimassaoloaikana väestön määrä on kasvanut. Se nousi vuodenvaihteessa 2016–2017 lähes 0,53 prosenttiin kun taas järjestelmän voimaantuloa hetkellä se oli 0,48 prosenttia. Tasoitusmaksuperusteen korotus 0,45 prosentista 0,48 prosenttiin vastaisi noin 15 miljoonaa euroa. Ahvenanmaan erityisasemaa itsehallintoalueena ja demilitarisoituna vyöhykkeenä on kunnioitettava sanojen lisäksi myös teoin.

28.80.30 Ahvenanmaan tasoitusmaksu

HALLITUKSEN BUDJETTI 237 158 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME 252 158 000
LISÄPANOSTUS 15 000 000

VÄHENNETÄÄN KUNTIEN TEHTÄVIÄ

Visiomme on vahvat peruskunnat myös tulevaisuudessa. Tällä tavalla voidaan turvata lähipalvelut ja paikallisdemokratia. Jotta tässä onnistuttaisiin, kuntien toimintaa tulee uudistaa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ohessa. Haluamme, että kunnilla on selkeitä ja merkittäviä tehtäviä. Vapaaehtoisten kuntaliitosten ja kuntien tehtävien uudelleenjärjestelyjen kautta kunnat voivat keskittyä sellaisiin tehtäviin, jotka varmistavat niiden elinvoimaisuuden tulevaisuudessakin.

Kunnilla oli vuonna 2012 yhteensä 535 lakisäateistä tehtävää. Ne perustuivat yli 30 lakiin ja asetukseen. Suurin osa niistä säädettiin 1990-luvulla mutta myös 2000-luvulla on kehityskulku mennyt kohti entistä yksityiskohtaisempia tehtäviä. Useita uusia tehtäviä on tullut siitä huolimatta, että tehtävien määrän vähentämiseksi on tehty määrätietoisesti töitä. Sitä työtä tulee jatkaa. Haluamme vähentää kuntien tehtäviä niin, että kunnat sen sijaan voivat keskittyä ydintehtäviinsä - suomalaisten hyviin lähipalveluihin.

Pienentämällä kuntien tehtäviä selkeästi ja tehostamalla hallintoa ja työtapoja katsomme, että voimme säästää kuntien valtionosuuksissa.

28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 8 457 931 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME (KAIKKI TOIMENPITEET HUOMIOITU) 8 413 831 000

SÄÄSTÖ 105 000 000

NUORTEN SYRJÄYTYMINEN ESTETTÄVÄ

Haluamme, että lapset ja nuoret voivat niin hyvin, kuin mahdollista. Koulukuraattoreiden, -psykologien ja terveydenhuoltajien vastuulla olevien lasten määrä on suuri. Haluamme, että näiden tukipalveluiden saatavuus paranee. Toimivien matalan kynnyksen palvelujen tarjoaminen kouluissa ja resurssien riittävyys on keskeistä, jotta lapsillamme on edellytykset voida hyvin ja saada tarvitsemansa tuki.

Maamme tulevaisuus on riippuvainen siitä, että annamme tuleville sukupolville parhaat mahdolliset edellytykset tulevaisuuteen. Perusopetus ja toisen asteen koulutus ovat tässä avainasemassa. Jotta lapset ja nuoret pystyisivät suorittamaan perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen menestyksekkäästi on heidän voitava hyvin. Toimivien ennaltaehkäisevien palveluiden edellytys on, että lapset ja nuoret voivat helposti tavata koulukuraattorin, -psykologin ja terveydenhoitajan. Tähän tarvitaan lisäresursseja. Siksi lisäisimme 20 miljoonaa euroa kuntien valtionosuuksiin koulukuraattoreiden, -psykologien ja terveydenhoitajien saatavuuden parantamiseksi.

Hallituksen budjetti 8 457 931 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME (KAIKKI TOIMENPITEET HUOMIOITU) 8 413 831 000

LISÄPANOSTUS 20 000 000

MIELENTERVEYSTYÖ KANSALLISEKSI YKKÖSHANKKEEKSI

Mielenterveysongelmat aiheuttavat inhimillistä kärsimystä ja miljardien eurojen kustannukset yhteiskunnalle vuosittain. Valitettavasti mielen-

terveystyö on sote-uudistuksessa jäänyt varjoon. Tarvitsemme kansallisen pitkän aikavälin mielen-terveysohjelman, mutta myös välittömästi panostuksia varhaisen puuttumisen palveluihin ja riittävään määrään psykiatrisia sairaanhoitajia terveyskeskuksissa.

Mielenterveyteen tulee kiinnittää huomiota jo varhaisessa vaiheessa. Esim. neuvoloihin, kouluihin ja perusterveydenhuoltoon tarvitaan enemmän osaamista mielenterveyden tukemiseksi ja riskien tunnistamiseksi. Suomeen tarvitaan matalan kynnyksen vastaanottoja, jonne kuka tahansa voi mennä silloin, kun hän tarvitsee apua. Mielenterveystyössä mahdollisuus käyttää omaa äidinkieltä on erityisen tärkeä.

28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 8 457 931 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME (KAIKKI TOIMENPITEET HUOMIOITU) 8 413 831 000

LISÄPANOSTUS 40 000 000

RAISKAUSKRIISIKESKUKSEN PERUSTAMINEN

Istanbulin sopimuksen 25 artiklan mukaan Suomeen tulisi perustaa tukikeskuksia ihmisille, jotka ovat joutuneet raiskauksen tai muun seksuaalisen väkivallan uhreiksi. Tällä hetkellä Suomessa on vain kaksi raiskauskriisikeskusta. Asiantuntijoiden mukaan Suomeen pitäisi perustaa ainakin kolme raiskauskriisikeskusta. Yksi nk. matalan kynnyksen kriisikeskus maksaa noin 300 000 euroa vuodessa.

28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 8 542 914 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME (KAIKKI TOIMENPITEET HUOMIOITU) 8 413 831 000

LISÄPANOSTUS 900 000

TALOUDELLISTA TUKEA VAPAA-EHTOISILLE KUNTALIITOKSILLE

Suomessa on tänään yli 300 kuntaa. Kuntien määrä on pienentynyt viimeisten kymmenen vuoden aikana valtiovallan määrätietoisten toimien seurauksena. Vuonna 1997 kuntia oli vielä 452. Pienet kunnat kattavat puolet maamme pinta-alasta, kun taas meillä on yhdeksän kaupunkia, joissa on yli 100 000 asukasta. Näissä kaupungeissa on 37 prosenttia maamme asukkaista ja 40 prosenttia työpaikoista.

Visiomme on vahvat peruskunnat myös tulevaisuudessa. Tällä tavalla voidaan turvata lähipalvelut ja paikallisdemokratia. Omassa mallissamme kunnat voivat myös tulevaisuudessa vastata esimerkiksi sosiaalihuollosta. Jotta tässä onnistuttaisiin, tarvitsemme vapaaehtoisia kuntaliitoksia täydentämään

sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta. Nyt ollaan siirtämässä suurin osa kuntien tehtävistä esimerkiksi suunnitellun sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä pois paikallisesta päätöksenteosta. Haluamme, että kunnilla on selkeitä ja merkittäviä tehtäviä.

Haluamme lisätä vapaaehtoisten kuntaliitosten valtiontukea, jolla voidaan turvata vahva kuntakenttä tulevaisuudessakin.

28.90.31 Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki

HALLITUKSEN BUDJETTI 7 990 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME

32 990 000

LISÄPANOSTUS 25 000 000

POISTETAAN VERONPALAUTUS ENERGIAINTENSIIVISILTÄ YRITYKSILTÄ

Työllisyyttä ja elinkeinoelämää tuetaan energiaverotuella. Yleisen energiaverotuen on katsottu edistävän ammatillisen toiminnan ja energiaintensiivisen teollisuuden kilpailukykyä sekä uusiutuvien energialähteidenkäytön kilpailukykyä. Tämä voi tietyiltä osin kuulostaa hyvältä mutta tulosten perusteella tukia käytetään paljon energiaa kuluttavien suuryritysten yritystukina. Samalla energiaverotuki vääristää markkinoita, koska tuen saantimahdollisuudet vaihtelevat ala- ja yrityskohtaisesti. Esimerkiksi pieniä ja suuria tuottajia kohdellaan tällä hetkellä eri tavoin.

Valtion arvioidaan menettävän vuosittain 200 miljoonaa euroa tällaisten verotulojen muodossa ilman, että kulua kompensoidaan mitenkään. Kaikkiaan valtion arvioidaan menettävän jopa noin 400 miljoonaa euroa verotukina, joilla mahdollistetaan alhaisempi sähkövero teollisuudelle. Tämän vahvistaa selvityksessään myös Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT. Yritysten kilpailukyvyyn ei ole todistettu riippuvan energiaverotuista ja tuet ovat myös ristiriidassa Suomen ilmastotavoitteiden kanssa.

Energiaverotukea ei jaeta oikeudenmukaisesti yrityksille samoin ehdoin. Tässä taloudellisessa tilanteessa tarvitaan kaikkien alojen panostusta ja siksi haluamme poistaa veronalennukset energiaintensiivisille yrityksille ja siten säästää 230 000 000 euroa.

28.91.41 Energiaverotuki

HALLITUKSEN BUDJETTI 261 000 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME

31 000 000

SÄÄSTÖ 230 000 000

PÄÄLUOKKA 29

OPETUS- JA KULTTUURI- MINISTERIÖ

Mielestämme koulutus, tutkimus ja sivistys ovat Mavain Suomen menestykseen tulevaisuudessa. Meidän on panostettava osaamiseen ja koulutukseen, jotta Suomi voi menestyä kansainvälisesti ja voimme säilyttää kilpailukykyämme. Suomen on oltava edelläkävijä osaamisen, koulutuksen ja tutkimuksen saralla. Korkealaatuinen ja maksuton koulutus on tärkein edellytys sille, että kaikilla on taustastaan riippumatta samat edellytykset elämässä menestymiseen. Ennen edellisiä eduskuntavaaleja kaikki puolueet lupasivat olla leikkaamatta koulutuksesta ja opintotuesta. Hallitus on täysin kylmästi rikkonut koulutuslupauksen leikkaamalla kauttaaltaan Suomen koulutuspolusta. Hallitus on poistanut subjektiivisen päivähoito-oikeuden, toinen aste on voimakkaiden leikkausten edessä ja korkeakoulujen rahoitusta leikataan massiivisesti. Lisäksi hallitus leikkaa rankalla kädellä opintotukea. Hallituksen koulutusleikkaukset uhkaavat tuhota koulutustasomme. Koulutusleikkauksia ovat kritisoinneet mm. EK ja OECD. Myös monet johtavat taloustieteilijämme ovat ilmaisseet huolensa leikkauksista, näiden joukossa tämän vuoden Nobelin taloustieteen palkinnon saaja, professori Bengt Holmström. Emme hyväksy hallituksen lyhytnäköisiä koulutusleikkauksia.

LISÄÄ MÄÄRÄRAHOJA SUOMENRUOTSALAISTEN KANSANKÄRÄJILLE

Suomenruotsalaiset kansankäräjät on Suomen ruotsinkielisen väestön yhteistyöelin, joka toimii yli poliittisten rajojen. Kaikki eduskuntapuolueet, joilla on ruotsinkielistä toimintaa, osallistuvat sen työhön. Kansankäräjien hoitamien tärkeiden tehtävien kannalta on välttämätöntä, että sen valtiontukea korotetaan. Kansankäräjien lakisääteinen tehtävä on tukea ja vahvistaa ruotsin kielen asemaa ja ruotsinkielistä kulttuuria, valvoa ja edistää ruotsinkielisen väestön oikeuksia sekä tiedottaa ruotsista Suomessa. Nykyiset uudistukset ja erityisesti terveydenhuollon ja aluehallinnon uudistukset ovat merkittävästi lisänneet kansankäräjien työtehtäviä.

29.01.50 Eräät avustukset

HALLITUKSEN BUDJETTI 1 337 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 1 439 000

LISÄPANOSTUS 102 000

YHDENVERTAINEN PERUSKOULUTUS

Suomalainen koulu on toistaiseksi yksi maailman parhaista, minkä vuoksi siihen on syytä panostaa. Koulun maksuttomuus on paras tae yhdenvertaiselle ja tasa-arvoiselle Suomelle. Laaja yleissivistys, monipuolinen kielitaito ja monipuoliset sosiaaliset valmiudet ovat tärkeitä kansalaistemme ja maamme menestykselle. 1990-luvun laman aikana ymmärrettiin varjella osaamiseen tehtävät panostukset säästöiltä, mikä oli viisasta, ja tämä meidän olisi syytä pitää mielessä myös nyt. Panostukset yhdenvertaisuuteen koulutuksessa ovat panostuksia myös lasten hyvinvointiin ja osaamiseen.

Yleissivistävän koulutuksen tulee olla koulutuksen ja osaamisen symboleina Suomessa. Suomalaisen koulun vahvuus ja lisäarvo on ollut yhtäläisten mahdollisuuksien luominen kaikille lapsille menestyä taustasta riippumatta. Pisa-tutkimus vuodelta 2015 paljastaa huolestuttavia trendejä, jotka ovat vahvistumassa. Koulujen väliset erot ovat edelleen pieniä Suomessa. Sen sijaan alueiden välisten erojen nähdään kasvavan. Heikoimmin pärjäävät Länsi- ja Itä-Suomi. Perheen sosioekonominen asema vaikuttaa entistä enemmän lapsen koulumenestykseen Suomessa. Tämä koskee niin luonnontieteitä ja matematiikkaa kuin lukutaitoa. Keskimääräiset lukutaidon tulokset ovat laskeneet eniten niissä kouluissa, joissa on paljon oppilaita, jotka tulevat matalamman sosioekonomisen tason perheistä.

Jos kehitys jatkuu tällä tavalla, kasvavat erot lasten ja heidän koulumenestyksensä välillä entisestään eri sosioekonomisissa ryhmissä. Koulutus, työttömyys ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus ovat periytyviä. Jotta lapsille voidaan antaa parhaat edellytykset pärjäämiselle, täytyy meidän laittaa voimavaroja yhdenvertaisuuden lisäämiseen koulutuksessa. Pohja lasten yhdenvertaisille edellytyksille luodaan jo varhaiskasvatuksessa. Tutkimukset osoittavat, että hyvätasoisella varhaiskasvatuksella on pitkälle meneviä positiivisia vaikutuksia lasten oppimiseen ja sosiaalisiin taitoihin aina teini-ikään asti. Kansainväliset vertailut osoittavat, että Suomessa osallistuminen varhaiskasvatukseen on poikkeuksellisen matalalla tasolla. OECD onkin useaan otteeseen kehottanut Suomea tarttumaan toimiin varhaiskasvatukseen osallistuvien määrän nostamiseksi. Yhdenvertaiseen koulutukseen laitettavia varoja tulee näin ollen voida käyttää myös yhdenvertaisuuden edistämiseen varhaiskasvatuksessa.

29.10.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 703 168 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 735 168 000

LISÄPANOSTUS 32 000 000

VAPAAN SIVISTYSTYÖN EDELLYTYSTEN TURVAAMINEN

Vapaa sivistystyö on tärkeä osa elinikäistä oppimista. Suomessa on 340 eri tahoa, jotka tekevät vapaata sivistystyötä ja joka viides suomalainen osallistuu vuosittain vapaan sivistystyön toimintaan, jota järjestetään ympäri maata. Vapaasta sivistystyöstä vastaavat viisi eri oppilaitosmuotoa: kansalaisopistot, kansanopistot, kesäyliopistot, sivistysliittojen opintokeskukset ja liikunnan koulutuskeskukset. Vapaa sivistystyö on avoin kaikille, edullista sekä helposti saatavilla. Se on ollut erityisen ratkaisevassa asemassa maahanmuuttajien kotouttamisessa. Usein juuri vapaan sivistystyön oppilaitoksissa maahanmuuttajat ovat voineet opiskella Suomen kansalliskieliä.

29.10.31 Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin

HALLITUKSEN BUDJETTI 152 833 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 157 833 000

LISÄPANOSTUS 5 000 000

NAISJÄRJESTÖJEN TOIMINTA- EDELLYTYKSET ON TURVATTAVA

Vuonna 1911 perustettu Naisjärjestöjen Keskusliitto on sukupuolten välistä tasa-arvoa, naisten oikeuksia ja tyttöjen ja naisten ihmisoikeuksia edistävien naisjärjestöjen kattojärjestö ja yhteistyöfoorum. Keskusliitto yhdistää eri alojen toimijoita tavoitteelliseen työhön tasa-arvoisemman yhteiskunnan aikaansaamiseksi ja on kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivinen toimija. Naisjärjestöjen Keskusliittoon kuuluu 58 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä yli 400 000 jäsentä..

Naisjärjestöt Yhteistyössä - Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry on kattojärjestö, johon kuuluvat eduskuntapuolueiden naisjärjestöt sekä Naisasialiitto Unioni, Naisjärjestöjen Keskusliitto ja Sukupuolentutkimuksen seura. NYTKISin toiminnan päämäärinä ovat sukupuolten tasa-arvo, naisten syrjinnän lopettaminen ja naisten ihmisoikeuksien toteutuminen. NYTKIS ry saa toimintaansa valtionapua opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Monika-Naiset liitto ry on sosiaalialalla toimiva monikulttuurinen järjestö, joka kehittää ja tarjoaa erityispalveluja väkivaltaa kokeneille maahanmuuttajataustaisille naisille ja -lapsille, toimii asiantuntijana ja vaikuttajana etniseen yhdenvertaisuuteen ja väkivaltaan liittyvissä kysymyksissä sekä edistää kotoutumista tukemalla maahanmuuttajien kansalaistoimintaa.

Naisjärjestöjen valtionavustus on ollut verrattuna muihin kansalaistoiminnan kansallisiin kattojärjestöihin hyvin matala. Samaan aikaan jo entisestään matala rahoitus on laskenut merkittävästi. Naisjärjestöjen Keskusliiton valtioavustus on laskenut viidessä vuodessa lähes kolmanneksella.

Naisjärjestöt ovat tasa-arvon arvostettu, aktiivisia ja rohkeita toimijoita ja toimivat tiiviissä yhteistyössä niin jäsenjärjestöjensä kuin muiden kansalaisjärjestö-

YKSITYISKOHTAISET EHDOTUKSET

jen, julkisen hallinnon – eri ministeriöiden, eduskunnan, kuntien – ja yksityisen sektorin kanssa. Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen tähtäävä kansalaisjärjestötoiminta Suomessa on turvattava.

29.10.51 Valtionavustus järjestöille

HALLITUKSEN BUDJETTI 7 263 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 7 713 000

LISÄPANOSTUS 450 000

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN ALUEELLISEN SAATAVUUDEN TURVAAMINEN

Mielestämme hallituksen 190 miljoonan euron leikkaukset ammatillisesta koulutuksesta ovat mahdottomia toteuttaa opetuksen laatu säilyttäen, ja ne johtavat lisäksi merkittävään eriarvoisuuteen eri alueiden ja niiden asukkaiden välillä. On olemassa ilmeinen vaara, että koulutustarjonta heikkenee merkittävästi monilla alueilla ja, että lähiopetus kärsii. Olemme erityisen huolissamme siitä, että hallitus ryhtyy leikkaamaan voimakkaasti juuri ammatillisesta koulutuksesta ilman huolellista suunnitelmaa leikkausten toteuttamisesta. Alueellinen saatavuus ja lähiopetus on turvattava, minkä vuoksi esitämme 20 miljoonan euron lisämäärärahoja ammatilliseen koulutukseen.

29.20.30 Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin

HALLITUKSEN BUDJETTI 768 271 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 778 271 000

LISÄPANOSTUS 20 000 000

SUOMEN AKATEMIAN TOIMINNAN TURVAAMINEN

Suomen Akatemia rahoittaa korkealuokkaista tieteellistä tutkimusta, toimii tiede- ja tutkimuspolitiikan asiantuntijana sekä vahvistaa tieteen ja tutkimuksen asemaa. Suomen Akatemia vahvistaa osaltaan suomalaisen tutkimuksen uudistumiskykyä ja edistää tutkimuksen monipuolisuutta ja kansainvälistymistä. Toiminta on merkittävää ja yksi menestystekijä, jota Suomi tarvitsee turvatakseen ylemmän koulutuksen maassamme.

29.40.01 Suomen Akatemian toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 11 605 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 11 855 000

LISÄPANOSTUS 250 000

YLIOPISTOJEN JA AMMATTIKORKEAKOULUJEN TOIMINTA-EDELLYTYSTEN TURVAAMINEN

Hallitus leikkaa yliopistojen määrärahoja 50 miljoonaa euroa vuosittain. Ammattikorkeakoulujen rahoitusta leikataan 25 miljoonaa euroa vuodessa. Hallitus on lisäksi jäädyttänyt yliopistoindeksin ja ammattikorkeakouluindeksin vuoteen 2019 saakka. Leikkaukset kertyvät ja lisääntyvät tulevina vuosina, myös siinä tapauksessa, että talous lähtisi kääntymään nousuun. Yhteensä korkeakoulut ja tutkimus menettävät satoja miljoonia euroja. Emme hyväksy yliopistojen määrärahojen vähentämistä emmekä indeksien jäädyttämistä. Hallitus on myös poistanut nk. apteekkikorvauksen Helsingin yliopistolta ja Itä-Suomen yliopistolta. Helsingin yliopiston korvaus on ollut noin 30 miljoonaa euroa ja Itä-Suomen yliopiston noin yksi miljoona euroa. Hallituksen massiiviset koulutusleikkaukset koskevat erityisesti Helsingin yliopistoa, joka tällä hetkellä on menestynein yliopistomme. Emme hyväksy näitä leikkauksia ja mielestämme apteekkikorvaus on palautettava.

29.40.50 Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan

HALLITUKSEN BUDJETTI 1 767 428 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 1 835 728 000

LISÄPANOSTUS 68 300 000

29.40.52 Erityinen valtionrahoitus Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoimintaan

HALLITUKSEN BUDJETTI 0

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 31 700 000

LISÄPANOSTUS 31 700 000

29.40.55 Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan

HALLITUKSEN BUDJETTI 826 250 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 858 250 000

LISÄPANOSTUS 32 000 000

OPINTOTUEN SÄILYTTÄMINEN NYKYISELLÄN

Opintotuki on opiskelijan perusturva. Hallitus on leikannut korkeakouluopiskelijoiden opintorahaa noin 25 prosenttia. Minkään muun kansalaisryhmän toimeentuloon ei ole kohdistettu yhtä suuria leikkauksia. Näin on toimittu siitä huolimatta, että hallituspuolueet ennen viime eduskuntavaaleja lupasivat olla leikkaamatta opintotuesta. Hallitus teki silti juuri päinvastoin. Tämä osoittaa hallituksen välinpitämättömyyttä opiskelijoita ja koulutusta kohtaan. Emme voi hyväksyä, että hallitus haluaa ehkäistä valtion velkaantumista pakottamalla opiskelijat ottamaan velkaa. Opiskelijoiden työ on opiskella. Heidän on voitava myös elää ilman että he samanaikaisesti velkaantuvat. Me suomalaiset olemme olleet ylpeitä

koulutuksen tasa-arvoisuudesta. Opintorahaan perustuva opintotuki on edistänyt nuorten mahdollisuuksia opiskella taloudellisesta taustasta riippumatta. Opintotuen ansiosta useampi sellainen nuori, joka ei tule akateemisesta perheestä on hakeutunut korkeakouluun. Nyt hallituksen leikkauspolitiikka murentaa tätä hyvää kehitystä. Valitettavasti tämä havainnollistaa selkeästi hallituksen arvomaailmaa. Me emme hyväksy hallituksen opintotukileikkauksia. Korkeakouluopiskelijoiden opintoraha tulee palauttaa entiselle tasolle. Se, että emme hyväksy hallituksen opintotukileikkauksia tarkoittaa myös sitä, ettei opintotuesta tarvitse olla lainapohjaisempi, jolloin opintolainan valtiontakausten tarve vähenee.

29.70.55 Opintoraha ja asumislisä

HALLITUKSEN BUDJETTI 449 326 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 526 326 000

LISÄPANOSTUS 63 000 000

29.70.52 Opintolainojen valtiontakaus

HALLITUKSEN BUDJETTI 54 200 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 31 200 000

SÄÄSTÖ 23 000 000

OPISKELIJOIDEN TULORAJOJA TULEE KOROTTAA VÄHINTÄÄN 50 PROSENTTIA

Samalla kun hallitus leikkaa opintotukea rankasti, se ei kuitenkaan nosta opiskelijoiden opintotuen tuloaroja. Tämä on paradoksaalista, sillä opiskelijoiden tarve työskennellä opintojen ohella lisääntyy, kun hallitus leikkaa opintotukea. Opintotuen tuloarajat aiheuttavat ongelmia monille opiskelijoille, joiden on pakko maksaa tukikuukausia takaisin tai keskeyttää työnsä. Opiskeluaikainen työkokemus on lisäksi tärkeä ensikontakti työelämään ja monilla aloilla työnsaannin edellytys. Samalla käytetään tarpeettomia työtunteja opintotuen takaisinmaksubyrokratian hallintaan. Ruotsalainen eduskuntaryhmä esittää siksi, että opintotuen tuloaroja nostetaan 50 prosenttia.

29.70.55 Opintoraha ja asumislisä

HALLITUKSEN BUDJETTI 449 326 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 526 326 000

LISÄPANOSTUS 14 000 000

LISÄÄ RESURSSEJA ETSIVÄÄN NUORISOTYÖHÖN

Meillä on yhteinen vastuu siitä, että nuoret saavat mahdollisimman hyvän alun elämälleen ja että yhteiskunta aktiivisesti tukee heitä, jotka sitä eniten tarvitsevat. Jotta tässä tavoitteessa onnistutaan, tarvitaan resursseja mutta vaihtoehto, eli nuorten auttamatta jättäminen, luo pitkällä aikavälillä huomattavasti korkeampia kustannuksia. Sen lisäksi,

että kyseessä on huono taloudellinen päätös, on tämä luonnollisesti myös suuri henkilökohtainen tragedia, jonka nuori joutuu kohtaamaan. Jokaiselle nuorelle ihmiselle tulee varmistaa mahdollisuus päästä elämässään eteenpäin. Etsivä nuorisotyö on työkalu, jolla se voidaan toteuttaa.

29.91.51 Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö

HALLITUKSEN BUDJETTI 19 523 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 29 523 000

LISÄPANOSTUS 10 000 000

PÄÄLUOKKA 30 MAA- JA METSÄTALOUS- MINISTERIÖ

Mielestämme turvallisten raaka-aineiden ja elintarvikkeiden vahva kotimainen tuotanto on taatava. Siksi on oltava kannattavaa harjoittaa kestävä maa- ja metsätaloutta meidän pohjoiset haastavat olosuhteemme huomioon ottaen. Biotaloudellinen ajattelu voi yhdistää alkutuotannon eri sektoreita luonnonvaroja kestävästi hyödyntämällä, uudella teknologialla ja materiaaleja kierrättämällä ja luoda maaseutuelinkeinoille uusia toimeentulomahdollisuuksia. Olosuhteet pitää myös ottaa huomioon luonnonhaittakorvauksissa.

Haluamme myös säilyttää työpaikat rannikkoseutujemme ja sisävesialueidemme kalastuselinkeinossa ja myös tulevaisuudessa tarjota kuluttajille kotimaisia kalatuotteita. Siksi on myös tärkeää löytää kestäviä ratkaisuja merimetsojen ja hylkeiden ammattikalastajille aiheuttamille haitoille.

Yhä suuremman byrokratiämäärän lisääminen maanviljelijöillemme on kestäväntöntä. Siksi haluamme yksinkertaistaa sekä tehostaa elintarvikkeiden valvontaa.

MAASEUTUNEUVONTA TULEE TURVATA

Maaseudun rahoitusmäärärahojen tarkoitus on turvata korkealaatuinen neuvonta, joka on alueellista ja sisällöllisesti kattavaa, mikä sinällään luo edellytyksiä koko maan maataloustuotannolle. Maaseutuneuvonnan tarkoitus on parantaa maaseutuyrittäjien kilpailukykyä ja tuotteiden ja toiminnan laatua, parantaa ympäristöä ja maaseutua mm. laatimalla viljelysuunnitelmia sekä lisäämällä maaseutuelinkeinojen laajamittaisuutta kattamaan jopa energiantuotannon, maaseutumatkailun ja yrittäjyyden. Maaseutuyrityksistä tulee yhä suurempia, minkä vuoksi maanviljelijän aika ja osaaminen muodostuvat tuotannon rajoittavaksi tekijäksi, ja lisää

siten tuen ja neuvonnan tarvetta. Maaseutuneuvonta on panostanut viime vuosina erityisesti yritystalouteen, yrityksen johtamiseen ja kustannustehokkaiden menetelmien kehittämiseen koko tuotantoprosessissa. Se on ollut välttämätöntä ajatellen nykyisiä tuotehintoja ja kannattavuuskriisiä, josta maanviljelytällä hetkellä kärsii.

Neuvontajärjestöjen valtion tukien alentaminen entisestään ei siksi tunnu perustellulta. Valtioneuvoston vuoden 2018 talousarvioesityksen mukaisesti maaseudun neuvontajärjestöille varattuja määrärahoja leikataan rajusti, noin 35 %. Maatalousneuvonnasta vastaaville yhdistyksille ja yhteisöille tämä on keskeistä kehitystä.

Pohjimmiltaan on kyse kotimaisen elintarviketuotannon turvaamisesta. Vallalla on suuri yksimielisyys siitä, että kotimaiseen elintarviketuotantoon, luonnonmukaisesti tuotettuihin elintarvikkeisiin ja lähiruokaan on syytä panostaa. Siksi on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Näihin kuuluu myös neuvonta. Aikana, jolloin maaseutuyrittäjiä työllistää yhä enemmän paperityöt tukihakemusten, lupien ja raportointien muodossa, on maaseutuyrittäjille tarjottava neuvonta äärimmäisen tärkeää, jotta he voivat selvitä kaikista kasvavista viranomaisvaatimuksista. Siksi on myös kohtuullista, että valtio tulee heitä vastaan lisäämällä, eikä vähentämällä, tällaisen neuvonnan rahoitusta.

30.10.50 Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 3 466 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 5 866 000

LISÄPANOSTUS 2 400 000

4H:N TOIMINTA TULEE TURVATA

4H on yksi Suomen suurimmista nuorisjärjestöistä. 4H toimii koko maassa painottuen maaseutuun. Toiminta, joka seuraa yhteiskunnan haasteita ja vastaa niihin, perustuu suurelta osin vapaaehtoisten yhdistysaktiivien toimintaan. Järjestön tarkoituksena on tarjota koulutus- ja kehitystoimintaa nuorille. 4H:n toiminta sisältää muun muassa nuorille tarjottavaa työharjoittelua. Tämä on toimintaa, jolla on suuri vaikutus nuorten tulevaan työllistymiseen, erityisesti maaseudulla, jossa työllistymisaste on usein hieman alhaisempi kuin maan muissa osissa. 4H:n tukea on supistettu monien vuosien ajan, mutta mielestämme toiminta on liian tärkeää, jotta sen saamaa tukea alennettaisiin jatkuvasti.

30.10.55 Valtionapu 4H-toimintaan

HALLITUKSEN BUDJETTI 3 305 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 3 905 000

LISÄPANOSTUS 600 000

TEHOKKAAMPAA VALVONTAA

Viranomaisten toimintaa on tarve tehostaa elintarviketurvallisuuden saralla. Osana tehostamista on sellaisten tehtävien vähentäminen, joissa kaksi viranomaista hoitaa käytännössä samaa toimintaa. Elintarviketurvallisuusviraston toimintaa voitaisiin tehostaa kahdessa kohdassa. Ensimmäinen on elintarviketurvallisuuden laboratoriopalvelut Elintarviketurvallisuusvirastossa ja Tullissa. Siirtämällä laboratoriopalvelut Tullille toimintaa voitaisiin tehostaa vaarantamatta kuluttajien turvallisuutta. Toisena on eläinten hyvinvoinnin sekä eläin- ja kasviterveyden valvonta. Tällä hetkellä sekä Elintarviketurvallisuusviraston ja ELY-keskuksen valvojat voivat käydä tiloilla tarkastamassa samoja eläimiä ja papereita, tosin eri päivinä. Siirtämällä valvonta ELY-keskuksiin tilakäyntejä pystytään koordinoimaan paremmin ja vähentämään.

30.20.02 Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 38 125 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 19 625 000

LISÄSÄÄSTÖ 18 500 000

LUONNONHAITTA KORVAUKSET TARVITAAN

Hallitusohjelman mukaisesti hallitus on päättänyt leikata luonnonhaittakorvauksia 33 miljoonalla eurolla. Luonnonhaittakorvaukset ovat kuitenkin tärkeä osa maa- ja elintarviketaloutta, ja niillä korvataan maatalousyrittäjille pysyvien epäsuotuisten luonnonolojen maataloustuotannolle aiheuttamaa luonnonhaittaa. Luonnonhaittakorvausten tavoitteena on turvata maatalouden toimintaedellytykset ja jatkuvuus sekä säilyttää maatalousmaa maatalouskäytössä. Tämä vaikuttaa myös tilalukumäärän hallittuun kehittymiseen sekä taloudellisesti elinvoimaisten maatalayksiköiden säilyttämiseen. Siksi nämä ovat tärkeitä maaseudun työllisyyden ylläpitämiseen ja maaseutualueiden taloudellisen kehityksen edistämiseen.

Vuoden 2018 budjettiriihessä sovittiin, että luonnonhaittakorvauksien vuoden 2018 leikkaukset puolitetaan siirtämällä tähän tarkoitukseen yhteensä 21 miljoonaa euroa. Vaikka vienti on lähtenyt kasvuun, tämä ei ole helpottanut maatalousyrittäjien ahdinkoa. Tästä syystä 21 miljoonaa euroa ei riitä paikkamaan kaikkia luonnonhaittakorvauksiin kohdistuneita leikkauksia, ja määrärahan lisääminen on paikallaan.

30.20.02 Luonnonhaittakorvaukset (siirtomääräraha 3 v)

HALLITUKSEN BUDJETTI 518 738 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 529 738 000

LISÄPANOSTUS 11 000 000

AMMATTIKALASTAJIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TURVAAMINEN

Suomen EU-jäsenyys, kansainvälisen kilpailun lisääntyminen sekä eräät kansalliset tekijät ovat viime vuosien aikana muuttaneet kalastuselinkeino toimintaedellytyksiä maassamme. Elinkeino kehitys on monelta osin ollut kielteistä, vaikka markkinoilla on ollut havaittavissa kasvavaa kiinnostusta kalatuotteisiin. Viime aikoina kuluttajilla on ollut heikosti kotimaista kalaa saatavana. Kalastuselinkeino on tämän vuoksi suurien haasteiden edessä.

Jotta kalastuselinkeino työpaikat rannikko-seuduilla ja sisävesialueella voitaisiin säilyttää ja jotta kuluttajille voitaisiin tarjota kotimaisia kalatuotteita myös tulevaisuudessa, kalastusjärjestöjen ja viranomaisten on kehitettävä jatkuvasti elinkeinoa. Suomen Ammattikalastajaliitolla on ammattikalastajien järjestönä tässä suhteessa keskeinen asema. Ammattikalastajaliitolle on tässä tilanteessa myönnettävä lisäresursseja elinkeino kehittämisen ja kalastusyrityksille suunnatun tiedonvälityksen tehostamiseen. Määräraha tulee käyttää kalastusyrityksille suunnattuun tiedonvälitykseen, elinkeino yritystoiminnan ja -rakenteen kehittämiseen pitkällä aikavälillä sekä kalastusyrityksien välisen yhteistyön lisäämiseen. Suomen Ammattikalastajaliitto rahoittaa toimintansa kalastajilta saatavilla jäsenmaksuilla. Kalastajien määrän jo pidemmän aikaa pienentyessä rahoitus on vaikeutunut. Viranomaiset käyttävät säännöllisesti Suomen Ammattikalastajaliittoa asiantuntijatahona, ja liitolla on keskeinen rooli kalastuselinkeino kehittämisessä Suomessa.

30.40.51 Kalatalouden edistäminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 10 100 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 10 200 000

LISÄPANOSTUS 100 000

POISTOKALASTUS ON TURVATTAVA

Itämeren suurin uhka on rehevöityminen. Rehevöityminen vaikuttaa veden laatuun, ekosysteemin toimintaan sekä vesistöjen virkistyskäyttöön. Vesistöjen kalakannoissa on tapahtunut muutoksia särkikalojen ja lahnan tuntuvan lisääntymisen vuoksi, mikä on vaikeuttanut muiden lajien kalastusta ja vähentänyt vesistöjemme virkistyskäyttöä. Poistokalastuksen tavoitteena on vähän käytetyn kalan kalastaminen ja tällä tavalla fosforin ja typen poistaminen rehevöityneiltä vesialueilta.

Suomi on Helcomin Itämeren toimintaohjelman (BSAP) mukaisesti sitoutunut vähentämään Suomenlahden fosforipäästöjä. Poistokalastuksella voitaisiin saavuttaa osa tästä tavoitteesta. Moniin muihin vesistöinvestointeihin verrattuna poistokalastus on hyvin kustannustehokas toimenpide. Poistokalastuksen kehittäminen ja keskeyttämättömän rahoituksen turvaaminen ovat välttämätöntä järjestelmän tehok-

kaan toteuttamisen kannalta. Ammattikalastajille on taattava riittävä rahoitus siten, että he voivat suunnitella toimintaansa ja tehdä tarpeelliset investoinnit. Pitkän aikavälin tavoitteena on vähempiarvoisen kalan markkinahinnan vakauttaminen.

30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 20 362 000

MEIDÄN BUDJETTİMME 20 462 000

LISÄPANOSTUS 100 000

**“MIELESTÄMME
TURVALLISTEN
RAKAA-AINEIDEN JA
ELINTARVIKKEIDEN
KOTIMAINEN TUOTANTO ON
TAATTAVA. SIKSI KESTÄVÄN
MAA- JA METSÄTALOUDEN
HARJOITTAMISEN ON
OLTAVA KANNATTAVAA
MEIDÄN POHJOISET
HAASTAVAT
OLOSUHTEEMME
HUOMIOON OTTAEN.”**

PÄÄLUOKKA 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Ruotsalaisen eduskuntaryhmä katsoo, että hyvin toimivat liikenneyhteydet ovat välttämättömiä, jotta maan kaikki alueet olisivat mahdollisimman samanarvoisia. Valtiolla on pitkään ollut selkeä strategia, kuinka koko maa on pidettävä asuttuna. Toimiva infrastruktuuri on tämän työn kulmakivi. Tarvitsemme myös toimivan joukkoliikenteen. Tie- ja rautatieverkon osalta on tärkeää panostaa sekä olemassa olevien teiden ja rautateiden parantamiseen kuin uusiin investointeihinkin. Valtion on vastattava myös siitä, että saaristoliikenteen taso säilyy ennallaan.

PERUSVÄYLÄNPITO

Ihmisten ja yritysten liikkuvuuden ja toimintamahdollisuuksien turvaamiseen tarvitaan perusväyliä, joiden kuntoa ylläpidetään. Perusväylänpidon määrärahaan kuuluu mm. väylien hoito, käyttö ja korjaukset, elinkaaren ja omaisuuden hallinta, suunnittelu, liikenneväylien parantamisinvestoinnit, liikenteen hallinnan järjestelmät, liikenteen ohjaus ja informaatio, tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä jäänmurto, maantielauttaliikenne, merikartoitus ja muista väylänpitäjän vastuulle kuuluvista tehtävistä aiheutuvien menojen ja väylänpidosta aiheutuvien vahingonkorvauksien maksaminen.

Suuressa maassa saattaa joskus olla haastavaa selvittää kaikkien perusväylänpidon momentin alle kuuluvien tehtävien hoitamisesta. Mielestämme taloudellisesti haasteellisimpina aikoina on keskityttävä ylläpitämään jo olemassa olevaa perusväylästä eikä rakentaa kilpailevia yhteyksiä, minkä vuoksi voimavarat hajoavat useammille väylille, jotka kuitenkin yhdistävä saman lähtö- ja tulopaikkakunnan. Tämän vuoksi haluamme vähentää 10 000 000 euroa perusväylänpitoon ehdotetusta määrärahasta.

31.10.20 Perusväylänpito

HALLITUKSEN BUDJETTI 1 398 000 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 1 388 000 000

SÄÄSTÖ 10 000 000

PÄÄLUOKKA 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

Mielestämme Suomea ja Eurooppaa kohdanneesta ulospääsytie – meidän on tehtävä töitä päästäksemme pois taantumasta. Tarvitsemme lisää työpaikkoja, lisää työtä tekeviä ja meidän on tehtävä töitä enemmän ja pidempään. Tämä asettaa suuria vaatimuksia työelämän laadulle ja joustavuudelle.

Suomi tarvitsee uuden kasvupolitiikan, joka kannustaa työhön, yrittämiseen, investointeihin ja tulevaisuuteen panostamiseen. Mielestämme kaikki työ on arvokasta ja sillä on merkitystä hyvinvoinnillemme. Tällä hetkellä työmarkkinoille tulee vähemmän ihmisiä kuin sieltä lähtee. Se vaatii työmarkkinajärjestöiltä ja poliittisilta päätöksentekijöiltä uudelleenajattelua. Meidän on lisättävä työtä tekevien suomalaisten määrää työelämässä. Jo nyt tarvitsemme työvoimaa ulkomailta saadaksemme taloutemme pyörimään. Siksi meidän on poistettava esteitä työmarkkinoilta ja elinkeinoelämästä.

Kannattavasti toimivia pieniä ja keskikokoisia yrityksiä on rohkaistava palkkaamaan, laajentumaan ja myös kansainvälistymään ja harjoittamaan kansainvälistä kauppaa. Uudet työpaikat syntyvät näissä yrityksissä. Yhteiskunnan tehtävä on luoda puitteet, joissa yritykset voivat toimia. Näiden puitteiden on oltava joustavia ja annettava yrityksille mahdollisuus menestyä.

Meidän inhimillinen vastuumme on auttaa hädässä olevia ihmisiä. Suomen on oltava maa, joka toivottaa tervetulleiksi pakolaiset, jotka ovat joutuneet jättämään maansa tai kotiseutunsa selviytyäkseen hengissä. Toimiva kotouttaminen on prosessissa keskeistä, jotta maahanmuuttajat löytävät paikkansa suomalaisessa yhteiskunnassa. Lisääntyvä maahanmuutto tukee myös Suomen vinoutunutta väestörakennetta.

ELINTARVIKETURVALLISUUDEN VALVONTA TEHOKKAAKSI

Viranomaisten toimintaa on tarve tehostaa elintarviketurvallisuuden saralla. Osana tehostamista on sellaisten tehtävien vähentäminen, joissa kaksi viranomaista hoitaa käytännössä samaa toimintaa. Elintarviketurvallisuusviraston toimintaa voitaisiin tehostaa kahdella tavalla. Ensimmäinen on elintarviketurvallisuuden laboratoriopalvelut Elintarviketurvallisuusvirastossa ja Tullissa. Siirtämällä laboratoriopalvelut Tullille toimintaa voitaisiin tehostaa vaarantamatta kuluttajien turvallisuutta. Laboratoriopalveluiden siirtäminen edellyttäisi Tullin toimintamenojen lisäämistä 1 500 000 eurolla. Tästä voitaisiin saada kolmen miljoonan euron säästö.

Toisena on eläinten hyvinvoinnin sekä eläin- ja kasviterveyden valvonta. Tällä hetkellä sekä Elintarviketurvallisuusviraston ja ELY-keskuksen valvojat voivat käydä tiloilla tarkastamassa samoja eläimiä ja papereita, tosin eri päivinä. Siirtämällä valvonta

ELY-keskuksiin tilakäyntejä pystytään koordinoimaan paremmin ja vähentämään. Tällöin toiminta tehostuisi, tulisi kustannustehokkaammaksi, ja tämä helpottaisi tilojen elämää. Leikkaamalla 14 miljoonaa ELY-keskuksille voitaisiin siirtää 7 miljoonaa niiden lisääntyviin tehtäviin ja edelleen saataisiin 7 miljoonan säästö.

32.01.02 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 168 025 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 175 025 000

LISÄPANOSTUS 7 000 000

VIEXPON TOIMINTA TULEE TURVATA

Taloutemme on riippuvainen pienten ja keskisuuren yritysten menestyksestä ja niiden mahdollisuuksista työllistää. Tiedämme, että uudet työpaikat syntyvät pieniin ja keskisuuriin yrityksiin.

Pohjanmaa on yksi maamme alueista, jonka vienti on suurta, jossa on vahvaa yrittäjähengettä ja menestyksekkään yrittämisen perinteitä. Koko maakunnan pienet ja keskisuuret yritykset voittavat, kun Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan vientiä edistävän osuuskunnan Viexpon toiminta turvataan. Maan muissa osissa Finpro vastaa tästä toiminnasta, mutta Viexpolla on ainutlaatuisia osaamista Pohjanmaalla. Tämä tuntuu unohtuvan, kun valtion rahoja jaetaan tukina yhteenliittymille, jotka edistävät ulkomaankauppaa, elinkeinopolitiikkaa ja yritysten kansainvälistymistä. Haluamme turvata Viexpon tärkeän toiminnan.

32.01.40 Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 17 651 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 17 801 000

LISÄPANOSTUS 150 000

BUSINESS FINLANDIN TUTKIMUKSEN RAHOITUS TURVATTAVA

Haluamme, että tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen tapahtuu riippumattomien tahojen, kuten Business Finlandin, kautta. Mahdollisuus uusien innovaatioiden syntymiseen ja kehittämiseen tulee voida tapahtua myös kausiluontoisten poliittisesti sidottujen alueiden ulkopuolella. Vaikka Business Finlandille allokoidaan lisärahoitusta, talousarvioesitys on vuoden 2015:n tasoa alhaisempi, jos yhdistetään Tekeksen ja Finpron aikaisempaa valtion rahoitusta. Päätös on tämän hallituksen koulutusvastaisen politiikan mukainen. Tutkimuksen, kehittämisen ja innovaation rahoituksen leikkaaminen ja määrärahojen kohdentaminen poliittisiin kärkihankkeisiin voi johtaa kannattamattomiin liikeideoihin panostamiseen Suomen uuteen Nokiaan

panostamisen sijaan. Haluamme luoda edellytyksiä sellaisen tuotteiden kehittämiseen, joilla on korkea jalostusarvo.

Suomi ei voi pärjätä globaalissa kilpailussa määrällisesti, voimme ainoastaan voittaa laadussa. Yhteiskunnan kehitys muotoilee markkinoiden kysyntää, minkä vuoksi tarvitaan yhteistyön parantamista elinkeinoelämän, koulutuksen ja tutkimuksen välillä. Tämä luo edellytyksiä uusien innovaatioiden syntymiselle. Tämän vuoksi katsomme, ettei Business Finlandin rahoituksesta voida tinkiä eikä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukea voida leikata.

32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 250 900 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME

(KAIKKI TOIMENPITEET HUOMIOITU)

295 000 000

LISÄPANOSTUS 43 000 000

TUTKIMUSMÄÄRÄRAHAA PUURAKENTAMISELLE

Puurakentamisen edistäminen sisältyy hallitusohjelmaan. Puurakentamisen suurin haaste tällä hetkellä ovat palomääräykset ja yhteisten standardien puute. Asian korjaamiseksi olisi suotavaa aloittaa tutkimusprojekti, jolla rakennusten palomääräykset arvioidaan uudelleen.

32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 250 900 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME

(KAIKKI TOIMENPITEET HUOMIOITU)

295 000 000

LISÄPANOSTUS 1 100 000

TEHOKKAAMPI TYÖNVÄLITYS

Jotta suomalaisille voitaisiin turvata hyvä työelämä koko työuran ajan, valtion on oltava tukemassa aikoina, jolloin työnteko eri syistä keskeytyy. Suomi tarvitsee hyvinvointiyhteiskunnan turvaamiseksi lisää ihmisiä, jotka tekevät työtä ja maksavat veroja. Tämä edellyttää nyt työttöminä olevien parempaa kuntoutusta ja lisäkoulutusta.

Suomen työmarkkinat ovat kärsineet parin vuosikymmenen ajan tarjonnan ja kysynnän välisestä epätasapainosta. Tietyillä koulutusalueilla on osittain koulutettu liian suuria vuosikursseja teollisuuden ja tuotannon työpaikkojen vähentyessä 2000-luvulla. Haasteena on ollut päästä tilanteeseen, jossa työnhakija ja työnantaja kohtaavat tehokkaammin.

Nykyisellään meillä on suuri määrä vapaita työpaikkoja ja suuri määrä työttömiä. Nämä kaksi ryhmää eivät kuitenkaan kohtaa. Työvoimapalvelujen

kilpailutus on mahdollistettava enenevässä määrin tehokkaampien palvelujen luomiseksi. Lisäkoulutus on keskeisessä asemassa työntekijän houkuttelevuuden lisäämiseksi työmarkkinoilla.

On ilmiselvää, että edellä mainittuja toimenpiteitä ei voida sovittaa nykyiseen tapaamme hoitaa työnvälitystä. Rakenteellisten ongelmien ratkaisemiseksi vaaditaan laaja uudistus, jossa mahdollistetaan enenevästi työvoimapalvelujen kilpailuttaminen. Kannatamme tätä samalla kun katsomme, että julkisten työvoimapalvelujen vähentäminen on tarkoituksenmukaista.

32.30.01 Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot
HALLITUKSEN BUDJETTI 162 576 000
VARJOBUDJETTİMME 137 576 000

SÄÄSTÖ 25 000 000

TYÖVOIMAPALVELUJA VOITAVA KILPAILUTTAA

Suomi tarvitsee hyvinvointiyhteiskunnan turvaamiseksi lisää ihmisiä, jotka tekevät työtä ja maksavat veroja. Tämä edellyttää nyt työttöminä olevien parempaa kuntoutusta ja lisäkoulutusta. Pitkäaikaistyöttömien pallottelu eri viranomaisten välillä on saatava loppumaan ja ryhdyttävä konkreettisiin työllistämistoimiin. Näiden sijaan tarvitaan konkreettisia työllistämistoimenpiteitä. Työllisyyspalveluita on tehostettava ja työnvälitys on saatava tehokkaammaksi ja tuloshakuisemmaksi. Lisäkoulutus on keskeisessä asemassa työntekijän houkuttelevuuden lisäämiseksi työmarkkinoilla.

Parhaana tapana uudistaa työllisyyspalveluita on antaa kunnolliset määrärahat yksityisten työnvälityspalvelujen kokeiluun, niin että palvelut voidaan toden teolla ottaa käyttöön. Hallitus toimii liian varovasti tältä osin.

32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut
HALLITUKSEN BUDJETTI 327 050 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 342 050 000

LISÄPANOSTUS 15 000 000

POISTETAAN PÄÄSTÖKAUPAN EPÄSUORIEEN KUSTANNUSTEN KOMPENSAATIOTUKI

Aiemmin päästöoikeuksien huutokauppa suunnattiin Suomen kehitys- ja ilmastotyöhön ja menettely sai kansainvälisesti positiivista huomiota. Nyt hallitus esittää, että päästökauppajärjestelmän tuotot ohjataan energiaintensiiviselle teollisuudelle. Näin siitä huolimatta, että Valtion taloudellinen tutkimuskeskus piti työ- ja elinkeinoministeriön päästökauppapalainmuutosta koskevaa lakiluonnosta huonona. VATT on tehnyt myös selvityksen energiaverotuen negatiivisista vaikutuksista kauttaaltaan. Nyt hallitus haluaa hallitusohjelman mukaisesti rahoittaa tukea päästöoikeuksien huutokauppaamisesta saatavilla tuloilla.

Momenttia perustellaan muun muassa sillä, että tarkoitus on turvata sähköintensiivisen vientiteollisuuden kilpailukyky. Myös tämä on todettu paikkansa pitämättömäksi, sillä on osoitettu, ettei yritysten kilpailukyky riipu energiaverotuesta ja että tuki on ristiriidassa Suomen ilmastotavoitteiden kanssa.

Se, että hallitus siirtää tulot pois Suomen kehitys- ja ilmastointityön rahoittamisesta, vahingoittaa Suomen kansainvälistä mainetta, koska tuemme teollisuutta, jonka energiankulutus on suurinta. Suomikuva kärsii kehitysyhteistyön suurista leikkauksista ja siitä, että Suomi jo alle vuosi Pariisiin sopimuksen hyväksymisestä ryhtyy toimenpiteisiin, jotka eivät edistä ilmastopolitiikkaamme.

*32.60.46 Päästökaupan epäsuorien kustannusten
kompensaatiotuki*
HALLITUKSEN BUDJETTI 27 000 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTI 0

SÄÄSTÖ 27 000 000

PAKOLAISKIINTIÖTÄ TULEE KASVATTA

Suomen pakolaiskiintiö on vuosina 2014 ja 2015 ollut 1 050 pakolaista vuodessa ja 750 pakolaista vuosille 2016-2017. Vuodelle 2018 hallitus esittää 750 pakolaisen kiintiötä. Näin samanaikaisesti sen kanssa, että pakolaisvirrat eivät ole olleet yhtä suuria sitten toisen maailmansodan päättymisen. Nykyään yksittäinen ihminen joutuu lähtemään kotimaastaan joka kolmas sekunti, ja pakolaisten määrä nousee 65,6 miljoonaan. Eurooppa ottaa vastaan alle 10 prosenttia maailman pakolaisista.

Suomi on yksi maailman rikkaimmista ja tasa-arvoisimmista maista, ja meidän on osoitettava solidaarisuutta huonommassa asemassa oleville. Meidän vuoromme on tarjota toisille meille aiemmin annettua turvaa. Pakolaispolitiikan on perustuttava inhimillisyyteen ja ihmisoikeuksien suojeluun. Ketään ei saa pakottaa elämään turvattomuudessa ja kurjuudessa. Pakolaiskiintiön tuntuva korottaminen on hyvä tapa auttaa pitkällä aikavälillä vaikeassa asemassa olevia ihmisiä.

Haluamme pakolaiskiintiötä korotettavan tunnustavasti ja asteittain. Juuri nyt Suomi ottaa vastaan monia turvapaikanhakijoita, mikä tekee perustelluksi hieman pienemmän pakolaiskiintiön kuin pidemmällä aikavälillä. Tämän vuoksi ruotsalainen eduskuntaryhmä ehdottaa, että pakolaiskiintiötä korotetaan 750 pakolaisesta 2 500 pakolaiseen. Jotta henkilö, joka ei puhu maan kieliä, eikä tunne Suomen lainsäädäntöä ja normeja ja jolla on lisäksi mahdollisesti traumaattisia kokemuksia, löytää paikkansa yhteiskunnassa, tarvitaan toimivaa kotouttamista. Siksi haluamme kohdistaa lisärahoitusta valtion korvauksiin kotouttamisesta.

32.70.30 Valtion korvaukset kotouttamisesta
HALLITUKSEN BUDJETTI 246 925 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 255 52 000

LISÄPANOSTUS 8 600 000

PÄÄLUOKKA 33

SOSIAALI- JA

TERVEYSMINISTERIÖ

Haluamme suunnata tukea yhteiskunnan heikoimmille ryhmille – yksinhuoltajaperheille, eläkeläisille, sotaveteraaneille, opiskelijoille ja kuntoutusta tarvitseville. Haluamme uudistaa työttömyysturvan niin, että se suuremmassa määrin kannustaa uuteen alkuun työmarkkinoilla.

Haluamme myös varata riittävästi määrärahoja, joilla lisätään turvakotipaikkoja ja perustetaan uusia tukikeskuksia raiskausten uhreille. Mielestämme on oikeudenmukaisuuskysymys, että myös turvapaikanhakijaäidit saavat äitiyspakkauksen.

Sote- ja maakuntauudistus valmistellaan tiiviisti, ja lopulliset päätökset eivät ole vielä tehty. Ruotsalainen eduskuntaryhmä suhtautuu uudistukseen kriittisesti. Lähtökohtamme on oikeudenmukainen ja yhtäläinen ensihoidon sekä ympärivuorokautisen päivystyksen saatavuus. Mielestämme maakunnalla tulisi olla verotusoikeus ja oikeus itse päättää päivystystoimintansa sekä erikoissairaanhoidonsa laajuudesta. Jotta taatan kieliryhmille tasapuolinen ja perustuslaillinen kohtelu on perusteltua, että myös Vaasan keskussairaala saa täyden ympärivuorokautisen päivystyksen.

Valinnanvapaus on toteutettava askel kerrallaan. Ensimmäinen askel on kehittää palvelusetelisyhteimiä. Lähipalvelut on määritettävä ja turvattava selkeästi. Toisin kuin hallituksen suunnitelmissa mielestämme sosiaalipalvelut, joihin kuuluvat perusluonteiset sosiaalipalvelut, päihdehuolto, lastensuojelu ja vanhustenhoito, on jätettävä kuntien vastuulle. Edellytämme, että ennen terveydenhuollon uudistuspäätöksiä on suoritettava uskottavat kielellisten vaikutusten arvioinnit.

ÄITIYSPAKKAUS TURVAPAIKAN-HAKIJOILLE

Suomesta turvapaikan saaneilla naisilla on oikeus äitiyspakkaukseen, mutta Suomeen saapuneet turvapaikkapäätöstä odottavat naiset eivät saa äitiyspakkausta. On itsestään selvää, että päätöstä odottavilla on vähintään yhtä suuri avun ja tuen tarve vastasyntyneille lapsilleen. Siksi ruotsalainen eduskuntaryhmä katsoo, että myös turvapaikanhakijoiden on saatava äitiyspakkauksen.

Vastasyntyneet lapset kuuluvat kaikkein viattomimpaan ryhmään, jotka joutuvat kärsimään epäoikeudenmukaisuudesta. Turvapaikanhakijoiden kasvava määrä voi myös pidentää turvapaikkapäätösten odotusaikoja. Äitiyspakkauksen olisi yksi käytännöllisimmistä ja konkreettisimmista tavoista auttaa näitä lapsia ja äitejä.

Arvioiden mukaan Suomeen voi vuositasona saapua noin 10 000 turvapaikanhakijaa. Karkea arvio on, miesten osuus pois lukien, että imeväisikäisten ja Suomessa syntyvien lasten määrä voi odotusaikana olla noin 133 kpl/vuosi. Äitiyspakkauksen arvo on noin 300 euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että suhteel-

lisen pienellä summalla voimme auttaa kaikkein haavoittuvimpia ja viattomimpia tämänhetkisessä humanitäarisessä kriisissä.

33.10.50 Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen adoptioon

HALLITUKSEN BUDJETTI 11 750 000

MEIDÄN BUDJETTIMME 11 790 000

LISÄPANOSTUS 40 000

LAPSILISÄN YKSINHUOLTAJAKOROTUSTA ON KOROTETTAVA

Lasten köyhyys on Suomessa kasvava suuntaus. Samanaikaisesti kun yleinen tulotaso on kasvanut, lapsiperheiden köyhyys on lisääntynyt. Vähävaraisissa perheissä elävien lasten määrä on lähes kolminkertaistunut kahdenkymmenen vuoden aikana.

Lasten köyhyys on yleisintä yksinhuoltajaperheissä. Noin 20 prosenttia kaikista perheistä on yksinhuoltajaperheitä ja suurimmassa osassa näistä, 86 prosentissa, äiti on perheen huoltaja. Tällä hetkellä 20 prosenttia yksinhuoltajaperheitä on pienituloisia, 1990-luvun puolivälissä osuus oli noin 10 prosenttia. Kahden huoltajan perheistä 7 prosenttia on pienituloisia. Syitä yksinhuoltajaperheiden pieniin tuloihin ovat sekä työttömyys että tulonsiirtojen leikkaukset. Yksinhuoltajalle on osoittautunut vaikeammaksi palata takaisin työmarkkinoille vanhempainvapaan jälkeen.

Yleiset sosiaaliturvet ja palvelut muodostavat perustan lapsiperheiden köyhyyden torjunnalle. Indeksijäädytykset heikentävät entisestään vähävaraisen lapsiperheiden elintasoja. Hallitus on varannut 9,5 miljoonaa euroa yksinhuoltajien lapsilisien korottamiseen, mikä tarkoittaa 5 euroa lisää kuukaudessa. Haluamme panostaa enemmän ja esitämme tämän lisäksi 11,7 miljoonaa euroa lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen. Se tarkoittaa sitä, että korotuksen määrä tälle ryhmälle on runsaat 11 euroa kuukaudessa.

33.10.51 Lapsilisät

HALLITUKSEN BUDJETTI 1 369 900 000

MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 1 381 600 000

LISÄPANOSTUS 11 700 000

LAPSILISÄN YKSINHUOLTAJAKOROTUS EI SAA PIENENTÄÄ TOIMEENTULOTUKEA

Yksinhuoltajat kuuluvat niihin lapsiperheisiin, joiden taloudellinen tilanne on kaikkein heikoin. On epäoikeudenmukaista, että nykytilanteessa juuri yksinhuoltajat monessa tapauksessa menettävät hyödyn lapsilisän yksinhuoltajakorotuksesta. Siksi lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen ja toimeentulotuen yhteys toisiinsa tulee poistaa.

Tällä hetkellä yksinhuoltajakorotus vaikuttaa

toimeentulotukeen. Käytännössä yksinhuoltajakorotuksen määrä vähennetään suoraan yksinhuoltajalle maksettavasta toimeentulotuesta. Nykyinen toimeentulotukilainsäädäntömme johtaa siihen, että sen minkä valtio antaa toisella kädellä, kunta ottaa toisella. Selvitykset osoittavat, että yksinhuoltajien kotitalouksien toimeentulo on muita lapsiperheitä enemmän riippuvainen toimeentulotuesta. Jotta yksinhuoltajakotitaloudet, joissa tilanne on erityisen haastava, hyötyisivät yksinhuoltajakorotuksesta, on sen kytkentä toimeentulotukeen poistettava.

Koska toimeentulolain muutos aiheuttaa kunnille lisäkustannuksia maksettujen toimeentulotukien kustannusten nousun muodossa, on tämä kompensoitava kunnille korottamalla vastaavasti valtion osuuksia perustoimeentulotukeen liittyvien kustannusten osalta. Tällä muutoksella haluamme auttaa yksihuoltajia, jotka kuuluvat yhteiskuntamme haavoittuvimpiin ryhmiin.

Korotettuun yksinhuoltajakorotukseen yhdistettynä nämä kaksi toimenpidettä vahvistavat yksinhuoltajien asemaa yhteenlaskettuna 24,5 miljoonalla eurolla.

33.10.57 Perustoimeentulotuki

HALLITUKSEN BUDJETTI 820 900 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 834 700 000

LISÄPANOSTUS 13 800 000

ANSIOSIDONNAINEN PÄIVÄRAHA KANNUSTAVAMMAKSI

Työmarkkinamme ovat kärsineet parin vuosikymmenen ajan tarjonnan ja kysynnän välisestä epätasapainosta. Olemme pallotelleet pitkäaikaisyöttömiä eri viranomaisten välillä sen sijaan, että olisi ryhdytty konkreettisiin työllistämistoimiin. Haasteena on ollut päästä tilanteeseen, jossa työnhakija ja työnantaja kohtaavat tehokkaammin.

Aktiiviset toimenpiteet työnvälityksen taholta tulee tehdä työttömyyskauden alussa tai välittömästi lomautusten yhteydessä. On myös tärkeää kannustaa valtionkin taholta omaan aktiivisuuteen korottamalla hiukan ansiosidonnaista päivärahaa ja lyhentämällä samalla maksatuskautta. Tanskalla on hyviä kokemuksia tällaisesta mallista. Suomessa tehdyt tutkimukset osoittavat, että suurin osa uuden työpaikan saaneista saa sen heti päivärahaan oikeuttavan ajan alussa tai lopussa. Uskomme mallin muuttamisen johtavan nopeampaan paluuseen työelämään.

33.20.50 Valtionosuus ansiopäivärahasta

HALLITUKSEN BUDJETTI 1 010 000 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 970 000

SÄÄSTÖ 40 000 000

KUNTOUTUSTA PAREMMAN TYÖHYVINVOINNIN PUOLESTA

Hallitus haluaa parantaa kilpailukykyä alentam- pidentää työuria alusta, keskeltä ja lopusta. Hallitus haluaa yksinkertaisesti, että suomalaiset tekevät töitä hieman enemmän ja pidempään.

Jos nämä tavoitteet halutaan saavuttaa, työterveyteen panostaminen on erittäin tärkeää. Professori Guy Ahonen on todennut, että yhteiskunta menettää jopa 25 miljardia euroa vuodessa työkyvyttömyyseläkkeiden, sairauspoissaolojen, sairaana työssäolon ja työtaturmien johdosta. Panostamalla työelämän hyvinvointiin sekä kuntoutukseen yhteiskunta voi säästää miljardeja samalla, kun yksilön elämänlaatu paranee.

Kuntoutuksesta säästäminen johtaa helposti kalliisiin seurauksiin, ja säästösuunnitelmat uhkaavat johtaa myös henkilöstön irtisanomisiin eri kuntoutusyksiköissä.

33.30.60 Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista

HALLITUKSEN BUDJETTI 2 119 700 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 2 129 700 000

LISÄPANOSTUS 10 000 000

KOROTETTU TAKUUELÄKE

Pienituloiset eläkeläiset kärsivät eniten hallituksen kaikkien sosiaalietuuksien indeksijäädytyksestä. Myös terveydenhuollon ja lääkkeiden kustannukset nousevat ensi vuonna.

Takuueläke takaa tällä hetkellä Suomessa asuville minimieläkkeen 760,26 euroa kuussa. Takuueläkkeellä elävät kuuluvat yhteiskunnassamme heikoimmassa asemassa oleviin. Hallitus on varannut 18 miljoona euroa takuueläkkeen korotukseen, mikä tarkoittaa noin 15 euroa kuukaudessa. Ruotsalaisen eduskuntaryhmän mielestä tämä korotus ei riitä. Haluamme korottaa takuueläkkeen summaa vielä 10 eurolla kuussa mikä tarkoittaa, että takuueläke nousee ensi vuonna 25 eurolla kuukaudessa. Me esitämme siksi tähän momenttiin 12 miljoonaa euroa lisää.

33.40.60 Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muista laeista johtuvista menoista

HALLITUKSEN BUDJETTI 3 580 500 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTIMME 3 657 500 000

LISÄPANOSTUS 12 000 000

KANSANELÄKEEN INDEKSIJÄÄDYTYKSEN KOMPENSOINTI

Haluamme erityisesti huomioida eläkeläiset, jotka elävät hyvin pienillä eläkkeillä. Kaikki pienituloiset eläkeläiset eivät hyödy takuueläkkeen korotuksesta. Tämän johdosta haluamme korottaa kansaneläkettä niin, että kansaneläke vapautetaan hallituksen indeksijäädytyksestä. Tasokorotuksemme

on yhtä suuri, 0,9 prosenttia, kun se indeksikorotus joka ensi vuonna jää saamatta.

33.40.60 Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muista laeista johtuvista menoista

HALLITUKSEN BUDJETTI 3 580 500 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
3 657 500 000

LISÄPANOSTUS 65 000 000

KUNTOUTUSTA SOTAVETERAANEILLE

Sotaveteraanit ovat antaneet suuren panoksen maamme ja sen itsenäisyyden puolesta. Nykyään sotaveteraanien määrä on noin 17 000 ja heidän keski-ikänsä on 91 vuotta. Viime vuosina sotiemme veteraaneille osoitetut määrärahat ovat vähentyneet sen myötä, että elossa olevien veteraanien määrä on vähentynyt. Veteraanijärjestöt ovat kuitenkin nostaneet esille vakavan huolen määrärahojen riittämättömästä tasosta, niin kuntoutuksessa kuin kotiin vietävissä palveluissa.

Kun otetaan huomioon veteraanien määrän vähentyminen ja veteraanien korkea ikä, olisi perusteltua luopua invalidiprosentin mukaisesta erottelusta ja tarjota kaikille veteraaneille etuuksia, jotka perustuvat yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin. Veteraaneihin liittyvissä toiminnoissa on otettava lähtökohdaksi, että jokaisen veteraanin yksilölliset kuntoutus- ja palvelutarpeet arvioidaan ja huomioidaan.

Tänä vuonna Suomi juhlistaa 100-vuotista itsenäisyyttään. Tämän vuoksi olisi panostettava veteraaneihin näyttääksemme, että arvostamme heitä, jotka ovat taistelleet itsenäisyytemme puolesta.

33.50.56 Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot

HALLITUKSEN BUDJETTI 32 688 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 42 688 000

LISÄPANOSTUS 10 000 000

18 UUTTA TURVAKOTIA

Naisiin kohdistuva väkivalta on yhteiskunnallinen ongelma, jolla on sosiaalisia, terveydellisiä ja taloudellisia vaikutuksia sekä yksilölle että yhteiskunnalle. Suomi on ratifoinut Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta, ns. Istanbulin sopimuksen. Sopimuksen tavoitteena on naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen ja poistaminen, väkivallan uhrien suojeleminen sekä tekijöiden edesvastuuseen saattaminen. Sopimuksesta tuli Suomea sitova 1.8.2015, ja se velvoittaa osapuolia toimintaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi ja ehkäisemiseksi.

Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa pidetään yhtenä ihmisoikeuksien vakavimmista loukkauksista Suomessa. Sopimuksen päätavoitteen toteuttaminen edellyttää

laajoja, kokonaisvaltaisia ja koordinoituja poikkiallinnollisia toimintaohjelmia. Yhtenä sopimuksen tavoitteena on turvakotipaikkojen takaaminen uhreille ja kansallisen, maksuttoman ympärivuorokautisen puhelinpalvelun avaaminen väkivallan uhreille. Sopimuksen mukaan 10 000:ta asukasta kohden tulisi olla yksi turvakotipaikka. Nykyisin Suomessa on 23 turvakotipalvelujen tuottajaa, joilla on yhteensä 143 paikkaa. Suosituksen mukaan paikkoja tulisi olla 500. Tällä hetkellä paikkoja ei ole kaikille turvaa ja tukea tarvitseville.

Koska Suomi on sitoutunut Istanbulin sopimukseen, turvakoteja ja turvakotipaikkoja on perustettava lisää. Ehdotamme tämän vuoksi 11 miljoonan euron lisärahoitusta turvakotitoimintaan. Tämä merkitsisi, että 18 uutta turvakotia voisi aloittaa toiminnan ja että turvakotipaikkojen määrä kasvaisi 126 uudella paikalla.

33.60.52 Valtion rahoitus turvakotitoiminnan menoihin

HALLITUKSEN BUDJETTI 17 550 000
MEIDÄN VARJOBUDJETTİMME 28 550 000

LISÄPANOSTUS 11 000 000

“Mielestämme ilmastonmuutos ja uhkaava maailmanlaajuinen makean veden puute kuuluvat aikamme suurimpiin haasteisiin”

PÄÄLUOKKA 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

Mielestämme ilmastonmuutos ja uhkaava maailmanlaajuinen makean veden puute kuuluvat aikamme suurimpiin haasteisiin. Pitkän aikavälin tavoitteemme on hiilidioksidineutraali Suomi, jossa ei tarvita fossiilisten polttoaineiden polttoa. Tarvitsemme määrätietoista, pitkälle tähtäävää ja enustettavissa olevaa ilmastopolitiikkaa, joka yhdistyy taloudelliseen menestykseen ja ihmisten hyvinvoinnin kasvuun. Se edellyttää kansallisia, alueellisia ja maailmanlaajuisia toimia. Ympäristö ei tunne rajoja, ja siksi EU:lla on tärkeä rooli ilmastopolitiikassa, samoin kuin maailmanlaajuisilla järjestelmillä, joita säännellään kattavalla kansainvälisellä ilmastopöimyksellä. Lisää investointeja uusiutuvaan energiaan tarvitaan myös, koska suurin osa Suomen kasvihuonekaasupäästöistä tulee energian tuotannosta ja kulutuksesta, mukaan lukien liikenteen energiankulutus.

Itämeren maiden yhteistyö ovat ratkaisevassa asemassa Itämeren paremman tulevaisuuden kannalta. Itämeren turvallisuuden kannalta on tärkeätä, että on tarpeeksi resursseja öljyntorjuntaan, kun öljylaiivat Itämerellä on lisääntynyt. Lisää yhteistyötä tarvitaan myös arktisilla alueilla. Kun jää ei enää suojaa herkkiä alueita ja luontoa, on meidän tehtävä se. Ympäristön monimuotoisuus ja ympäristön hyvinvointi vaikuttavat tulevaisuuden toimintaedellytyksiimme.

EU:n uusi jätedirektiivi tulee EU:n komission arvioin mukaan luomaan yli 170 000 suoraa työpaikkaa EU:ssa vuoteen 2035 mennessä. Nämä työpaikat syntyvät ensisijaisesti materiaalien kierrätyksen alalle. Jätteen käsittely ja tuotekehitys ovat merkittävässä asemassa kierrätystalouden peruspilareina.

Ruotsalainen eduskuntaryhmä korostaa kiertotalouden merkitystä tulevaisuudessa. Tavoitteena on vähentää jätteen määrää sen syntyvaiheessa. Olennaista on myös, miten käsittelemme tuotekehityksessä ja tuotteiden ja jätteen elinkaaren aikana muodostuvia sivuvirtoja. Kiertotalous tarjoaa myös suuria taloudellisia mahdollisuuksia. Sitran tekemän tutkimuksen mukaan kiertotalous tarkoittaa Suomelle on 1,5-2,5 miljardin euron taloudellisia mahdollisuuksia vuoteen 2030 mennessä.

Laskelmia RKP:n vaihtoehtobudjetin reformien vaikutuksista

Kysymys

Mikä on alla mainittujen muutosten vaikutus tulonjakoon suhteessa vuoden 2018 talousarvioesitykseen:

- 1) Korotetaan kaikkia arvonlisäverokantoja (10/14/24 %) puolella prosenttiyksiköllä.
- 2) Opintorahan palauttaminen vuoden 2016 tasolle (korkeakouluopiskelijoiden opintorahojen leikkauksen peruminen)
- 3) Kansaneläkkeen tasokorotus vuoden 2018 indeksikorotusta vastaavalla määrällä
- 4) Takuueläkkeen korotus 10 euroa kuukaudessa
- 5) Toimeentulotuen ja lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen yhteyden poisto (yksinhuoltajakorotusta ei huomioitaisi toimeentulotuen määrää laskettaessa)
- 6) Lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen korotus 11 euroa kuukaudessa
- 7) Kevennetään ansiotulojen verotusta sen verran, että arvonlisäverokantojen nostaminen kattaa ansiotuloverojen kevennyksen lisäksi myös edellä mainitun kansaneläkkeen tasokorotuksen. Ansiotulojen veronkevennys kohdistetaan pääosin skaalaamalla vuoden 2018 talousarvioesityksen veroperustemuutoksia lineaarisesti ylöspäin. Kansaneläkkeen tasokorotus rahoitetaan työtulovähennyksen enimmäismäärän korotusta pienentämällä. Lisäksi perusvähennystä korotetaan skaalauskerrointa hieman enemmän.

1. Laskentamenetelmät

1.1 Ansiotuloverotus ja tulonsiirrot

Sosiaaliturvaan ja henkilöverotukseen kohdistuvien muutosten tulonjakovaikutukset on arvioitu staattisella mikrosimulointimallilla:

<u>Käytettävä malli:</u>	SISU-mikrosimulointimalli
<u>Käytettävä aineisto:</u>	800 000 henkilön rekisteriaineisto
<u>Aineistovuosi:</u>	2015 (ajantasaistettu VM:n syksyn ennusteella v. 2018 tasoon)
<u>Lainsäädäntövuosi:</u>	2018 (talousarvioesityksen mukaisesti)

Laskelmassa tarkastellaan edellä mainittujen reformien vaikutusta verrattuna vuoden 2018 talousarvioesityksen mukaiseen tilanteeseen. RKP:n kaikki reformit on tehty vuoden 2018 talousarvioesityksen muutosten lisäksi. Laskelmissa on käytetty vuoden 2017 kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja. Arviot kuvaavat vuositasen vaikutuksia.

RKP:n ansiotuloveroreformi on kalibroitu toimeksiannon mukaisesti skaalaamalla hallituksen veroperustemuutoksia lineaarisesti ylöspäin, kunnes on saavutettu suurin piirtein arvonlisäverokantojen korotusta vastaava verotulojen väheneminen. Tämän jälkeen työtulovähennyksen enimmäismäärää on laskettu, kunnes verotulot kasvavat kansaneläkkeen tasokorotuksen kustannusta vastaavasti. Myös kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää on samalla kasvatettu hieman skaalauskerrointa enemmän.

Kokonaisuudessaan arvonlisäverokantojen nostamisen, ansiotuloveroperusteiden muutosten sekä kansaneläkkeen tasokorotuksen yhteisvaikutus on staattisesti laskettuna lähes kustannusneutraali (julkinen talous +2 milj. euroa).

Veroperusteiden skaalauksesta johtuen veronkevennykset kohdistuvat luonnollisesti hieman korkeammille tulotasolle kuin hallituksen esityksessä. Solidaarisuusveron alarajan alennuksen jatkamista eikä yleisradioveron rakenteellista muutosta ei ole muutettu hallituksen esitykseen verrattuna. Tarkat ansiotuloverotuksen parametrimuutokset on esitetty liitteessä 1.

Kansaneläkkeen tasokorotus koskee vain kansaneläkkeen euromääriä (laissa määritelty yksin asuvan sekä puolisoiden täyden kansaneläkkeen määrä). Tasokorotus on tehty VM:n syksyn ennusteen mukaisesti, jonka perusteella KEL-indeksin pisteluku olisi ilman jäädytystä ollut ensi vuonna 1632 (korotus n. 0,9 %).

1.2 Arvonlisäverotus

Fiskaaliset vaikutukset

Laskelmissa on hyödynnetty valtiovarainministeriön arvioita siitä, kuinka paljon arvonlisäverotulot muuttuisivat staattisesti arvioiden (olettaen että kulutus ei muutu), jos eri arvonlisäverokantoja korotettaisiin yhdellä prosenttiyksiköllä. Luvut ovat vuoden 2018 tasossa.

Tulonjakovaikutusten laskeminen

Arvonlisäveromuutosten vaikutuksia eri tulokymmenysten ostovoimaan on arvioitu tuoreimman kulutustutkimuksen (2012) avulla. Arvonlisäveron muutosten vaikutuksia kotitalouksien ostovoimaan arvioitaessa on oletettu, että arvonlisäveron muutokset siirtyvät täysimääräisinä kuluttajahintoihin ja että hintamuutokset eivät vaikuta kotitalouksien käyttäytymiseen. Arvonlisäverotuksen muutosten vaikutuksia kotitalouksien ostovoimaan arvioidaan vähentämällä kotitalouden käytettävissä olevista tuloista arvonlisäverojen muutos. Siten arvonlisäveron korotus heikentää kotitalouden ostovoimaa.

Arvonlisäverotuksen kiristäminen nostaa kuluttajahintoja ja normaalisti tällä olisi vaikutusta myös indeksiin sidottuihin sosiaalietuuksiin. Arvonlisäverotuksen kiristäminen korottaisi siten indeksisidonnaisia etuuksia, joka kompensoi osittain ostovoiman heikentymistä niillä kotitalouksilla, jotka saavat indeksisidonnaisia etuuksia. Koska hallitus on päättänyt jäädyttää indeksit vuosille 2017-2019 eikä RKP:n vaihtoehdossa muuteta kyseistä päätöstä, tätä vaikutusta ei ole näissä laskelmissa huomioitu.

[Hallituksen esityksessä 89/2012](#) arvioitiin, että arvonlisäverokantojen 1 prosenttiyksikön korotus nostaisi kuluttajahintaindeksiä 0,62 prosenttiyksikköä.

2. Esimerkkilaskelmia tuloverotukseen tehtävien muutosten vaikutuksesta

Esimerkkilaskelmat kuvaavat ansiotuloveroreformien vaikutusta verojen jälkeisiin nettotuloihin ja veroasteisiin tulolajeittain. Laskelmat kuvaavat muutosta talousarvioesityksen mukaiseen tilanteeseen. Laskelmissa bruttotulotasot ovat kiinteitä (ansiotason nousua 2017-2018 ei huomioida) eikä inflaation vaikutusta ostovoimaan huomioida (ALV-kantojen korotukset). Sosiaaliturvamutoksia ei huomioida bruttotuloissa, mutta eläketulon verotuksessa on huomioitu kansaneläkkeen tasokorotuksen vaikutus eläketulovähennyksiin.

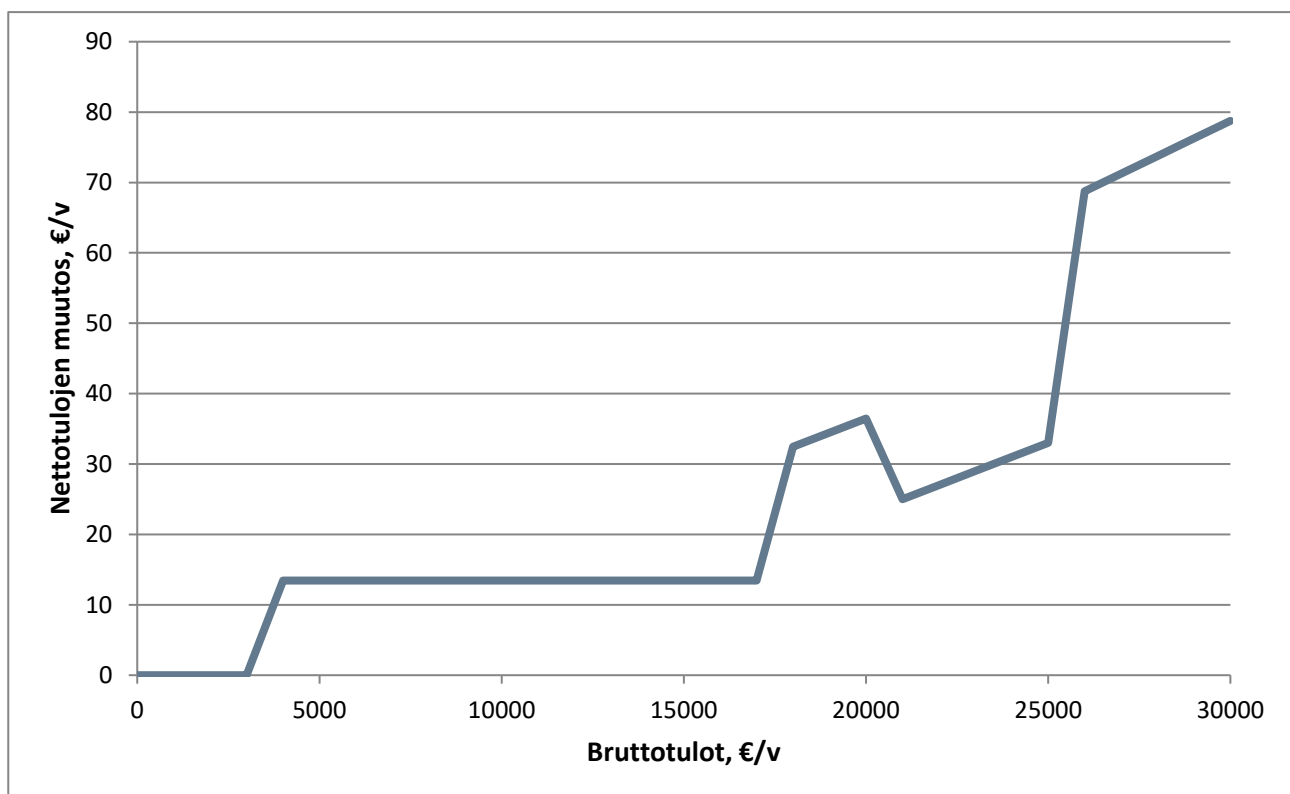
Esimerkkilaskelmien tarkoitus on kuvata vain ansiotuloverotuksen muutoksia muista reformeista erillään eikä kaikkien reformien yhteisvaikutusta eri väestöryhmien / kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen ostovoimaan¹.

Esimerkkilaskelmien muut oletukset:

- Laskelmissa on käytetty vuoden 2017 keskimääräistä kirkollis- ja kunnallisveroastetta
- Verovähennyksistä on huomioitu ainoastaan ns. viran puolesta tehtävät vähennykset
- Palkansaaja on alle 53-vuotias

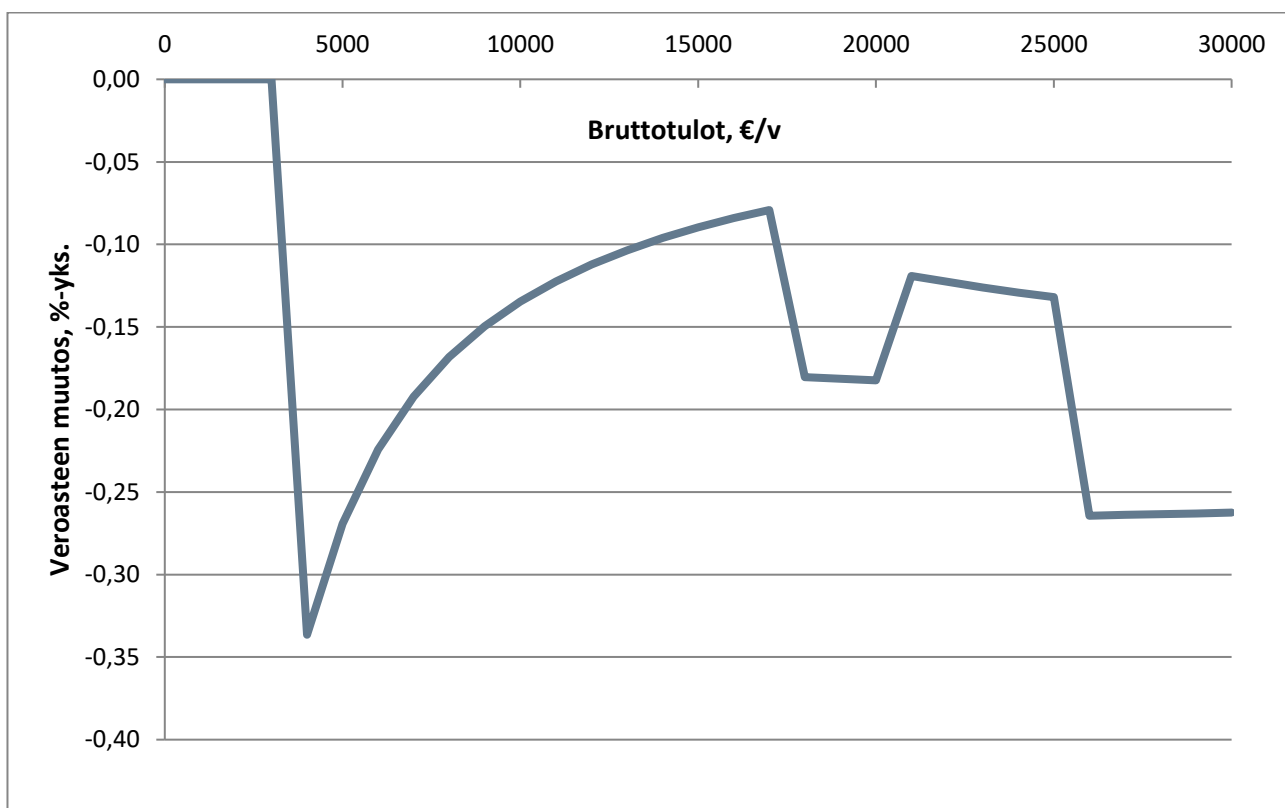
Päivärahatulon saaja

Kuvio 1: Reformien vaikutus nettotuloihin (€/v) eri tulotasoilla, päivärahatulo

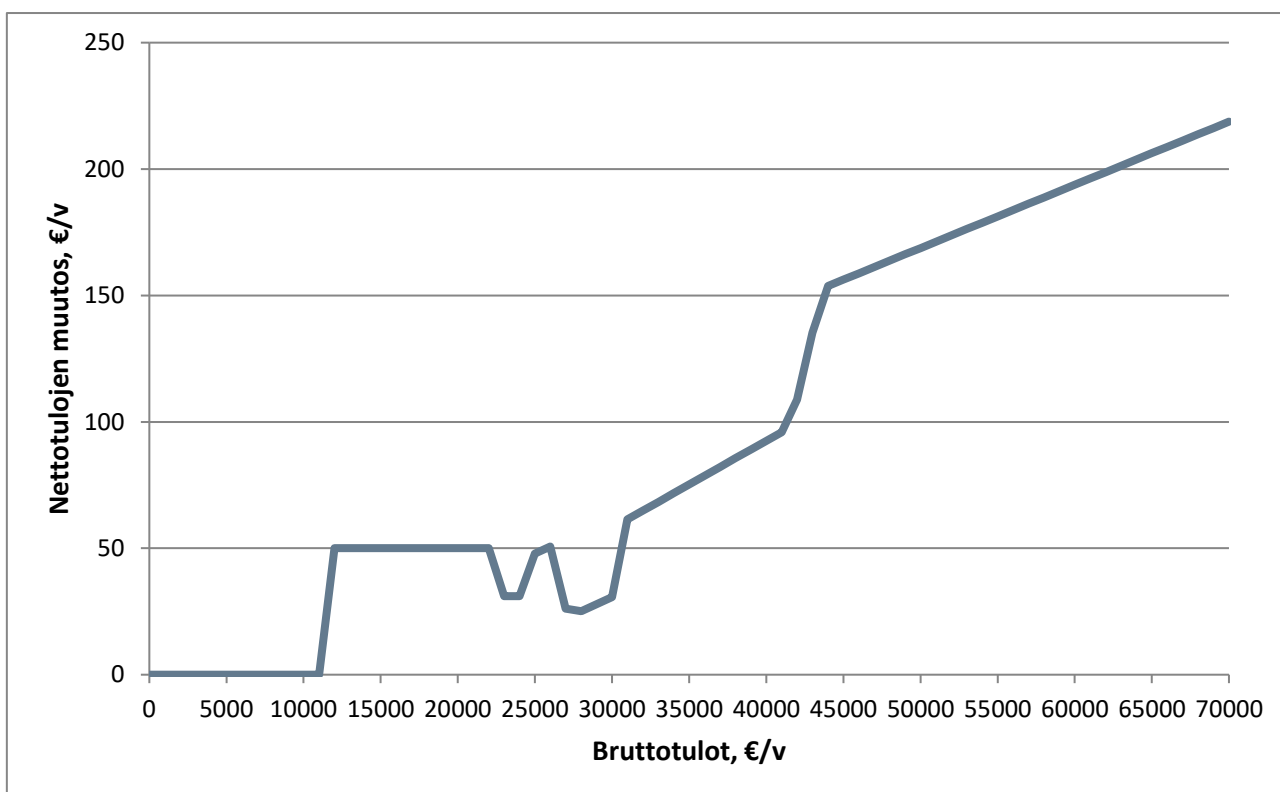
¹ Sosiaaliturvareformien ja arvonlisäverokantojen korotuksen vaikutukset voitaisiin huomioida ostovoimalaskelmana suhteessa talousarvioesitykseen, mutta ongelmaksi tulee eri väestöryhmien kulutuskorien väliset inflaatioerot. Arvonlisäverojen korotuksen vaikutus kuluttajahintoihin voidaan arvioida keskimääräisesti, mutta sen soveltaminen esimerkkilaskelmiin tulolajeittain/-tasoittain/väestöryhmittäin on edellä mainitun vuoksi ongelmallista, jonka vuoksi kyseistä laskelmaa ei ole tehty.

Kuvio 2: Reformien vaikutus veroasteeseen (%-yks.) eri tulotasoilla, päivärahatulo

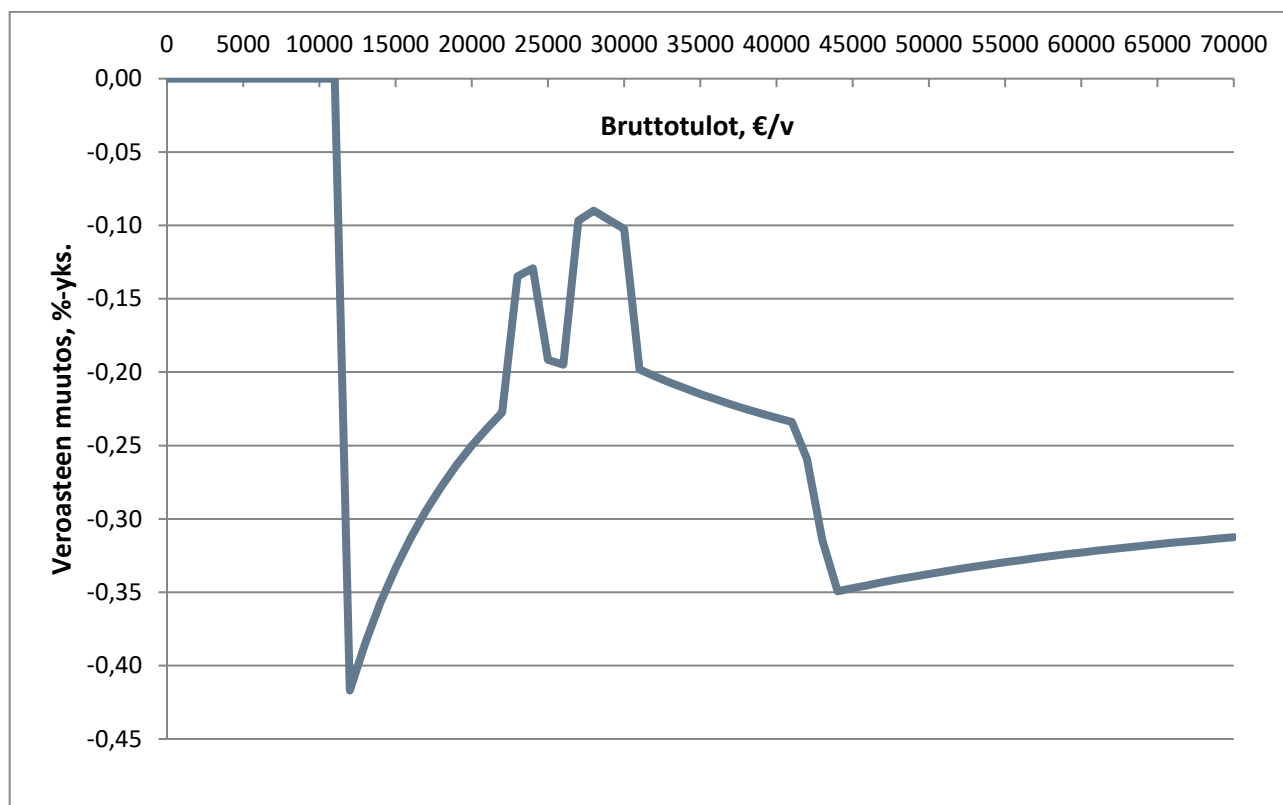

Eläketulon saaja

Kuvio 3: Reformien vaikutus nettotuloihin (€/v) eri tulotasoilla, eläketulo

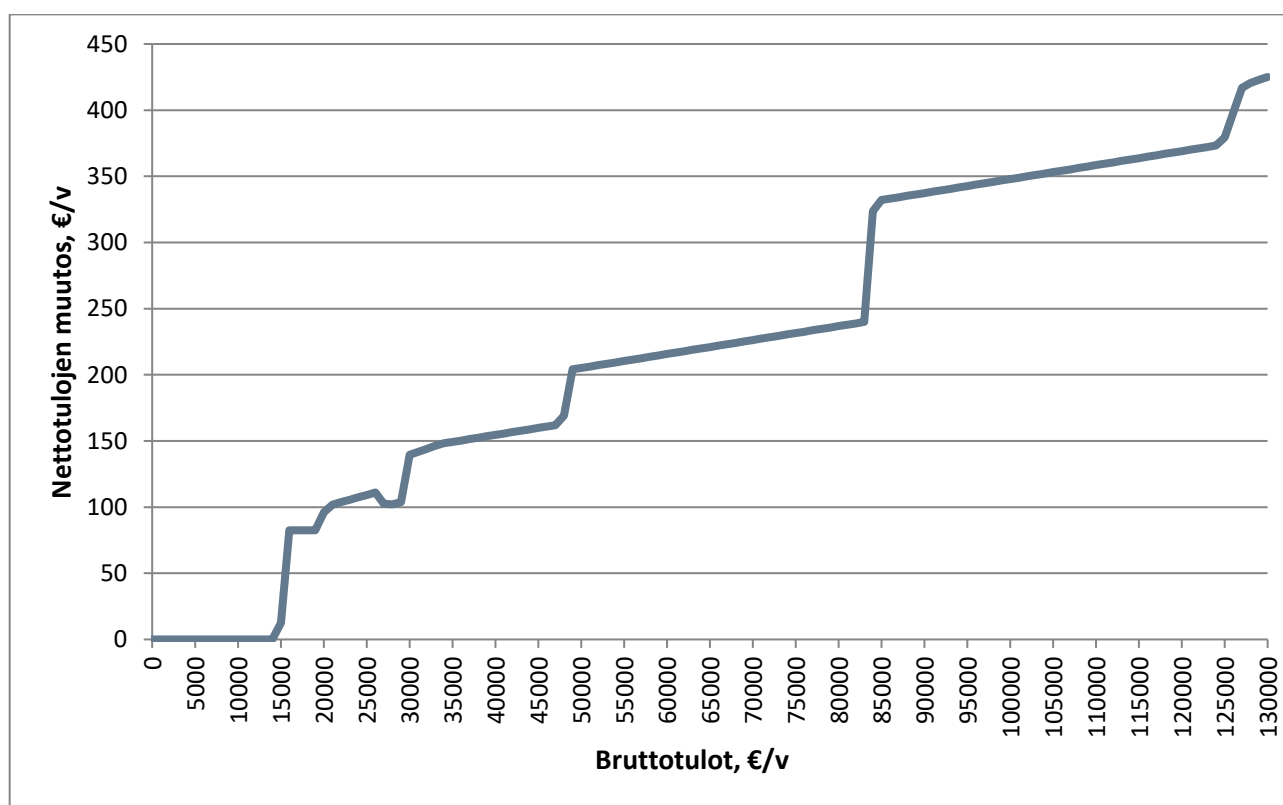

Kuvio 4: Reformien vaikutus veroasteeseen (%-yks.) eri tulotasoilla, eläketulo

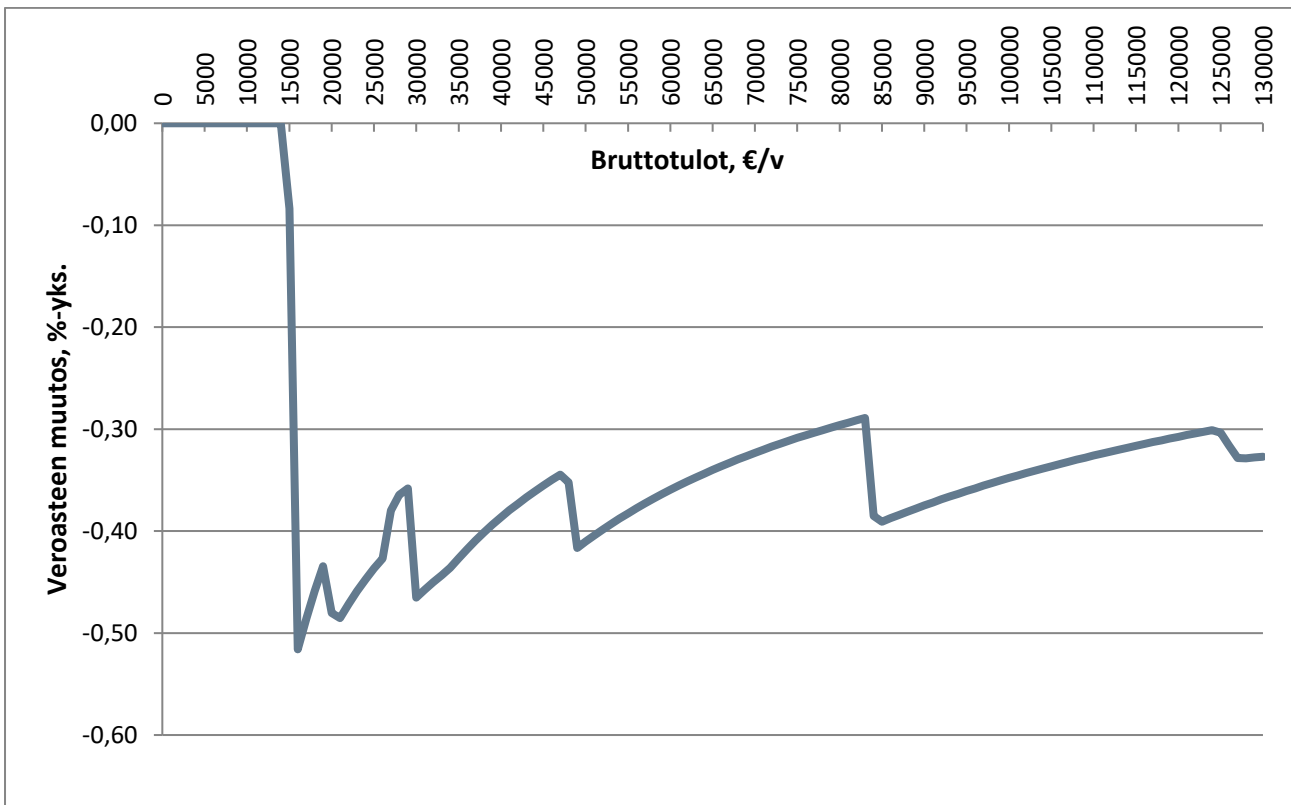

Palkkatulon saaja

Kuvio 5: Reformien vaikutus nettotuloihin (€/v) eri tulotasoilla, palkkatulo

Kuvio 6: Reformien vaikutus veroasteeseen (%-yks.) eri tulotasoilla, palkkatulo

3. Fiskaaliset vaikutukset

Taulukko 1: ALV-kantojen nostamisen vaikutus verotuloihin (milj. €)

Verokanta (2018)	Veromuutos (+1 %-yks)	Veromuutos (+0,5 %-yks)
10 %	80	40
14 %	180	90
24 %	608	304
Yhteensä	868	434

Taulukko 2: Muiden reformien vaikutus julkiseen talouteen (milj. €)

Opintorahan korotus	-63
Takuueläkkeen korotus 10€/kk	-12
Toimeentulotuen ja lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen yhteyden poisto	-27
Lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen korotus 11 €/kk	-16
Kansaneläkkeen tasokorotus (n. +0,9 %)	-65
Ansiotuloverotuksen muutokset	-367
Yhteisvaikutus*	-556

* Pyörityksistä ja reformien yhteisvaikutuksista johtuen osatekijät eivät summaudu yhteensä-lukuun.

Taulukon 2 vaikutukset on laskettu SISU-mikrosimulointimallilla. Malli yliarvioi sekä takuueläkkeen korotuksen että toimeentulotuen ja lapsilisän yhteyden poistamisen kustannusta lähinnä tukien alikäytöstä johtuen.

THL:n vuoden 2015 toimeentulotukitilaston mukaan toimeentulotukea saaneissa yksinhuoltajaperheissä oli lapsia yhteensä n. 50 000 (vähintään viisilapsisissa perheissä on oletettu tässä laskelmassa olevan tasan viisi lasta). Tilaston mukaan yksinhuoltajaperheet saivat keskimäärin 6,2 kuukautta perustoimeentulotukea vuodessa. Tilastolukujen perusteella voidaan arvioida, että jos lapsilisän yksinhuoltajakorotusta ei huomioitaisi toimeentulotuen määrään vaikuttavana tulona, toimeentulotukimeno kasvaisivat karkeasti arvioiden n. 17 miljoonalla eurolla vuodessa²: $50\,000 \times 53,3\text{€} \times 6,2\text{kk} = 17\text{ milj. euroa}$.

Malli yliarvioi takuueläkkeen saajien lukumäärää vuoden 2015 tasolla n. 19 prosentilla. 10 euron tasokorotuksessa vaikutus on karkeasti arvioiden n. 2 miljoonaa euroa.

Tulonjakovaikutukset on laskettu SISU-mallin tuottamien tulosten mukaisina. Toimeentulotuki ja takuueläke keskittyvät vahvasti kahteen ensimmäiseen tulodesiiliin, jonka vuoksi kuviot hieman yliarvioivat näiden tuloryhmien muutosta.

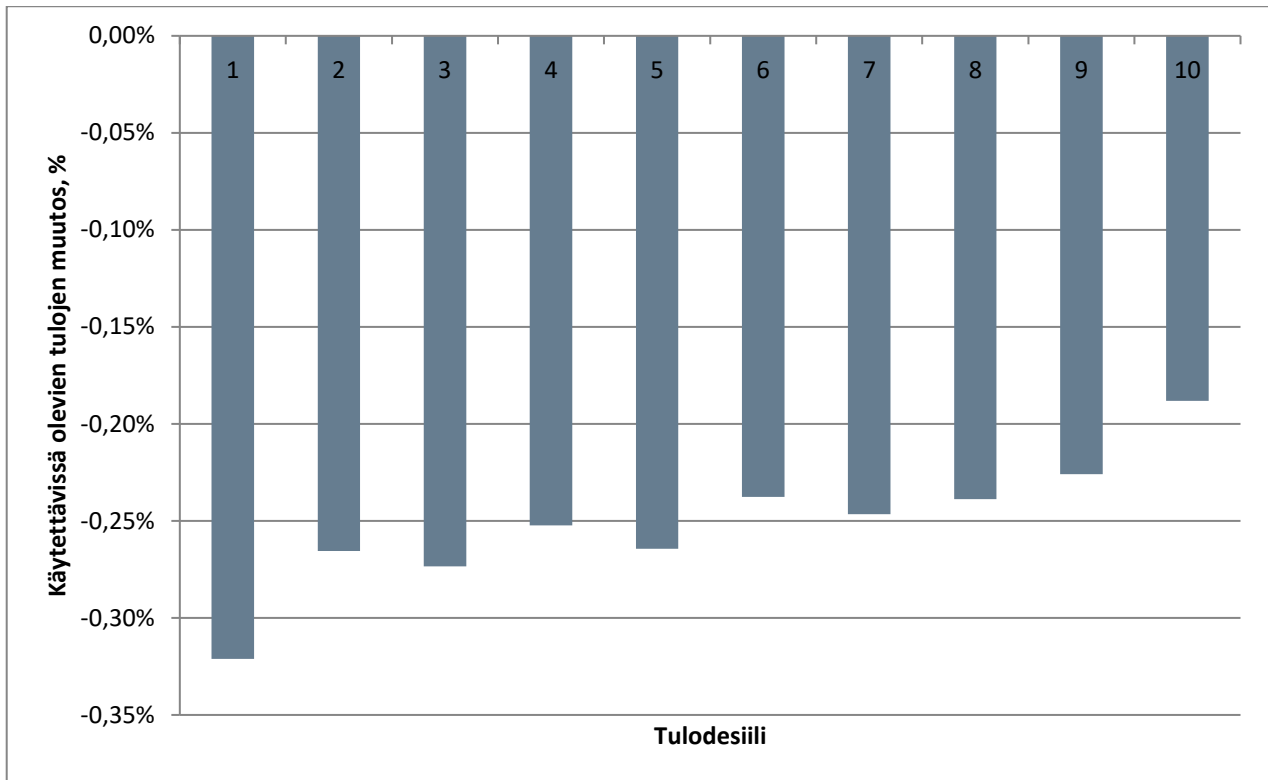
² Tilastossa lapsiksi luokitellaan alle 18-vuotiaat, jonka vuoksi kaikki toimeentulotukea saavien yksinhuoltajien lapset eivät ole oikeutettuja lapsilisään. Tältä osin tämäkin laskelma todennäköisesti hieman yliarvioi toimeentulotukimenojen kasvua. Toisaalta laskelma ei ota huomioon sitä, että reformin myötä toimeentulotuen piiriin tulee jonkin verran uusia yksinhuoltajaperheitä (jotka eivät nyt näy tilastoissa), joka puolestaan kasvattaa toimeentulotukimenoja.

4. Tulonjakovaikutukset

4.1 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverokantojen korotuksen (+0,5 %-yks.) vaikutus Gini-kertoimeen: **+0,02 %-yks.**

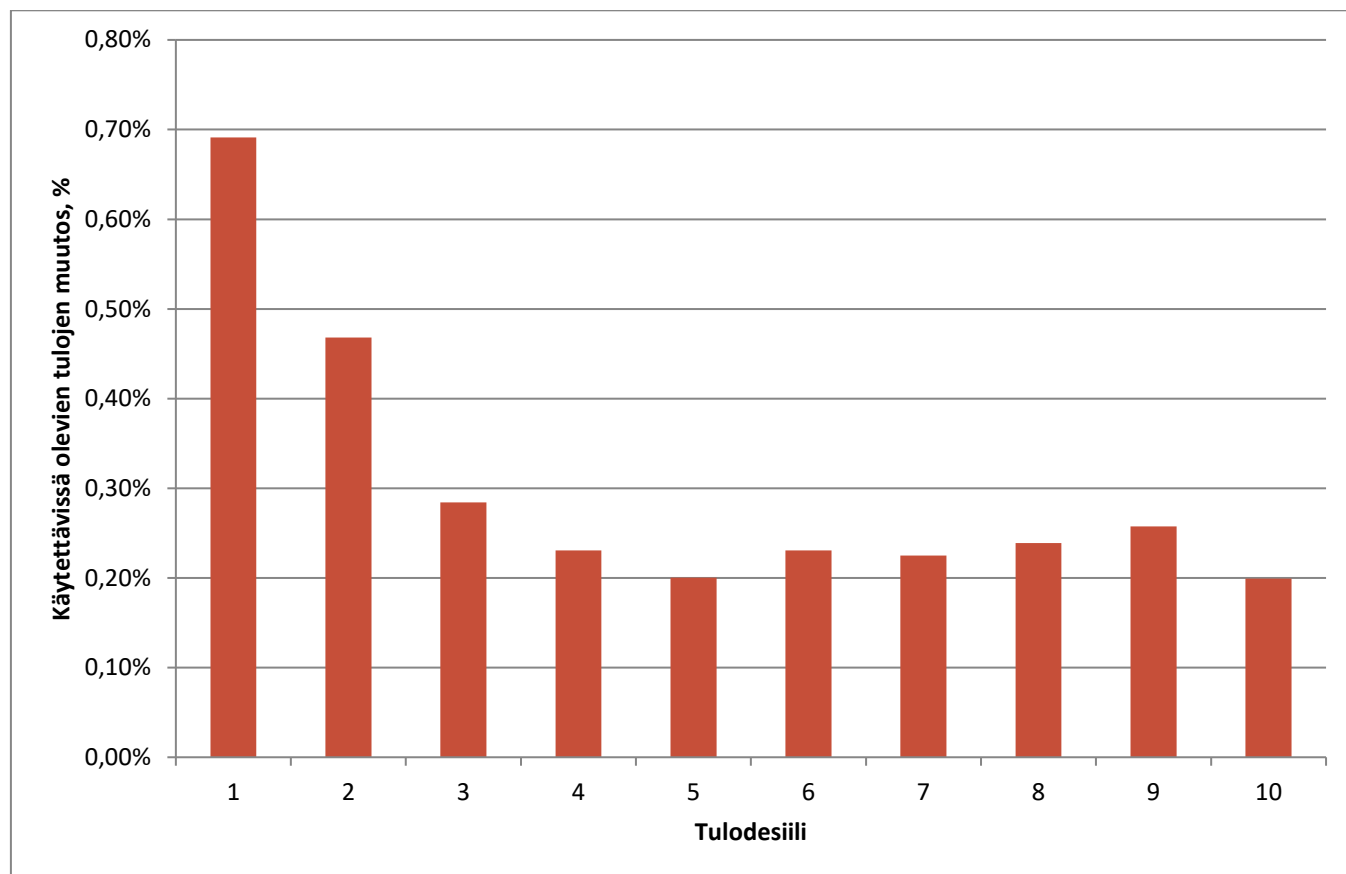
Kuvio 7: Arvonlisäveroreformin vaikutus eri tulokymmenysten ostovoimaan (%)

4.2 Reformien yhteisvaikutus

Muiden kuin arvonlisäveroreformin vaikutus Gini-kertoimeen: **-0,06 %-yks.**

Kuvio 8: Reformien yhteisvaikutus eri tulokymmenysten käytettävissä oleviin tuloihin arvonlisäverokantojen korotusten ostovoimaa heikentävä vaikutus huomioiden, %

Liite: Ansiotuloveroformeja koskevat veroperusteiden muutokset

	2017	2018 pysyvä LS	2018 TAE	RKP
Valtion tuloveroasteikko				
1. tuloraja	16 900	16 900	17 200	17 500
2. tuloraja	25 300	25 300	25 700	26 000
3. tuloraja	41 200	41 200	42 400	43 400
4. tuloraja	73 100	73 100	74 200	75 100
5. tuloraja	.	90 000	.	.
1. marg.vero-%	6,25	6,25	6,00	5,80
2. marg.vero-%	17,50	17,50	17,25	17,00
3. marg.vero-%	21,50	21,50	21,25	21,00
4. marg.vero-%	31,50	29,50	31,25	31,00
5. marg.vero-%	.	31,50	.	.
Vero 1. rajalla	8,00	8,00	8,00	8,00
Vero 2. rajalla	533,00	533,00	518,00	501,00
Vero 3. rajalla	3315,50	3315,50	3398,75	3459,00
Vero 4. rajalla	10174,00	10174,00	10156,25	10116,00
Vero 5. rajalla	.	15 159,50	.	.
Perusvähennys				
Enimmäismäärä	3 060	3 060	3 100	3 150
Vähennisprosentti	18	18	18	18
Työtulovähennys				
Enimmäismäärä	1 420	1 420	1 540	1 610
Tulojen alaraja	2 500	2 500	2 500	2 500
Kasvuprosentti	12	12	12	12
Tulojen yläraja	33 000	33 000	33 000	33 000
Vähennisprosentti	1,51	1,51	1,65	1,77
Yle-vero				
Yleisradiovero, %	0,68	0,68	2,5	2,5
Yleisradiovero, minimi	70	70	.	.
Yleisradiovero, maksimi	143	143	163	163
- veron alkamisen tuloraja	.	.	14 000	14 000

*Parempi
vaihtoehto*